

Asker
kommune

Årsrapport 2024

for Asker kommune

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Foto: FutureBuilt

Innholdsfortegnelse

KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING	5
SAMFUNNS- OG TJENESTEUTVIKLING FOR Å MØTE FREMTIDENS UTFORDRINGER	5
EN POLITISK STYRT ORGANISASJON	5
PÅ GOD VEI MOT MÅLOPPNÅELSE	5
OMSTILLING OG EFFEKTIVISERING I EN KREVENDE ØKONOMISK TID	6
ARBEIDET MED SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP ER STYRKET	7
EN KUNNSKAPSBEDRIFT DER MEDARBEIDERNE ER DEN VIKTIGSTE RESSURSEN	7
NOEN RESULTATER OG INNSATSER I 2024	7
ORGANISERING OG STYRING.....	10
POLITISK ORGANISERING.....	10
POLITISK VIRKSOMHET I 2024	11
ADMINISTRATIV ORGANISERING.....	13
BEFOLKNINGSUTVIKLING, BOLIGPRODUKSJON OG SYSSELSETTING	14
BEFOLKNINGSUTVIKLING	14
BOLIGPRODUKSJON.....	15
SYSSELSETTING.....	17
KOMMUNENS SATSINGSOMRÅDER	20
SLIK JOBBER ASKER KOMMUNE MED BÆREKRAFTSMÅLENE	20
FRA PLANLEGGING TIL GJENNOMFØRING	21
EVALUERING OG RESULTATOPPFØLGING	22
INDIKATORER	23
SAMFUNNSFLOKER SOM KREVER TVERRSEKTORIELL INNSATS	26
ØKONOMI	31
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	31
VURDERING OG ANALYSE.....	31
MEDARBEIDERE	34
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	34
VURDERING OG ANALYSE.....	35
SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE.....	37
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	37
VURDERING OG ANALYSE.....	38
BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN.....	41
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	41
VURDERING OG ANALYSE.....	43
HANDLING MOT KLIMAENDRINGENE	46
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	46
VURDERING OG ANALYSE.....	47
GOD HELSE	49
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	49
VURDERING OG ANALYSE.....	50
GOD UTDANNING.....	52
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	52
VURDERING OG ANALYSE.....	53

INNOVASJON, DIGITALISERING OG NÆRINGSUTVIKLING	55
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	55
VURDERING OG ANALYSE.....	56
KLIMAREGNSKAP	58
INNLEDNING	58
VURDERING OG ANALYSE.....	58
STATUS FOR KLIMATILTAKENE.....	59
KOMMUNENS TJENESTEOMRÅDER	69
INNLEDNING	69
ÅRSVERKSUTVIKLING.....	69
DRIFTSBUDSJETT.....	70
ORGANISASJON, STYRING OG UTVIKLING	71
ØKONOMI	71
ÅRSVERK OG ANSATTE	71
KOSTRA-TALL.....	71
VURDERING OG ANALYSE.....	72
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER.....	73
OPPVEKST	76
ØKONOMI	76
ÅRSVERK OG ANSATTE	76
KOSTRA-TALL.....	76
VURDERING OG ANALYSE.....	77
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER.....	79
VELFERD.....	83
ØKONOMI	83
ÅRSVERK OG ANSATTE	83
KOSTRA-TALL.....	83
VURDERING OG ANALYSE.....	84
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER.....	86
SAMFUNNSTJENESTER.....	88
ØKONOMI	88
ÅRSVERK OG ANSATTE	88
KOSTRA-TALL.....	88
VURDERING OG ANALYSE.....	90
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER.....	91
SAMFUNNSUTVIKLING.....	93
ØKONOMI	93
ÅRSVERK OG ANSATTE	93
KOSTRA-TALL.....	93
VURDERING OG ANALYSE.....	94
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER.....	96
MEDBORGERSKAP.....	99
ØKONOMI	99
ÅRSVERK OG ANSATTE	99
KOSTRA-TALL.....	100
VURDERING OG ANALYSE.....	100
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER.....	101
TEMAPLANER	105

ARBEIDSGIVERPOLITIKK.....	107
MEDBORGERSKAP	111
BARNEHAGE- OG SKOLEKAPASITET	114
FYSISK AKTIVITET, IDRETT OG FRILUFTSLIV.....	116
HANDLING MOT KLIMAENDRINGENE.....	120
NÆRING	121
LEVE HELE LIVET – I ET ALDERSVENNLIG ASKER.....	125
VANN OG VANNMILJØ	128
KULTUR	131
DIGITALISERING OG SMART BRUK AV TEKNOLOGI.....	134
MESTRE HELE LIVET – PSYKISK HELSE OG RUS	138
Å HØRE TIL – TEMAPLAN FOR OPPVEKST	141
PÅ LIK LINJE – PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE	144
NATURMANGFOLD.....	148
EIENDOM.....	151
SAMFERDSEL OG MOBILITET	153
BÆREKRAFTIG BOLIGUTVIKLING	155
STATUS VERBALE VEDTAK	156
MULIG FORSERING AV ENKELTE EFFEKTIVISERINGSTILTAK	156
EVALUERING OG GJENNOMGANG AV OMRÅDER INNENFOR MEDBORGERSKAP.....	156
KPI OG GJENNOMGANG INNENFOR PLAN- OG BYGGESAKSBEHANDLINGEN	156
BRUK AV TEKNOLOGI OG KUNSTIG INTELLIGENS I KOMMUNEN	156
FORSTERKET INNSATS FOR OSLOFJORDEN.....	157
LØPENDE BARNEHAGEOPPTAK.....	157
BEREDSKAP	157
MULIGHETER FOR FLERE ELEVPLASSER I KULTURSKOLEN	158
HELSESTASJON FOR ELDRE	158
FORMUESKATT.....	158
OMSTILLING OG EFFEKTIVISERING.....	158
HELTIDSPROSJEKTET MÅ STYRKES	159
POLITISK ORDLISTE	159

Kommunedirektørens innledning

Samfunns- og tjenesteutvikling for å møte fremtidens utfordringer

I september nådde Asker kommune en milepæl da lille Maja ble født som innbygger nummer 100 000. Asker har hatt en jevn befolkningsvekst siden kommunesammenslåingen, og har de siste tre årene hatt en samlet befolkningsvekst på 4,6 prosent. Høy boligproduksjon er en viktig årsak til befolkningsveksten. Asker er Norges 8. største kommune. Det er både hyggelig og en ønsket utvikling at kommunen vår vokser, og veksten viser at Asker er en attraktiv kommune i hovedstadsregionen.

Alle kommunens ca. 6500 ansatte jobber hver dag for at Asker kommune skal være et godt sted å vokse opp og bli gammel, både for Maja og alle andre innbyggere. Arbeidet med å utvikle tjenestene i møte med dagens og morgendagens utfordringer har stort fokus. Samtidig skal kommunen tilrettelegge for en bærekraftig samfunnsutvikling med gode og levende lokalsamfunn, en aktiv frivillig sektor og et variert og attraktivt næringsliv, der vi tar nødvendige hensyn til klima og natur.

Temaplanene er viktige verktøy for at vi skal få til den samfunns- og tjenesteutviklingen vi ønsker i årene fremover. De tre samfunnsflokene ungt utenforskap, demografiutfordringer og klima og natur vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats. Planstrategien for 2024-2027 gir føringer om at tre av kommunens 17 temaplaner skal revideres i perioden, mens de andre videreføres. Arbeidet med implementering av temaplanene har stort fokus.

En politisk styrt organisasjon

Asker kommune er en politisk styrt organisasjon. Gjennom å fatte beslutninger som påvirker både tjenestetilbudet og samfunnsutviklingen, sitter de folkevalgte i førersetet for utviklingen av kommunen. Politikk handler i stor grad om fordeling av knappe ressurser. Ulike hensyn skal veies opp mot hverandre. Det er ikke mulig å gjøre alle til lags.

Det har vært stor politisk virksomhet i 2024. Til sammen er det gjennomført 136 møter og behandlet 792 saker i de politiske organene. Arbeidet med økonomistyring, omstilling og effektivisering har hatt stor politisk oppmerksomhet. Videre har kommunestyret vedtatt tre temaplaner og en ny planstrategi for perioden 2024-2027. Behandlingen av de fire sakene om skoledleggelser er blant de som har fått størst oppmerksomhet i året som har gått.

Alle som bor og jobber i kommunen er viktige bidragsytere i utviklingen av Askersamfunnet. Ordet «kommune» kommer av latinske «communis», som betyr «felles». Vi må alle ta medansvar for fellesskapet. Asker ønsker å være en samskapingskommune der vi lager løsningene sammen. En slik samfunnsendring krever tid, tålmodighet og mot, men vi er på god vei.

På god vei mot måloppnåelse

Asker kommune har lagt FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Kommuneplanens samfunnsdel bygger på bærekraftsmålene og setter disse inn i en lokal

kontekst. FNs bærekraftsmål kan deles inn i tre dimensjoner: Økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljømessig bærekraft. Alle de tre dimensjonene må ivaretas samtidig for å skape en bærekraftig utvikling.

Kommunen har definert 100 indikatorer som benyttes systematisk for å måle om vi beveger oss i retning av de målene vi har satt i kommuneplanen. Dere finner status for indikatorene og en samlet analyse av resultatene i kapitlene om satsingsområdene innledningsvis i årsrapporten.

Jeg vil særlig trekke frem at Asker har god kvalitet i barnehager og skoler. Foreldrenes tilfredshet med barnehagene er høy, og den såkalte skolebidragsindikatoren viser at skolene bidrar til et høyt læringsutbytte for elevene. Samtidig er det bekymringsfullt at andelen elever som opplever mobbing fortsatt er høy etter pandemien. Dette er del av en nasjonal trend, og en utvikling som kommunen tar på stort alvor.

Det er også gledelig at de eldre i kommunen synes å være både friskere og mer selvstendige. En stor andel eldre bor hjemme, og andelen eldre over 80 år som mottar hjemmetjenester eller bor på institusjon går ned. Samtidig er 25 prosent av innbyggerne mellom 67 og 74 år fortsatt i arbeid, og bidrar dermed med verdifull arbeidskraft i samfunnet.

Asker har høye ambisjoner når det gjelder klima og miljø. Klimagassutslippene i Asker er redusert med 7,3 prosent fra 2022 til 2023, som er siste målepunkt. Det har også vært en nedgang både i mengden matsvinn per innbygger og i mengden husholdningsavfall per innbygger. Dette er en positiv utvikling, og viser at innbyggerne har blitt mer bevisste på ressursutnyttelse og avfallshåndtering.

Jeg vil også trekke frem frivillighetens viktige betydning i Askersamfunnet. Asker har et stort antall frivillige lag og foreninger som bidrar til deltakelse og engasjement i lokalsamfunnet. Den årlige undersøkelsen blant frivillige lag og foreninger viser at frivillig sektor er godt fornøyd med samarbeidet med kommunen. Dette er en viktig forutsetning når vi sammen skal videreutvikle tettstedene og skape gode møteplasser for innbyggere i alle aldersgrupper.

Omstilling og effektivisering i en krevende økonomisk tid

Asker kommune har i 2024 gjennomført en samlet omstilling og effektivisering på 120 mill. kroner. Dette er et betydelig beløp, og alle tjenestekområder har måttet tilpasse sine tjenester og vurdere nye måter å jobbe på. Kommunen har hatt god effekt av den generelle ansettelsesstoppen som har bidratt til en samlet reduksjon på 88 årsverk i 2024.

Stortinget vedtok sommeren 2024 et nytt inntektssystem for kommunene. Inntektssystemet innebærer at Asker kommune får en betydelig varig reduksjon i skatteinntekter og rammetilskudd, og medfører at omstillingsprogrammet må forsterkes vesentlig allerede fra 2025. Planlegging for videre omstilling i 2025 har i stor grad preget det politiske og administrative arbeidet i 2024, og en rekke ulike tiltak har vært utredet og vurdert.

«Den vet best hvor skoen trykker, som har den på», sier et gammelt ordtak. Derfor har det i arbeidet med omstilling og effektivisering vært viktig å gjennomføre gode prosesser der berørte innbyggere, brukere, frivilligheten, næringslivet, ansatte og tillitsvalgte har fått mulighet til å bli

hørt og komme med innspill. Det har også vært viktig å tilrettelegge for god dialog med kommunens folkevalgte. Det er gjennomført en rekke aktiviteter gjennom året som har involvert de folkevalgte i arbeidet med omstillings- og effektiviseringstiltak.

Årsresultatet for 2024 viser et driftsoverskudd på ca. 250 mill. kroner eller 2,5 prosent, noe som er svært gledelig. Overskuddet skyldes i stor grad høyere finansinntekter enn budsjettet, men viser også at god økonomistyring og lojale ansatte har vært helt avgjørende. Selv om det fortsatt er tøffe økonomiske tider, opplever jeg nå at Asker kommune i stor grad har klart å snu skuta i riktig retning. Håpet er at vi etter gjennomført omstilling i 2025 og 2026 får en normalisering av situasjonen.

Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap er styrket

Vi lever i en urolig og uforutsigbar verden. Endringer i trusselbildet og den sikkerhetspolitiske situasjonen viser viktigheten av å sette samfunnssikkerhet og beredskap høyt på agendaen.

Samfunnssikkerhet og beredskap handler om å forebygge uønskede hendelser og å være forberedt på å håndtere de hendelsene som oppstår. Dette krever et helhetlig og systematisk arbeid, der kunnskap om risiko og sårbarhet må følges opp med gode planer.

Kommunene har et særskilt lovpålagt beredskapsansvar. Kommunestyret vedtok i 2024 en oppdatert helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Asker kommune, samt en overordnet beredskapsplan. I tillegg har Asker kommune styrket beredskapsarbeidet gjennom ansettelse av ny beredskapssjef. Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap vil videreføres og forsterkes i årene fremover.

En kunnskapsbedrift der medarbeiderne er den viktigste ressursen

Asker kommune er en kunnskapsbedrift der ledere og medarbeidere utgjør den viktigste ressursen for å levere gode tjenester til innbyggerne. Det er i de mange møtene mellom innbyggere og ansatte at velferdstjenester skapes og utvikles.

Jeg vil rette en stor takk til alle ansatte for den innsatsen dere gjør hver eneste dag! Dere er helt avgjørende for at Asker kommune skal være et godt sted å bo og leve både i dag og i fremtiden.

Jeg vil også takke alle tillitsvalgte og vernetjenesten for den innsatsen dere legger ned. Et godt partssamarbeid er svært viktig for at kommunen skal lykkes i sine oppdrag.

Noen resultater og innsatser i 2024

Årsrapporten beskriver resultater og innsatser i tjenestoområdene i 2024. I tillegg gis det en overordnet vurdering og analyse av måloppnåelsen, samt status for arbeidet med å gjennomføre de ulike temaplanene. Årsrapporten gir imidlertid ingen utfyllende og uttømmende oversikt over alle aktiviteter og resultater.

Tjenesteområde Oppvekst har jobbet systematisk med å gjennomføre temaplan for oppvekst og temaplan for personer med funksjonsnedsettelse. Det ble i 2024 åpnet en ny barnebolig for barn og unge med omfattende omsorgsbehov som følge av funksjonsnedsettelse. Videre vedtok kommunestyret en plan for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Prosjektet «De 1000 første dagene» har hatt fokus på støtte til foreldre under graviditeten og i småbarnsperioden, mens «Sammen-prosjektet» har jobbet med tett oppfølging av ungdom som har falt ut av skole, jobb eller fritidsaktiviteter. Asker kommune bosatte 235 flyktninger i 2024, inkludert enslige mindreårige, og av disse kom 68 prosent fra Ukraina. De fleste flyktningene er bosatt i boliger i det private leiemarkedet.

Tjenesteområde Velferd har jobbet med nye arbeidstidsordninger og TØRN som metodikk for oppgavedeling og oppgaveforskyving, for å oppnå mer heltid og riktig bruk av kompetanse. Det er startet pilotering av tverrfaglig innsatsteam som skal bidra til at eldre kan bo hjemme så lenge som mulig med god livskvalitet. Det er videre utviklet et kompetansehevingsprogram for å gi ansatte bedre kunnskap om pårørendes behov. Kommunen har samarbeidet med brukerorganisasjonen A-larm om en mentorordning for personer som har vært i rusbehandling. Våren 2024 åpnet Nedre Sem låve med arbeidssenter og seks leiligheter tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. Gjennom Program Velferd er det arbeidet med en rekke prosjekter og aktiviteter for å utvikle og tilpasse tjenestene i tråd med fremtidens utfordringer.

Tjenesteområde Samfunnstjenester har utarbeidet et nytt standard rom- og funksjonsprogram for skoler, samt en ny vei- og gatenormal. Temaplan for eiendom ble vedtatt av kommunestyret i januar, og blir viktig for å sikre en helhetlig og fremtidsrettet eiendomsvirksomhet. Det er videre utarbeidet forslag til ny trafikk sikkerhetsplan som skal vedtas i 2025. Ombrukssenteret Omigjen ble avviklet i kommunal regi i desember, og har siden oppstarten i 2022 omsatt til sammen 94 tonn ombrukte varer. Omigjen starter opp igjen i privat regi i 2025. Kommunen har ferdigstilt flere bygg- og anleggsprosjekter i 2024. Dette gjelder blant annet Nedre Sem låve, idrettshallene ved Røyken og Nesbru videregående skoler, samt hurtigbåtkai i Slemmestad.

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har startet arbeidet med rullering av kommuneplanen, og både ny planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel ble vedtatt høsten 2024. Videre ble temaplan for samferdsel og mobilitet og temaplan for bærekraftig boligutvikling vedtatt i 2024, og gir viktige føringer for samfunnsutviklingen i årene fremover. Alkoholpolitisk handlingsplan er oppdatert og vedtatt, og det er startet et arbeid med prinsipper for masseforvaltning. Kommunen vedtok 10 reguleringsplaner i 2024. Byggesak har hatt kapasitetsutfordringer, og det jobbes videre med tiltak for å redusere saksbehandlingstiden. Mange innbyggere har opplevd store trafikale utfordringer som følge av stengning av kollektivfeltet på E18 for elbiler og Ring 1 i Oslo. Asker kommune har brukt mye ressurser på å påvirke samferdselsmyndighetene og forsøke å få en løsning på køproblemene.

Innenfor tjenesteområde Medborgerskap har det i 2024 vært en besøksøkning både i bibliotekene, svømmehallene, ungdomskubbene, på kulturarrangementer og ved innbyggertorgene. Bibliotekene hadde en samlet besøksøkning på over 15 prosent og en økning i utlånet på over 6 prosent. Røykenbadet hadde også besøksrekord, og Asker kulturhus gjennomførte 230 arrangementer. Innbyggertorgene har hatt stor aktivitet, med over 7000 gjennomførte aktiviteter og møter. Innbyggere over 65 år og barn og unge har vært de største brukerne av innbyggertorgene. Leve livet-treff er etablert som en lavterskel møteplass for eldre med ulike helsefremmende temaer. I tillegg er fire av åtte områdefora etablert, og disse er

viktige for utviklingen av nærdemokratiet i kommunen. Velodromen åpnet i 2024, og det har gjennom året vært stor bredde i aktivitetene i anlegget.

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har jobbet med tiltak knyttet til implementering av temaplan for arbeidsgiverpolitikk og temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi. Det er blant annet utarbeidet en overordnet strategisk kompetanseplan, og et nytt lederutviklingsprogram for alle kommunens ledere startet opp. Prosjekt heltidskultur er videreført med revidert mandat. Det er tatt i bruk nye digitale løsninger, og tjenesten «Asker i tall» er lansert på kommunens nettsider. Organisasjonen har videre fått økt innsikt og kompetanse innen kunstig intelligens og tatt i bruk noen KI-løsninger. IKT-sikkerhet og cybersikkerhet har vært høyt prioritert. Kommunens ulike kommunikasjonskanaler er brukt aktivt for å nå innbyggerne best mulig med relevant informasjon.

Jeg håper årsrapporten bidrar til å skape stolthet om det gode arbeidet vi har gjort i Asker kommune i året som har gått, og samtidig inspirerer til videre innsats i tråd med kommunens visjon:

Asker skal sammen skape et nærere, mer aktivt og bærekraftig samfunn med respekt, raushet og nysgjerrighet.

God lesning!

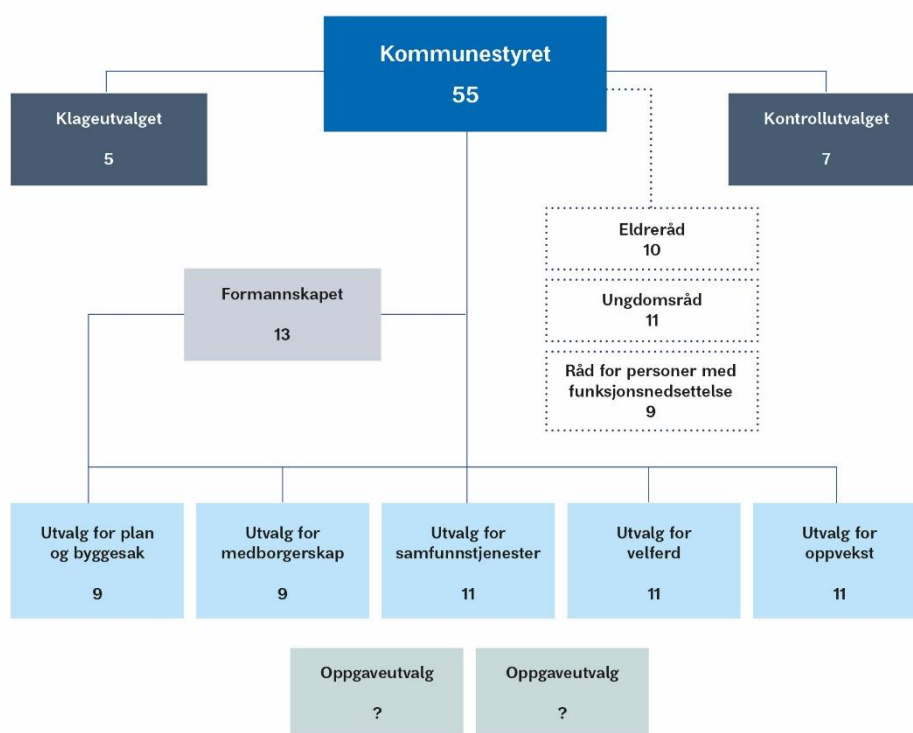
Lars Bjerke
kommunedirektør

Organisering og styring

Politisk organisering

Asker kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodellen i kommuneloven, og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholdsvis representasjon i kommunestyret.

Kommunestyret behandlet i juni 2023 sak om politisk struktur og organisering i perioden 2023-2027 (sak 30/23). Figuren under viser vedtatt politisk struktur i Asker kommune for perioden 2023-2027.

Kommunestyret har 55 medlemmer, og er det øverste organet i kommunen. Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen, hvis ikke annet følger av lov eller delegering. Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltningen, og kan forlange enhver sak lagt frem for seg til orientering eller avgjørelse. Se reglement for kommunestyret for en utfyllende beskrivelse.

Formannskapet har 13 medlemmer, og har blant annet ansvar for økonomiplan og årsbudsjett, investeringer, finansforvaltning, kommuneplan og reguleringsplaner, tettstedsutvikling, samferdsel og eierstyring av selskaper og foretak. Se reglement for formannskapet for en utfyllende beskrivelse.

Formannskapetets medlemmer utgjør kommunens valgstyre, og utgjør sammen med tillitsvalgte partssammensatt utvalg.

Kommunestyret har opprettet fem hovedutvalg:

- Utvalg for oppvekst
- Utvalg for velferd
- Utvalg for samfunnstjenester
- Utvalg for medborgerskap
- Utvalg for plan og byggesak

Hovedutvalgene har vedtaksmyndighet innenfor sine ansvarsområder. Utvalgene kan uttale seg i alle saker som har betydning for oppgaver og virksomhet innen sine ansvarsområder, samt omdisponere beløp mellom virksomheter og formål innen sine ansvarsområder. I saker utvalgene selv ikke kan avgjøre, innstiller utvalgene til kommunestyret. Se reglement for hovedutvalgene for en utfyllende beskrivelse.

Asker kommune har tre lovpålagte råd:

- Eldrerådet
- Ungdomsrådet
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse

Eldre, personer med funksjonsnedsettelse og unge er ofte underrepresentert i politiske organer. De tre rådene skal sikre at deres stemmer blir hørt. Rådene har en rådgivende rolle, og skal forelegges alle saker som angår den målgruppen de representerer. Rådene kan også ta opp saker på eget initiativ. Se reglement for rådene for en utfyllende beskrivelse.

Oppgaveutvalg er et utvalg der politikere og innbyggere sammen utreder et tema eller en sak på oppdrag fra kommunestyret. Ordningen benyttes til å utrede konkrete oppgaver som egner seg for denne arbeidsformen.

I forbindelse med behandlingen av sak om politisk struktur og organisering i perioden 2023-2027 (sak 30/23), vedtok kommunestyret i juni 2023 at de tidligere lokalsamfunnsutvalgene skal erstattes av åtte områdefora etablert av innbyggerne selv. I løpet av 2024 er fire områdefora etablert.

Politisk virksomhet i 2024

Til sammen er det i 2024 gjennomført 136 møter og behandlet 792 saker i de ulike politiske utvalgene. I tillegg gjennomførte utvalgene og formannskapet studieturer for å bli bedre kjent og få nødvendig kunnskap om sine ansvarsområder.

Regjeringen la frem forslag til nytt inntektssystem for kommunene i mai 2024. I etterkant av dette ble en stor del av de politiske prosessene preget av forberedelser og dialog om omstilling og effektivisering, frem mot endelig budsjettvedtak i desember 2024. I tillegg startet arbeidet med planlegging av valget i 2025. Det ble videre gjennomført en anskaffelse av digital

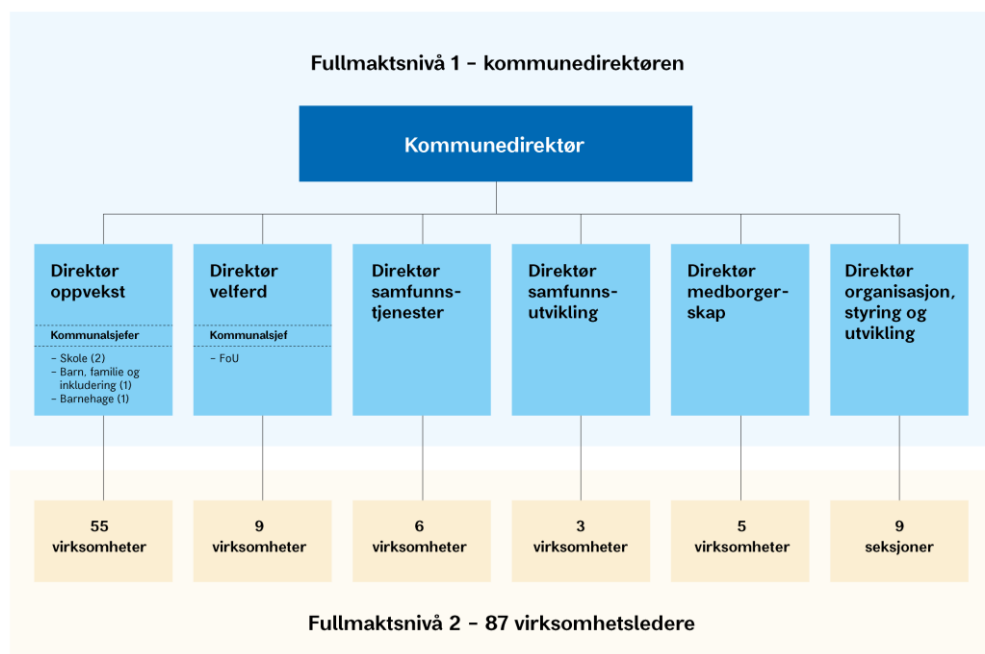
politikerportal, og det er planlagt implementering og opplæring for folkevalgte i andre kvartal 2025.

Tabellen under viser antall møter og behandlede saker i de ulike utvalgene i 2024.

Utvalg	Gjennomførte møter	Saker behandlet
Kommunestyre	9	83
Formannskap	19	182
Arbeidsutvalg plan, samferdsel og miljø	3	3
Arbeidsutvalg næring, landbruk og turisme	3	3
Utvalg for oppvekst	9	58
Utvalg for velferd	9	35
Utvalg for medborgerskap	9	49
Utvalg for samfunnstjenester	9	44
Utvalg for plan og byggesak	11	76
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	9	30
Eldrerådet	9	35
Ungdomsrådet	9	49
Partssammensatt utvalg	3	10
Klageutvalget	10	70
Politisk forhandlingsutvalg	5	8
Interkommunalt politisk råd Asker og Bærum	0	0
Kontrollutvalget	9	55
Valgstyret	1	2
Sum	136	792

Administrativ organisering

Asker kommune er administrativt organisert i en tonivåmodell med to formelle beslutningsnivåer: Kommunedirektøren og virksomhetslederne.

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Kommunedirektørens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegeringsreglementet som er vedtatt av kommunestyret.

Virksomhetslederne er ansvarlige for sine virksomheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunedirektøren. Det innebærer at virksomhetslederne har myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

Gjennom helhetlig virksomhetsstyring skal kommunen både sikre effektiv drift og gode tjenester til innbyggerne, samtidig som vi ivaretar nødvendig utviklingsarbeid og innovasjon i tråd med samfunnets og innbyggernes behov. Dokumentet «Virksomhetsstyring i Asker kommune» beskriver overordnede prinsipper for ledelse, planlegging og styring i Asker kommune.

Befolkningsutvikling, boligproduksjon og sysselsetting

Endringer i folkemengde, boligmengde og sysselsetting er faktorer som påvirker både Askersamfunnet og de kommunale tjenestene. Disse elementene påvirker også hverandre, og må sees i sammenheng med utviklingen internasjonalt, nasjonalt og regionalt.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen består av fødselsoverskudd, netto innenlands flytting og netto innvandring (flytting til/fra utlandet). Tabellen viser befolkningsutviklingen i Asker de siste fire årene.

Befolkningsutvikling	2021	2022	2023	2024
Folketall ved inngangen av kvartalet	94 915	96 088	97 784	98 815
Fødte	875	831	832	887
Døde	622	709	706	652
Fødselsoverskudd	253	122	126	235
Innvandring	941	1 368	1 396	892
Utvandring	671	638	633	650
Innflytting, innenlands	5 648	5 490	5 192	5 715
Utflytting, innenlands	4 996	4 625	5 045	4 520
Netto innvandring og flytting	922	1 595	910	1 437
Folkevekst	1 173	1 696	1 031	1 677
Folketallet ved utgangen av året	96 088	97 784	98 815	100 492

Asker kommune passerte 100 000 innbyggere høsten 2024. Den prosentvise befolkningsveksten var i 2024 på 1,7 prosent, noe som er høyere enn kommuneplanens målsetting om en gjennomsnittlig årlig vekst på 1,1 prosent. Asker har vært i en periode med relativt høy befolkningsvekst, og har de siste tre årene hatt en samlet befolkningsvekst på 4,6 prosent. Til sammenligning var veksten i Bærum, Drammen og Oslo i samme periode på henholdsvis 2,6 prosent, 3,1 prosent og 3,5 prosent. Kommunene Lørenskog, Rælingen og Lillestrøm har de siste tre årene hatt den høyeste veksten i Osloregionen med en befolkningsvekst på henholdsvis 11,9 prosent, 7,8 prosent og 7,5 prosent.

Norge hadde en befolkningsvekst på 0,8 prosent i 2024, og dermed noe lavere enn de foregående årene. Hovedårsaken er en langt lavere innvandring i 2024 enn i 2022 og 2023, og at det kom færre ukrainske flyktninger til Norge.

Tilflytting fra andre kommuner var hovedårsaken til befolkningsveksten i Asker i 2024. Dette kan sees i sammenheng med at det ble bygget nesten 700 boliger i Asker i 2024. Antall personer som innvandret (det vil si personer som flyttet til Asker fra utlandet) var til sammenligning lavt.

Befolkningsvekst per år i prosent	2022	2023	2024
Asker	1,8 %	1,1 %	1,7 %
Bærum	0,7 %	0,8 %	1,1 %
Drammen	1,0 %	1,2 %	0,9 %
Lier	2,1 %	1,1 %	0,6 %
Oslo	1,3 %	1,2 %	0,9 %
Akershus	-	-	1,6 %
Viken	1,8 %	1,4 %	
Norge	1,2 %	1,1 %	0,8 %

Boligproduksjon

Asker har de siste tre årene hatt en gjennomsnittlig boligproduksjon på 741 boliger per år. Kommuneplanen har en målsetting om en boligproduksjon på 500-550 boliger per år, eller mer dersom markedet tilsier det. Det høye antallet nye boliger de siste årene er et tegn på at det har vært behov og betalingsevne i boligmarkedet. I tillegg har flere større utviklingsområder bidratt til høy produksjon av leiligheter og småhus.

Asker, Lillestrøm og Lørenskog er de kommunene rundt Oslo som har hatt størst boligproduksjon de siste tre årene, med henholdsvis 741, 895 og 799 nye boliger per år i gjennomsnitt.

Tabellen under viser antall fullførte boliger i Asker, Bærum, Drammen, Lier og Oslo de siste tre årene.

Fullførte boliger	2022	2023	2024	Gjennomsnitt
Asker	833	696	690	741
Bærum	300	257	680	412
Drammen	419	385	448	417
Lier	108	83	60	84
Oslo	1 959	3 240	3 076	2 758

Produksjonen av eneboliger i Asker er relativt jevn fra år til år. I gjennomsnitt er det bygget 160 eneboliger årlig i kommunen de siste ti årene. Trenden er noe synkende, fra nærmere 200 boliger i gjennomsnitt for 20 år siden til 150 boliger i gjennomsnitt de siste par årene.

Tabellene under viser boligproduksjonen i Asker og prosentvis fordeling etter boligtype de siste tre årene.

Boligproduksjon i Asker	2022	2023	2024
Leiligheter	533	463	438
Småhusbebyggelse	113	100	99
Eneboliger	185	136	147

Prosentvis fordeling etter boligtype i Asker	2022	2023	2024
Leiligheter	64 %	66 %	63 %
Småhusbebyggelse	14 %	14 %	14 %
Eneboliger	22 %	19 %	21 %

Det er de siste årene bygget flere blokkleiligheter enn tidligere, og andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter har vært på over 60 prosent årlig. Dette er i tråd med målet i kommuneplanens samfunnsdel om at leiligheter skal utgjøre minst 60 prosent av den årlige boligproduksjonen.

Samfunnsdelen legger også til grunn at 20 prosent av de nye boligene skal være småhusbebyggelse og de øvrige 20 prosent eneboliger. I 2024 var 14 prosent av de nye boligene småhusbebyggelse, mens 21 prosent av de nye boligene var eneboliger. Dette tyder på at utviklingen treffer kommuneplanens målsettinger godt.

Antall vedtak om igangsettelse av boligbygging har sunket i Osloregionen de siste to årene. Mellom 2011 og 2022 var det i gjennomsnitt over 7000 igangsettelse per år. I 2023 var det ca. 4500 igangsettelse og i 2024 ca. 4000 igangsettelse. Flere økonomiske faktorer har ført til lavere nyboligsalg og en nedgang i boligmarkedet.

Tabellen under viser antall igangsatte boliger i Asker, Bærum, Drammen, Lier og Oslo de siste tre årene.

Igangsatte boliger	2022	2023	2024	Gjennomsnitt
Asker	912	589	242	581
Bærum	634	374	499	502
Drammen	730	174	249	384

Lier	85	22	12	40
Oslo	1 725	2 479	2 121	2 108

I Asker har større prosjekter bidratt til flere igangsettelse de siste årene enn i flere av de andre kommunene i Osloregionen. Asker hadde i 2024 imidlertid det laveste antallet igangsettelse på 20 år. Når antall igangsatte boliger er lavt, betyr det at færre boliger vil stå ferdig de neste årene. Det antas at aktiviteten i boligmarkedet vil ta seg opp i løpet av 2025, og at antall nye boliger vil øke igjen fra 2027.

Syssetting

Osloregionen består av kommuner hvor innbyggerne ofte jobber i en annen kommune enn der de bor. Det er dermed en svakere sammenheng mellom befolkningsvekst og vekst i arbeidsplasser i den enkelte kommune, sammenlignet med andre steder i landet. Samtidig er det i kommunens planarbeid et mål om at det skal være arbeidsplasser der hvor folk bor, både for å redusere transportbehovet og for å bidra til aktive lokalsamfunn.

Tabellen under viser prosentvis endring i antall arbeidsplasser i Asker, Bærum, Drammen, Lier og Oslo de siste tre årene. Fra 2023 til 2024 var det en liten økning i antall arbeidsplasser i disse kommunene, med unntak av Lier som hadde en reduksjon på 1,8 prosent i 2024. Tallene er i tråd med den nasjonale utviklingen i 2024, hvor veksten ser ut til å ha flatet ut etter å ha vært høyere i årene etter pandemien.

Prosentvis endring i antall arbeidsplasser	2022	2023	2024
Asker	2,2 %	0,0 %	0,2 %
Bærum	1,2 %	1,6 %	0,6 %
Drammen	1,3 %	0,7 %	0,8 %
Lier	5,1 %	2,5 %	-1,8 %
Oslo	4,1 %	1,2 %	0,4 %

Det er 38 600 arbeidsplasser i Asker. 70 prosent av disse er i privat sektor, noe som også tilsvarer gjennomsnittet i Norge. På landsbasis har privat sektor hatt en svakere vekst i arbeidsplasser sammenlignet med offentlig sektor, og særlig statsforvaltningen har vokst mest. I Asker har det vært minimale endringer i fordelingen mellom sektorene fra 2023 til 2024.

Tabellen under viser antall arbeidsplasser og antall sysselsatte bosatt i Asker, Bærum, Drammen, Lier og Oslo i 2024.

Arbeidsplasser og sysselsatte bosatt i kommunene i 2023	Arbeidsplasser	Sysselsatte bosatt i kommunen
Asker	38 575	51 704
Bærum	77 397	68 243
Drammen	47 523	52 239
Lier	15 394	14 708
Oslo	536 611	404 239

Det er nesten 52 000 sysselsatte som bor i Asker kommune. Forholdstallet mellom antall arbeidsplasser i en kommune og antall sysselsatte som bor i kommunen, kalles dekningsgrad. Dekningsgraden viser om det teoretisk sett er nok arbeidsplasser til alle sysselsatte som bor i kommunen. Når dekningsgraden er over 100 prosent, betyr det at kommunen har flere arbeidsplasser enn bosatte arbeidstakere. Dette medfører en høyere innpendling til kommunen. Både Oslo, Bærum og Lier har en dekningsgrad på over 100 prosent.

Når dekningsgraden er under 100 prosent, betyr det at det ikke er nok arbeidsplasser til alle arbeidstakere som bor i kommunen. Dekningsgraden i Asker var på 75 prosent i 2024, noe som er en nedgang på ett prosentpoeng fra 2023. Det betyr at minst 25 prosent av de bosatte må pendle ut av kommunen til arbeid. Det er i kommuneplanens samfunnsdel en målsetting at dekningsgraden skal øke, og at arbeidsplassene skal være der innbyggerne bor. De siste årene har dekningsgraden vært svakt nedadgående, da befolkningsveksten har vært høyere enn arbeidsplassveksten.

Tabellen under viser dekningsgraden av arbeidsplasser i Asker, Bærum, Drammen, Lier og Oslo de siste tre årene.

Dekningsgrad av arbeidsplasser	2022	2023	2024
Asker	76 %	76 %	75 %
Bærum	112 %	113 %	113 %
Drammen	91 %	90 %	91 %
Lier	104 %	106 %	105 %
Oslo	133 %	133 %	133 %

I realiteten er det flere som pendler på tvers av kommunegrensene enn 25 prosent av de bosatte. Statistikk viser at det i 2024 var ca. 20 900 innbyggere som bor og jobber i Asker. 17 700 personer pendler til kommunen og 30 800 personer pendler ut. Sammenlignet med året før, har det blitt noe mer pendling over kommunegrensen. Som tabellen viser, varierer imidlertid dette noe fra år til år.

Den største pendlerstrømmen til Asker kommer fra Oslo, og deretter fra Bærum, Drammen og Lier. Den desidert største pendlerstrømmen ut fra Asker går til Oslo, og deretter til Bærum og Drammen.

Tabellen under viser tall for inn- og utpendling fra Asker de siste tre årene.

Pendling	2022	2023	2024
Sysselsatte som bor og jobber i Asker	20 700	21 100	20 900
Sysselsatte som pendler til Asker	17 800	17 400	17 700
Sysselsatte som pendler ut av Asker	30 100	29 900	30 800

Kommunens satsingsområder

Slik jobber Asker kommune med bærekraftsmålene

I tråd med nasjonale forventninger, har Asker i byggingen av ny kommune lagt FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Kommuneplanens samfunnsdel bygger på bærekraftsmålene og setter disse inn i en lokal kontekst. Med utgangspunkt i bærekraftsmålene er det i kommuneplanen definert åtte satsingsområder:

- Økonomi
- Medarbeidere
- Samarbeid for å nå målene
- Bærekraftige byer og samfunn
- Handling mot klimaendringene
- God helse
- God utdanning
- Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at kommunen må jobbe sammen på tvers av sektorer for å oppnå den utviklingen vi ønsker. Kommunen må også evne å ha tre tanker i hodet på samme tid – både miljø, økonomi og sosiale forhold må ivaretas samtidig for å skape en bærekraftig utvikling.

Asker kommune jobber aktivt med å følge opp FNs bærekraftsmål både gjennom kommuneplanen og temaplanene.

Asker kommunes planstrategi legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. Temaplanene er strategiske planer som bygger på målene i kommuneplanen, og definerer politiske innsatsområder og strategier for samfunns- og tjenesteutviklingen innenfor ulike fagområder. Temaplanene har normalt et 12-årsperspektiv.

Ved utgangen av 2024 er alle de 17 temaplanene vedtatt av kommunestyret og under implementering. Tabellen under viser en oversikt over de ulike temaplanene.

Temaplan	Ansvarlig hovedutvalg	Ansvarlig tjenesteområde	Vedtak mandat og rammer	Vedtak temaplan
Arbeidsgiverpolitikk	Formannskapet	Organisasjon, styring og utvikling	2019	08.09.2020
Medborgerskap	Medborgerskap	Medborgerskap	13.02.2020	13.04.2021
Barnehage- og skolekapasitet	Oppvekst	Oppvekst	12.02.2020	15.06.2021
Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Medborgerskap	Medborgerskap	04.06.2020	15.06.2021
Handling mot klimaendringene	Formannskapet	Samfunnstjenester	13.02.2020	15.06.2021
Næring	Formannskapet	Samfunnsutvikling	01.03.2019	14.09.2021

Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker	Velferd	Velferd	03.06.2020	08.03.2022
Vann og vannmiljø	Samfunns- tjenester	Samfunnstjenester	04.06.2020	08.03.2022
Kultur	Medborgerskap	Medborgerskap	04.06.2020	04.04.2022
Digitalisering og smart bruk av teknologi	Formannskapet	Organisasjon, styring og utvikling	15.09.2020	15.11.2022
Mestre hele livet - psykisk helse og rus	Velferd	Velferd	18.01.2022	31.01.2023
Å høre til - temaplan for oppvekst	Oppvekst	Oppvekst	22.03.2022	09.05.2023
På lik linje - personer med nedsatt funksjonsevne	Velferd og Oppvekst	Velferd og Oppvekst	15.02.2022	09.05.2023
Naturmangfold	Formannskapet	Samfunnstjenester	05.11.2020	20.06.2023
Eiendom	Samfunns- tjenester	Samfunnstjenester	20.01.2022	30.01.24
Samferdsel og mobilitet	Formannskapet	Samfunnsutvikling	08.12.2022	10.09.24
Bærekraftig boligutvikling	Formannskapet	Samfunnsutvikling	19.04.2022	10.09.24

Fra planlegging til gjennomføring

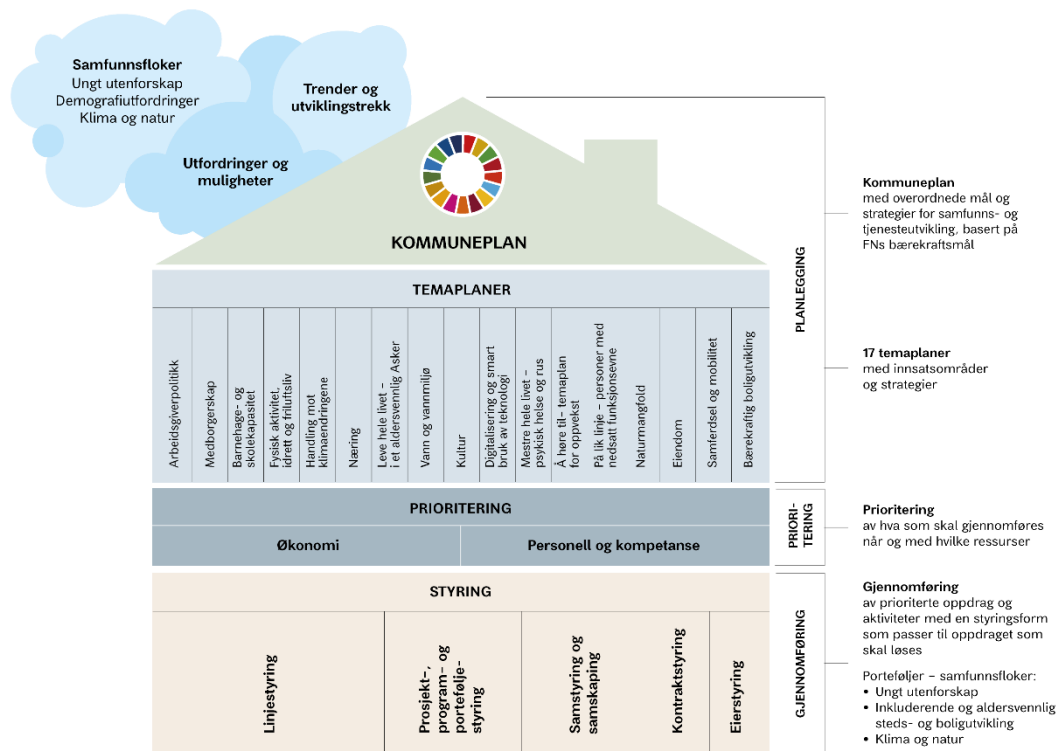
Gjennom helhetlig virksomhetsstyring og systematisk oppfølging, skal Asker kommune sikre at de politisk vedtatte planene blir gjennomført i organisasjonen og at vi oppnår de resultatene vi ønsker. Overgangen fra planlegging til gjennomføring kan være krevende. En rekke ulike aktører må bidra i arbeidet med å prioritere innsatsen, mobilisere ressurser og gjennomføre aktiviteter og tiltak som bidrar til måloppnåelse. Det er viktig å skape felles kultur og forståelse for de målene vi skal oppnå og de endringene som skal gjennomføres hos alle relevante aktører.

Figuren under illustrerer prosessen fra planlegging til gjennomføring. «Skyene» viser at globale, nasjonale, regionale og lokale utfordringer og trender gir føringer for kommunens mål, strategier og planer. De tre samfunnsflokene er store og komplekse utfordringer som vil kreve særlig innsats i årene fremover.

«Huset» illustrerer at kommuneplanen og de mange temaplanene setter retning for samfunns- og tjenesteutviklingen. Alle temaplanene har høye ambisjoner. Det må derfor gjøres en årlig prioritering av hva som skal gjennomføres når og med hvilke ressurser, vanligvis som en del av handlingsprogramprosessen. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at ambisjonene i temaplanene som hovedregel må realiseres innenfor reduserte økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Når prioriteringene er avklart, skal de prioriterte aktivitetene og satsingene gjennomføres. Kommunen har fem ulike modeller for styring og gjennomføring av prioriterte aktiviteter, og det er viktig å velge en styringsform som passer til det oppdraget som skal løses. De fleste oppdragene styres og gjennomføres i linjeorganisasjonen. Prosjekt-, program- og porteføljestyling er særlig aktuelt for å styre og følge opp store, komplekse og tverrsektorielle aktiviteter. Kommunen spiller også på lag med innbyggerne, næringslivet, frivilligheten og andre

offentlige aktører gjennom økt bruk av samskaping og samstyring. Gjennom kontraktstyring følger kommunen opp private aktører som leverer kommunale tjenester gjennom konkurranseutsetting. Eierstyring innebærer å følge opp selskaper der kommunen har eierandeler.

Evaluering og resultatoppfølging

Systematisk evaluering og resultatoppfølging skal sikre at vi beveger oss i retning av de målene vi har satt oss, og er en forutsetning for å sikre kontinuerlig videreutvikling av tjenestene.

Figuren under viser at en helhetlig analyse av flere ulike kunnskapskilder er viktig for å kunne vurdere graden av måloppnåelse.

Både internasjonalt og nasjonalt legges det likevel stor vekt på å bruke indikatorer, nøkkeltall og annen statistikk i vurderingene av måloppnåelse opp mot bærekraftsmålene.

Det har pågått et arbeid med å definere og videreutvikle nasjonale målepunkter med statistikk og data for bærekraftsmålene. Asker kommune har deltatt aktivt i det nasjonale arbeidet med å utvikle en klassifiseringsmodell (taksonomi) som gjør det enklere for kommuner og andre aktører å måle egen innsats i arbeidet med FNs bærekraftsmål. Klassifiseringsmodellen ble lansert i 2022, sammen med en oversikt over aktuelle indikatorer som kommunene kan velge å ta i bruk.

Indikatorer

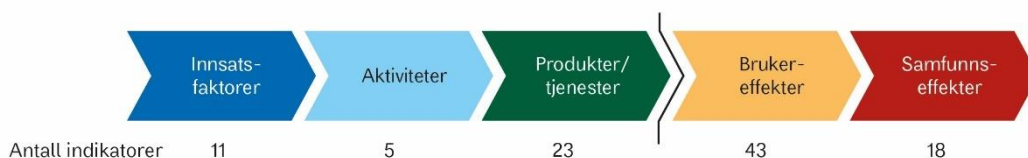
Asker kommune har definert en rekke indikatorer som benyttes systematisk for å måle om vi beveger oss i retning av de målene vi har satt i kommuneplanen. Klassifiseringsmodellen er brukt aktivt for å hjelpe oss til å forstå hva de enkelte tallene faktisk måler, og dermed også til å vurdere hvilke tall som er best egnet til å vurdere måloppnåelse. Det er lagt vekt på å velge indikatorer med god datakvalitet, og at det bør være stor grad av kontinuitet i valg av indikatorer fra år til år.

Kommunens indikatorsett består av totalt 100 indikatorer knyttet til satsingsområdene og målene i kommuneplanen. 79 prosent av disse baserer seg på offentlig statistikk. De øvrige 21 prosent av indikatorene er basert på Asker kommunes egne registerdata og spørreundersøkelser. 74 prosent av indikatorene blir oppdatert årlig. For noen av indikatorene mangler det data. Årsaken til dette er at tall ikke foreligger årlig eller at det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk.

Ved hjelp av klassifiseringsmodellen er Asker kommunes indikatorer klassifisert etter hvor de måler i resultatkjeden utarbeidet av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring. Det er lagt

vekt på å velge indikatorer som måler så nært opp mot effekt som mulig, da målene i kommuneplanen først og fremst handler om bruker- og samfunnseffekt.

Figuren under viser hvordan de 100 indikatorene fordeler seg på de ulike stegene i resultatkjeden.

De fleste indikatorene er klassifisert i kategoriene «Produkter/tjenester» og «Brukereffekter». Det betyr at de måler resultater av aktiviteter, for eksempel endringer i tjenestetilbudet og brukernes opplevelse av tjenestetilbudet. Det kan være vanskelig å finne gode tall som måler «Samfunnseffekter», og det tar ofte lang tid å se samfunnseffekten av iverksatte tiltak. Det betyr at vi i tolkningen av slike tall må være noe mer varsomme i vurderingen av kausalitet mellom gjennomførte tiltak og oppnådd effekt. Indikatorer klassifisert som «Innsatsfaktorer» eller «Aktiviteter» kan gi viktig informasjon om ressursbruk og dimensjonering av tjenestene, men måler i mindre grad bruker- og samfunnseffekt.

Indikatorene er også klassifisert etter hvilken samfunnsflope de måler. 25 prosent av indikatorene måler samfunnsflokken klima og natur, 21 prosent av indikatorene måler samfunnsflokken ungt utenforskap, 20 prosent av indikatorene måler samfunnsflokken demografiutfordringer, mens 34 prosent av indikatorene ikke er knyttet til en bestemt samfunnsflope.

Indikatorene er videre klassifisert etter hvilke aldersgrupper i befolkningen de måler. 22 prosent måler eksklusivt barn og unge, mens 8 prosent måler eksklusivt seniorer over 67 år. For 37 prosent av indikatorene er ikke alder relevant, og de øvrige måler alle eller den voksne befolkningen generelt.

Utvalgte resultater

Nedenfor følger noen utvalgte resultater knyttet til kommunens indikatorsett. Kapitlene for hvert satsingsområde gir en mer utfyllende analyse av resultatet for alle indikatorene.

- **Netto driftsresultat:** 2024 var et svært utfordrende økonomisk år for norske kommuner, og kommunesektoren fikk samlet et stort negativt driftsresultat. Asker kommune fikk et netto driftsresultat på 2,5 prosent i 2024. Hovedårsaken til det positive resultatet var en høy avkastning på kommunens energifond, i tillegg til god økonomistyring i tjenestekområdene.
- **Klima og miljø:** Innbyggerne er fortsatt opptatt av at Asker kommune arbeider for å nå kommunens klimamål, og hele 76 prosent av innbyggerne oppgir at de synes dette er viktig. I 2023 var klimagassutslippene i Asker på 203 735 tonn CO₂e, noe som er en nedgang på 7,3 prosent sammenlignet med 2022. Hovedårsaken til nedgangen er flere elbiler, mens

bruken av bensin- og dieserbiler har blitt redusert. Det har også vært en nedgang i mengden matsvinn per innbygger, fra 41 kilo matsvinn i 2021 til 37 kilo matsvinn i 2024.

- **Boliger, befolkning og arbeidsplasser:** Asker kommune har hatt en høy befolkningsvekst de siste årene. Høy boligproduksjon er en viktig årsak til dette. De nye boligene er i hovedsak småhusbebyggelse og leiligheter, noe som bidrar til et mer mangfoldig boligmarked i kommunen. Veksten i antall arbeidsplasser har ikke fulgt befolkningsveksten, noe som medfører at flere innbyggere må pendle ut av kommunen for å jobbe.
- **Samarbeid med frivilligheten:** Den årlige undersøkelsen blant frivillige lag og foreninger viser at de er fornøyde med samarbeidet med kommunen. Graden av tilfredshet har også økt fra første gang undersøkelsen ble gjennomført i 2021. Et godt samarbeid med frivilligheten er viktig for å bidra til økt deltakelse i frivillig arbeid og engasjement i lokalsamfunnet.
- **Strandsonen:** Statistikk for byggeaktivitet i strandsonen viser en gradvis nedgang i antall nye bygg de siste fire årene. Tidligere undersøkelser har vist at mange av de igangsatte tiltakene i strandsonen gjelder renovering av eksisterende bygningsmasse. Samtidig viser annen statistikk at andelen strandsoneareal i Asker som er tilgjengelig for allmenheten har sunket fra 29,7 prosent i 2021 til 29,2 prosent i 2024. Andelen areal med bygninger øker tilsvarende, noe som antyder at det etableres nye bygg eller at eksisterende bygningsmasse utvides.
- **Kvalitet i barnehagen:** Tilfredsheten med barnehagene i Asker er jevnt høy, og foreldrene rapporterer at barna trives og utvikler seg godt. Begge disse indikatorene har en score på 4,7 av 5, noe som tilsvarer landsgjennomsnittet. Andelen barnehagepedagoger i barnehagene er på 36,7 prosent i Asker, noe som er lavere enn det nasjonale gjennomsnittet på 41,4 prosent. Utviklingen har gått i negativ retning de siste årene. Det er i randsonen rundt Oslo en utfordring å rekruttere nok kvalifisert personell til barnehagene.
- **Kvalitet i skolen:** Askerskolen er faglig god og har en stabilt høy skolebidragsindikator. For skoleåret 2023/2024 var skolebidragsindikatoren for 5.-7. trinn på 0,5, mens den for 8-10 trinn var på hele 1,4. Dette indikerer at skolen bidrar mer enn forventet til å løfte elevenes resultater. Asker har også flere lærere som innfrir kompetansekravet i fagene de underviser i, sammenlignet med landsgjennomsnittet.
- **Mobbing:** Mobbetallene går ned både på barne- og ungdomstrinnet, etter den urovekkende nasjonale utviklingen de siste årene. Nivået i Asker er fortsatt høyt, men under nasjonalt nivå.
- **Friskere eldre:** Kommunen ser tendenser til at de eldre i Askersamfunnet blir friskere og mer selvstendige, noe som er avgjørende for å løse fremtidens utfordringer. Både bruken av hjemmetjenester og institusjonsopphold for eldre over 80 år viser en nedadgående trend. Samtidig står eldre lengre i arbeid, og i Asker er det nå 25 prosent av innbyggerne mellom 67 og 74 år som fortsatt er i jobb.

- **Sykefravær:** Sykefraværet blant ansatte i Asker kommune økte fra 9,0 prosent i 2023 til 9,3 prosent i 2024. Denne utviklingen følger den nasjonale trenden med en økning i sykefraværet etter koronapandemien. Det er uklart hva som er årsakene til utviklingen. Sykefraværet i Asker kommune er noe lavere enn i sammenlignbare kommuner.

Samfunnsflokke som krever tverrsektoriell innsats

Samfunnet står overfor en rekke store og komplekse utfordringer i årene fremover. Kommuneplanen og temaplanene beskriver dette utfordringsbildet, og peker på hvilke strategier vi må gjennomføre for å møte utfordringene og nå målene.

Noen utfordringer er større og mer krevende å løse enn andre. Samfunnsflokke («wicked problems») er en fellesbetegnelse på store og komplekse samfunnsutfordringer der årsakssammenhengene ofte er sammensatte og løsningene ukjente. I møte med samfunnsflokene må vi ofte tenke nytt, samarbeide og samhandle på nye måter på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, og bygge en felles kultur for læring og erfaringsdeling.

Det er vurdert at følgende tre samfunnsflokke vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i Asker kommune i årene fremover:

- Ungt utenforskap
- Demografiutfordringer
- Klima og natur

Disse er i all hovedsak sammenfallende med KS sine vurderinger av hvilke komplekse samfunnsutfordringer som vil kreve radikale grep i årene fremover.

Under presenteres status for arbeidet med de tre samfunnsflokene i Asker. Beskrivelsen baserer seg blant annet på en analyse av de måleindikatorene som er mest relevante for hver enkelt samfunnsfloke.

Ungt utenforskap – status i Asker

Utenforskap innebærer at enkeltmennesker eller grupper av mennesker står utenfor samfunnet. Det kan for eksempel være at de ikke deltar i utdanning eller arbeidsliv, eller at de mangler språklig eller kulturell tilknytning til samfunnet. Sykdom og funksjonshemming kan også være årsaker som fører til utenforskap. I Asker er andelen unge uføre under 30 år på 2,6 prosent, noe som tilsvarer ca. 300 unge.

Utenforskap kan ramme alle aldersgrupper. Ungt utenforskap handler om den økende andelen barn og unge som opplever å ikke høre til i et fellesskap, og som over tid faller ut av utdanning, arbeid eller samfunnsliv. Utenforskap kan føre til dårlig livskvalitet, svak selvfølelse og dårlig helse hos den enkelte, og er også en stor samfunnsutfordring med betydelige sosiale og økonomiske konsekvenser.

Ungt utenforskap er en stor utfordring. Totalt sett er det i Asker omkring 1000 unge under 25 år som ikke er i arbeid eller utdanning. De siste årene har andelen innbyggere i alderen 15-24 år

som verken er i arbeid eller utdanning økt fra 7,1 prosent i 2022 til 7,9 prosent i 2023. Vi trenger ungdommens deltakelse mer enn noen gang, også for å møte de to andre samfunnsflokene knyttet til demografiutfordringer og klima og natur. Det er helt avgjørende for Askers sosiale og økonomiske bærekraft at alle barn og unge sikres mulighet til å bidra med sine ressurser, opplever å høre til og har fremtidstro.

Kommunen har en rekke indikatorer som viser opplevd tilhørighet og inkludering for barn og unge i Asker. Hos de minste ser vi at andelen barnehagebarn som sier at de har en god venn i barnehagen er jevnt høy, og andelen har de siste årene ligget på mellom 95 og 97 prosent. Dette indikerer god sosial trivsel i barnehagen. For de litt eldre, har andelen elever på 7. trinn som har blitt mobbet 2-3 ganger i måneden eller oftere økt betydelig de siste årene, til 11,4 prosent i 2023. Dette er en bekymringsfull utvikling som også gjelder de eldste elevene, og som speiler den nasjonale utviklingen. Det jobbes målrettet med tiltak for å redusere mobbing, og kommunen har sett en nedgang til 10,5 prosent i 2024.

Asker kommune jobber aktivt med å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle innbyggere, uansett alder. Gjennom en rekke tiltak og strategier, inkludert utvikling av attraktive og helsefremmende lokalsamfunn, jobber kommunen målrettet mot å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død. Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyde med sitt lokalmiljø ble målt til 70 prosent i 2022, noe som indikerer god trivsel og tilhørighet blant ungdom. Andelen er høyere i Asker enn i landet som helhet.

Når det gjelder tilbud til ungdom i området der de bor, viste Ungdataundersøkelsen i 2022 at 46 prosent av ungdomsskoleelevene opplever at det er et godt tilbud. Dette er en økning fra 2019, og er viktig for å sikre tilgang til meningsfulle fritidsaktiviteter. Andelen ligger fortsatt under landsgjennomsnittet, men det er store geografiske forskjeller innad i Asker kommune.

Andelen deltakere i introduksjonsprogrammet som er i arbeid eller utdanning året etter endt program har gått ned fra 75 prosent i 2021 til 60 prosent i 2023. Det kreves oppmerksomhet og tiltak for å sikre at flere kommer i arbeid eller utdanning. For å koordinere og sette kraft bak innsatsen på området, har Asker kommune etablert porteføljen Ungt utenforskap 0-30. Arbeidet i porteføljen er nærmere beskrevet på kommunens [nettsider](#).

Samlet sett er Asker kommune på riktig vei mot måloppnåelse når det gjelder satsingen på å motvirke ungt utenforskap. Det er likevel fortsatt mange områder som krever oppmerksomhet og tiltak, og dette arbeidet videreføres i årene fremover. Både kommunen, næringslivet og frivillig sektor må jobbe sammen for å få flere unge inn i fritidsaktiviteter, jobb, utdanning eller opplæring.

Demografiutfordringer – status i Asker

Befolkningen i Norge består av stadig flere eldre, samtidig som det er lavere fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Mange lever lengre og friskere liv, men flere vil også ha behov for helse- og omsorgstjenester. Økningen i antall eldre med behov for helse- og omsorgstjenester medfører utfordringer for kommunen, blant annet fordi tilgangen på helsepersonell vil være begrenset.

For å møte denne samfunnsutfordringen er det sentralt at Asker kommune jobber sammen med frivilligheten og næringslivet for å utvikle nye løsninger og et mer aldersvennlig samfunn, der flest mulig kan oppleve mestring i hverdagen. Det er viktig å jobbe med folkehelse og forebyggende arbeid, aldersvennlige tettsteder med egnede boliger og sosiale møteplasser, frivillighet og inkluderende arbeidsliv, videreutvikling av helse- og omsorgstjenestene, samt innovasjon og velferdsteknologi. Innbyggerne har også selv en viktig rolle med å planlegge for egen alderdom.

For å sikre tilstrekkelig tilgang på personell med nødvendig kompetanse, må kommunen også tilrettelegge for at flere har mulighet til å kjøpe seg bolig i Asker, jobbe systematisk med å rekruttere og beholde medarbeidere, samt mobilisere arbeidskraft gjennom økt satsing på heltid og reduksjon av sykefraværet.

Asker kommune jobber målrettet for at flere skal kunne jobbe heltid, særlig innenfor tjenesteområde Velferd hvor mange ansatte har små stillinger. Resultatene for de siste årene viser at utviklingen går riktig vei, og at andelen ansatte som har 80 prosent stilling eller mer øker. Samtidig øker også sykefraværet blant kommunalt ansatte. Her følger Asker kommune den nasjonale trenden, hvor sykefraværet økte under pandemien og ikke har sunket igjen til nivået før pandemien. Forskning tyder på at årsaken til denne utviklingen er sammensatt.

Asker kommune har de siste årene hatt en høy befolkningsvekst. Hovedårsaken er tilflytting, og det er oftest familier som flytter til Asker. Dette bidrar til at kommunen får flere innbyggere i arbeidsfør alder. Det har også vært høy boligproduksjon de siste årene, og ca. 80 prosent av de nye boligene har vært småhusbebyggelse eller leiligheter. En høy tilførsel av mindre boliger vil på sikt bidra til at flere boliger vil være mulig å kjøpe for innbyggere i yrker med gjennomsnittsinntekt.

Selv om befolkningsveksten har vært høy, har det ikke vært en tilsvarende høy vekst i antall arbeidsplasser. Målsettingen om at det for hver ny innbygger i kommunen også blir en økning på en halv arbeidsplass, er derfor ikke nådd de siste to årene. Dette medfører at flere innbyggere må jobbe utenfor kommunens grenser, og dermed potensielt får lengre reisevei enn ønskelig.

[Askers folkehelseoversikt](#) fra 2023 viser at de eldre aldersgruppene i Asker generelt er friskere sammenlignet med landet ellers. Levealderen i Asker er høyere og det er generelt mindre forekomst av sykdommer. Andelen innbyggere i alderen 67-74 år som står i arbeid er også høyere i Asker enn i landet for øvrig. Denne andelen har hatt en positiv utvikling de siste årene, og viser at den eldre befolkningen i økende grad mestrer eget liv og ønsker å bidra lenger i Askersamfunnet.

Klima og natur – status i Asker

Klimaendringer og tap av naturmangfold er store utfordringer både globalt og nasjonalt, og må sees i sammenheng. Måten vi bruker naturen på påvirker klimaet, samtidig som klimaendringene påvirker naturen. En intakt og artsrik natur gir oss livsviktige naturgoder, samtidig som den er vårt viktigste verktøy både for å bremse og tilpasse oss klimaendringene.

Det er en nasjonal målsetting at Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050. Norge har forpliktet seg til å redusere direkte klimagassutslipp med minst 50 prosent innen 2030. Asker kommune har gjennom temaplan for handling mot klimaendringene vedtatt å redusere utslippene med 67 prosent fra 2009 til 2030. Utslippene i Asker var på ca. 203 735 tonn CO₂e i 2023, noe som er en nedgang på 7,3 prosent fra 2022.

Det er også en global, nasjonal og lokal målsetting å ivareta miljøet og naturmangfoldet. Temaplan for naturmangfold skal bidra til at naturen i Asker forvaltes slik at planter og dyr sikres i levedyktige bestander, og at variasjonen av naturtyper og landskap opprettholdes.

Det forbruksbaserte klimagassutslippet fra Askers innbyggere er rundt fem ganger så høyt som det direkte utslippet, og kommunen jobber derfor også med tiltak som stimulerer til sirkulærøkonomi og ombruk. Asker har jobbet systematisk for å bli en ledende kommune når det gjelder klimaarbeid, og er også en foregangskommune innen sirkulærøkonomi. Det gjenstår likevel et betydelig arbeid før den årlige reduksjonen av klimagassutslipp er tilstrekkelig for å nå Parisavtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen til under 1,5 grader.

I 2024 var matsvinnet i Asker på omtrent 37 kilo per innbygger, fordelt på 22,3 kilo matavfall og 14,6 kilo restavfall. Dette representerer en liten nedgang fra 2021. Det har også vært en nedgang i mengden husholdningsavfall per innbygger. Dette indikerer en positiv utvikling når det gjelder avfallshåndtering og ressursutnyttelse.

Energibruken i kommunale bygg i Asker har variert de siste årene, med et forbruk på 81,4 GWh i 2023 og 79,2 GWh i 2024. Den kalde vinteren i 2023 kan forklare økningen i energibruken det året. Forbruket av elektrisitet i husholdningene var på 722 GWh i 2023, noe som er en økning fra 664 GWh i 2022. Høye strømpriser og varme år kan påvirke forbruksmønsteret og bidra til redusert energiforbruk.

Resultater fra indikatorene som knytter seg til kommunale byggeprosjekter vil avhenge av hvor mange og hva slags prosjekter som gjennomføres til enhver tid. Noen indikatorer måler et prosjekt det året det står ferdig (f.eks. avfall), og noen måler prosjektet fortløpende (f.eks. CO₂-utslipp). Avfall fra kommunale byggeprosjekter som sto ferdig i 2024 var langt lavere sammenlignet med årene før. Primært skyldes dette at prosjektene hadde strenge miljøkrav under byggeprosessen, noe som viser at målrettet innsats gir effekter.

Samtidig var CO₂-forbruket fra kommunale bygg- og anleggsplasser svært høyt i 2024. Den pågående byggingen av Hvalstad skole står alene for 260 tonn CO₂-utslipp, i tillegg til at det totalt var flere prosjekter i 2024 sammenlignet med årene før.

76 prosent av Askers nye kommunale biler var i 2024 elektriske eller gikk på hydrogen eller biogass. Dette er en nedgang fra 91 prosent i 2023. Nedgangen skyldes blant annet at antall nye kjøretøy som kjøpes eller leases varierer fra år til år. Det er i tillegg noen utfordringer knyttet til ladeinfrastruktur i kommunen, samt spesielle behov som gjør at ikke alle kategorier kjøretøy kan erstattes av fullverdige elektriske modeller. Andelen reiser som foretas med sykkel var på 4 prosent i 2023, og dermed uendret fra 2017. Økt sykkelbruk kan bidra til redusert biltrafikk og dermed lavere klimagassutslipp.

Asker har hatt høy befolkningsvekst og boligproduksjon de siste årene. Denne veksten vurderes som positiv, men betyr også at det blir flere innbyggere som belaster arealene og bidrar til å øke klimagassutslippene.

Kommuneplanens samfunnsdel definerer at boligveksten primært skal skje i prioriterte vekstområder, med mål om å skåne naturområder og redusere transportbehovet. Det er i kommuneplanens samfunnsdel også vedtatt at kommunen skal unngå å bruke matjord til andre formål. Dette følges opp i kommuneplanens arealdel ved at matjord som tidligere var avsatt til boligformål, nå skal bevares som matjord. Forrige måling i 2023 viser at antall dekar som omdisponeres til andre formål enn matjord har sunket, noe som antyder en positiv utvikling.

Økonomi

En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir grunnlag for god kvalitet i tjenestene, fornøye brukere, innbyggere og ansatte. God økonomistyring og handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet, verdibevarende vedlikehold og finansforvaltningen skal bidra til å sikre en fremtidig bærekraftig økonomi.

Asker kommune har et godt økonomisk utgangspunkt. Forventet inntektsnivå ligger høyt sammenlignet med andre kommuner. Asker kommune har imidlertid utfordringer knyttet til et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld. Sammenligninger med andre kommuner viser at Asker også har et forholdsvis høyt kostnadsnivå.

Det vil være nødvendig med effektivisering og omstilling for å kunne opprettholde den økonomiske bærekraften i årene fremover. Asker kommune har kontinuerlig fokus på effektiv bruk av ressurser ved at det fastsettes krav til effektivisering og produktivitet i tjenestene gjennom årlige målinger og sammenligninger basert på KOSTRA-tall.

Dette skal vi oppnå

Økonomi				
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune				
Indikator	2021	2022	2023	2024
Asker kommune har en god økonomisk bærekraft				
Disposisjonsfond som andel av brutto driftsinntekter (> 10 %)	18,0 %	14,8 %	13,9 %	14,3 %
Netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter (> 3 %)	4,4 %	-0,7 %	3,1 %	2,5 %
Netto lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter (< 80 %)	99,0 %	95,7 %	92,6 %	94,7 %
Vedlikehold per m ² i formålsbygg (> 140 kr/ m ²)	99 kr/m ²	132 kr/m ²	139 kr/m ²	150 kr/m ²
Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon				
Indikator under utvikling				

Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»).

Vurdering og analyse

Den økonomiske utviklingen i 2024 har vært preget av flere nøkkelfaktorer. KS kaller 2024 for det største kriseåret i kommuneøkonomien på mange år. KS sin regnskapsundersøkelse for 2024, som ble gjennomført i februar 2025, viser at norske kommuner endte med nesten 4 mrd. kroner i minus i 2024. Gjennomsnittlig netto driftsresultat for kommunene i undersøkelsen var minus 0,4 prosent av driftsinntektene. Regnskapsresultatene for kommunene har forverret seg i 2024, og mange kommuner opplever en presset kommuneøkonomi.

Kommunesektorens frie inntekter har over flere år endt høyere enn det som ble forutsatt i budsjettene. Det er i all hovedsak merskatteveksten som har bidratt til de gode resultatene. Fra 2023 endret imidlertid driftsresultatene for kommunesektoren seg. Utgiftsnivået er fortsatt høyt, mens inntektene er redusert.

Den forventede rentenedgangen i 2024 uteble. Siden høsten 2021 har Norges Bank hevet styringsrenten mye for å få bukt med den høye prisveksten, og siden desember 2023 har styringsrenten vært på 4,5 prosent. Styringsrenten har bidratt til å kjøle ned norsk økonomi og dempe prisveksten, men det er for tiden stor usikkerhet om utsiktene både globalt og for norsk økonomi.

Asker er en stor kommune med et godt økonomisk fundament. De frie inntektene ligger fortsatt over gjennomsnittet for norske kommuner. Asker har gode velferdstjenester og en god befolkningsvekst.

Kommunedirektøren har holdt kommunestyret løpende orientert om den økonomiske situasjonen gjennom hele 2024. Årsresultatet ble bedre enn forventet, spesielt med tanke på at Asker i 2024 har stått i en krevende omstilling og tatt ned driftsbudsjettet med 120 mill. kroner. Tjenesteområdene har til sammen et mindreforbruk i 2024 på 78,1 mill. kroner. Dette viser at de gjennomførte omstillingstiltakene og ansettelsesstoppen har hatt god effekt.

Resultatet knyttet til pensjon er bedre enn forventet, med et mindreforbruk på 76 mill. kroner. Energifondet hadde en avkastning utover budsjett på 143 mill. kroner. Dette er hovedårsakene til at Asker kommune fikk et netto driftsresultat på 253 mill. kroner eller 2,5 prosent i 2024.

Kommunen kan ikke forvente et tilsvarende høyt nivå på avkastningen på energifondet i årene som kommer. Asker kommunes høye lånegjeld og rentekostnader vil medføre store fremtidige belastninger i driftsbudsjettet. Samtidig vil pensjonskostnadene øke i årene fremover.

Netto driftsresultat er et av de mest sentrale nøkkeltallene innenfor kommuneøkonomien, og angir hvor mye midler som frigjøres i driften til avsetninger og egenkapital til investeringer. Et positivt netto driftsresultat i 2024 medfører at kommunen har midler til å dekke egenkapital til investeringer i 2024.

Etter noen år uten uttak fra fondet, overførte Asker kommune i 2024 i tråd med reglementet 100 mill. kroner fra energifondet til bruk i kommunens investeringer. Det er realistisk å forvente at kommunen i normalår kan overføre omkring 45-50 mill. kroner fra energifondet. Det tilsvarer en realavkastning på 3 prosent. Positiv avkastning på energifondet er avsatt til realverdifondet og bufferfondet i tråd med finansreglementet.

Kommunens disposisjonsfond inneholder et generelt disposisjonsfond, disposisjonsfond merket diverse formål, bufferfond og realverdifond. Realverdifondet skal sikre at den opprinnelige kjøpekraften til energifondet opprettholdes ved at verdien inflasjonsjusteres ved utløpet av hvert år. Disposisjonsfondet inklusive bufferfond og realverdifond er på 14,3 prosent, mot et ønsket resultat på over 10 prosent. Uten bufferfond og realverdifond er disposisjonsfondet 3,3 prosent.

Asker kommune har et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld, og gjeldsgraden er vesentlig høyere enn handlingsregelen tilsier. Kommunens gjeldsgrad var i 2024 på 94,7 prosent, noe som er høyere enn måltallet. Gjeldsgraden vil øke i årene fremover, da det vil bli krevende å opprettholde en like høy grad av egenfinansiering av låneporteføljen som tidligere har ligget til grunn.

Det vises til årsberetningen for en utdypende beskrivelse av de økonomiske forholdene i 2024.

Medarbeidere

Kommunen er en kunnskapsbedrift der medarbeidere og ledere utgjør den viktigste ressursen for å levere gode tjenester. Arbeidsmarkedet er i endring, samtidig som kommunesektoren er i en periode med omstilling. Dette utfordrer kommunene som arbeidsgiver og tjenesteleverandør.

For Asker kommune er det avgjørende å lykkes med å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere, jobbe systematisk for en felles identitet og kultur, ivareta tilliten til kommunen og ha evne til å digitalisere og drive innovasjon og nyskaping. En god arbeidsgiverpolitikk er viktig for å lykkes med dette.

Det forventes fortsatt konkurranse om relevant arbeidskraft i årene som kommer. Kommunen må være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker seg og beholder kompetente medarbeidere. Flere må jobbe lenger (økt pensjoneringsalder), flere må jobbe mer (heltidskultur), og det er nødvendig å videreutvikle og oppdatere kompetansen i organisasjonen i tråd med utviklingen.

Ledelse av morgendagens kommuner innebærer å lede i endring, omstilling og utvikling. Dagens og fremtidens kommuner må i større grad enn tidligere aktivt involvere innbyggerne og andre aktører som ressurser og samarbeidspartnere, gjennom satsing på medborgerskap og samskaping. Dette stiller nye krav til kommunens medarbeidere og ledere.

Dette skal vi oppnå

Medarbeidere				
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle				
Indikator	2021	2022	2023	2024
Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle				
Sykefraværspersent	8,4 %	9,3 %	9,0 %	9,3 %
Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen				
Medarbeidere og leders opplevelse av at Asker kommune legger til rette for godt medarbeiderskap og lederskap, skala 1-5 hvor 5 er best	4,2	Ikke målt	4,2	Ikke målt
Medarbeideres opplevelse av å få brukt sin kompetanse på en god måte, skala 1-5 hvor 5 er best	4,2	Ikke målt	4,2	Ikke målt
Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere				
Medarbeideres opplevelse av å ha relevant kompetanseutvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	3,7	Ikke målt	3,7	Ikke målt
Andelen årsverk fordelt på fagbrev eller høyere utdanning	84,9 %	85,0 %	85,5 %	Tall kommer
Andelen heltidsansatte	59,6 %	61,9 %	63,9 %	64,2 %
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	81,4 %	82,3 %	83,2 %	83,2 %

Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunenes utfordringer og viser endringsvilje				
Rapporteres kvalitativt				

Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»).

Vurdering og analyse

Temaplan for arbeidsgiverpolitikk skal bidra til at Asker kommune kan utvikle, beholde og rekruttere arbeidskraft, stille krav til lederskap, utvikle medarbeidernes kompetanse og bygge en felles organisasjonskultur. Arbeidet med revisjon av temaplanen startet opp høsten 2024 og vil bli videreført i 2025.

Det registrerte sykefraværet i kommunen var i 2024 på 9,3 prosent. Dette er en økning på 0,3 prosentpoeng fra året før og det samme nivået som i 2022. Det er langtidsfraværet som har økt, mens korttidsfraværet er litt lavere enn i 2023. Tjenesteområde Velferd har hatt den største økningen, med en økning på 0,8 prosentpoeng sammenlignet med 2023.

Sykefraværet i Asker er likevel noe lavere enn i andre sammenlignbare kommuner. Lillestrøm og Bærum kommuner hadde i 2024 et registrert sykefravær på henholdsvis 10,0 og 9,6 prosent.

Kommunal sektor er kvinnedominert, og kvinneandelen er spesielt høy innenfor tjenesteområdene Velferd og Oppvekst. Kvinneandelen i Asker følger den nasjonale utviklingen, og var ved utgangen av 2024 på 74,5 prosent. Andelen har holdt seg relativt stabil siden 2020, da den var på 76,6 prosent.

Det er godt dokumentert at det er forskjeller i sykefraværet mellom kjønn, aldersgrupper og yrke/utdanningsnivå. Sammensetningen av arbeidsstyrken knyttet til disse variablene vil altså påvirke sykefraværet i kommunen. Kvinner har statistisk sett et høyere sykefravær enn menn. Det registrerte sykefraværet for kvinner var i 2024 på 10,4 prosent, mens det registrerte sykefraværet for menn var på 6,2 prosent.

Kommunens overordnede strategiske kompetanseplan ble ferdigstilt i 2024. Planen gir retning og hjelp til å prioritere tiltak for å styrke medarbeidernes kompetanse og bruke ressursene på en effektiv måte. Kompetanseplanen gir overordnende føringer for arbeidet med kompetanseutvikling i Asker kommune, og må sees i sammenheng med kompetanseplaner i tjenesteområdene.

Utviklingen fra 2020 viser en gradvis økning i andelen ansatte med fagbrev eller høyere utdanning. Satsingen på å utvikle medarbeidernes kompetanse er avgjørende for å møte et mer krevende arbeidsmarked med kamp om kompetansen, og en demografiutfordring med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder.

Handlingsplan for heltidskultur gir retning for heltidsarbeidet i kommunen. I 2024 fikk alle turnusvirksomhetene i tjenesteområde Velferd i oppdrag å jobbe med heltid. Innføringen av ulike turnusmodeller, med blant annet langvakter og «Askermodellen», har vist seg å gi positive

resultater gjennom et redusert behov for helgevakter og rom for å øke deltidsansattes stillinger. Asker kommune har mottatt 3 mill. kroner i prosjektstøtte fra Arbeids- og velferdsdirektoratet i perioden 2024-2026 til arbeidet med heltid.

I det nasjonale TØRN-prosjektet gjøres det forsøk med nye arbeids- og organisasjonsformer i kommunenes helse- og omsorgstjenester. Kommunene i prosjektet deltar i piloter som prøver ut ulike endringer, oppgavedeling og oppgaveforskyvning for å sikre riktig bruk av kompetanse i tjenestene. TØRN er et viktig tiltak i arbeidet med heltid, og virksomheten Heldøgnsomsorg 2 deltar som pilot og er tilknyttet TØRN sitt læringsnettverk.

Virksomheten Heldøgnsomsorg 2 deltar også i et prosjekt om bruk av servicemedarbeidere. Prosjektet har som mål å bidra til arbeidsinkludering av personer uten helsefaglig kompetanse, gjennom at disse kan utføre arbeidsoppgaver som ikke krever helsefaglig utdanning. Dette bidrar igjen til å frigjøre tid for helsefagarbeidere og sykepleiere til andre oppgaver.

Det er fortsatt en positiv utvikling når det gjelder andelen heltidsansatte i Asker kommune, mens den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen er uendret fra 2023. Dette viser at dedikert arbeid med heltid gir resultater over tid. Lillestrøm og Bærum kommuner har en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på henholdsvis 86,5 og 78,4 prosent. Den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen i norske kommuner samlet er på 84,3 prosent, mens deltidsandelen er på 61,8 prosent.

Asker kommune jobber systematisk med å styrke organisasjonens innovasjonskraft. Virksomhetene har blant annet fått opplæring og støtte i relevante metoder og verktøy for innovasjon, samt veiledning og prosesstøtte til utvikling og gjennomføring av omstillings- og effektiviseringstiltak. Et nytt ledergruppeutviklingsprogram for alle kommunens ledere startet opp høsten 2024, og har blant annet fokus på effektivisering av arbeidsprosesser, gjennomføringskraft og endringsledelse. Senter for innovasjon og læring hadde 41 000 besøkende i 2024, og er en viktig arena for innovasjon og erfaringslæring på tvers i organisasjonen.

Samarbeid for å nå målene

Et stadig mer nettverksorientert samfunn med nye teknologiske muligheter, forutsetter mer samarbeid på tvers for å utvikle fremtidsrettede løsninger. For å lykkes med å følge opp bærekraftsmålene, trenger vi en helhetlig politikk for en bærekraftig utvikling og nye og sterke partnerskap.

Asker kommune skal være pådriver for en helhetlig og samordnet samfunns- og tjenesteutvikling som bidrar til gode og inkluderende lokalsamfunn. Kommunen har en tydelig ambisjon om samfunns- og tjenesteutvikling med høy grad av innbyggermedvirkning og samarbeid med relevante aktører. Gjennom å engasjere flere til samarbeid styrkes den samlede evnen til å løse større samfunnsutfordringer med et lokalt perspektiv.

Asker kommune skal legge til rette for at det er enkelt for frivilligheten, næringslivet og andre aktører å delta aktivt i samarbeid om å løse samfunnsutfordringer. Kommunen skal bidra til å etablere gjensidig forpliktende samarbeid og partnerskap, tilrettelegge for at alle innbyggere opplever tilhørighet og tar medansvar, samt bidra til et levende lokaldemokrati der innbyggerne utvikler sin kunnskap og deltar i beslutningsprosessene. Kommunen har et særskilt ansvar for å bidra til at utsatte grupper som ikke i like stor grad deltar, kommer til orde og blir ivaretatt.

Å skape løsninger sammen utfordrer tradisjonelle arbeidsmåter. Det er behov for å bygge ny kompetanse i kommunen og i sivilsamfunnet, samt nye modeller for ledelse og organisering i nettverk og partnerskap.

Dette skal vi oppnå

Samarbeid for å nå målene				
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling				
Indikator	2021	2022	2023	2024
Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold				
Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid	Ikke målt	46 %	48 %	Ikke målt
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er et godt tilbud til ungdom i området der de bor (fritidsklubb, ungdomshus eller lignende)	Ikke målt	46 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at butikker, spisesteder og andre servicetilbud er lett tilgjengelig	89 %	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Andelen innbyggere 70 år og over som trives i nærmiljøet	86 %	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Andelen barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt etter lokale lavinntektsgrenser	11,7 %	11,1 %	Tall kommer	Tall kommer
Andelen ungdomsskoleelever som aldri har deltatt i organiserte fritidsaktiviteter (organisasjoner, klubber, lag eller foreninger)	Ikke målt	15 %	Ikke målt	Ikke målt

Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyde med sitt lokalmiljø	Ikke målt	70 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen deltakere i arbeid eller utdanning året etter endt introduksjonsprogram	75 %	71 %	60 %	Tall kommer
Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser				
Endring i valgdeltakelse i kommunestyre- og fylkestingsvalget, samt stortingsvalget, fire år før (prosentpoeng)	-1,7	Ikke målt	-2,7	Ikke målt
Endring i valgdeltakelse 80 år og over i kommunestyre- og fylkestingsvalget fire år før (prosentpoeng)	Ikke målt	Ikke målt	1,4	Ikke målt
Endring i valgdeltakelse 20-24 år i kommunestyre- og fylkestingsvalget fire år før (prosentpoeng)	Ikke målt	Ikke målt	-1,8	Ikke målt
Innbyggernes opplevelse av om det er gode muligheter til å påvirke kommunale beslutninger som engasjerer dem, skala 1-4 hvor 4 er best	2,5	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Innbyggernes opplevelse av at politikerne involverer innbyggerne i forsøk på å finne løsninger på lokale problemer, skala 1-4 hvor 4 er best	2,5	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling				
Frivillige lag og foreningers tilfredshet med samarbeidet med kommunen, skala 1-6 hvor 6 er best	Ikke målt	4,8	5,1	5,2

Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»).

Vurdering og analyse

Asker kommune har i lang tid satset på medborgerskap og samskaping i tråd med innsatsområdene og strategiene i temaplan for medborgerskap. Dette har hatt en positiv innvirkning på måloppnåelsen. Kommunen har aktivt jobbet med å øke kompetansen, etablert samarbeid og partnerskap med relevante aktører, og lagt til rette for medvirkningsprosesser i samfunns- og tjenesteutviklingen.

Svært mange av indikatorene knyttet til satsingsområdet er ikke målt i 2024. Dette skyldes at ti av de 14 indikatorene er basert på undersøkelser og aktiviteter som ikke gjennomføres årlig. Dette gjelder Ungdataundersøkelsen, folkehelseundersøkelsen, lokaldemokratiundersøkelsen og valg. Alle disse undersøkelsene blir gjennomført i 2025, og årsrapporten for 2025 vil dermed inneholde betydelig flere resultater. I tillegg hentes flere indikatorer fra Kommunehelsestatistikkbank. Ansvar for denne er nylig overført fra Folkehelseinstituttet til Helsedirektoratet, og som en følge av dette er statistikkbanken foreløpig utilgjengelig.

Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid har økt fra 46 prosent i 2022 til 48 prosent i 2023, noe som viser en positiv utvikling mot et mer inkluderende lokalsamfunn. Dette indikerer at kommunen har lyktes med å engasjere innbyggerne i frivillig arbeid, noe som er viktig for å skape et samfunn der alle føler tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og

økonomiske forhold. Andelen frivillige er høyest i aldersgruppen 40-59 år, og det er ingen signifikante forskjeller knyttet til kjønn eller bosted.

Resultatene fra den årlige undersøkelsen til frivillige lag og foreninger viser en jevn økning i tilfredsheten med samarbeidet med Asker kommune. På en skala fra 1 til 6, hvor 6 er best, har tilfredsheten økt fra 4,8 i 2022 til 5,1 i 2023, og videre til 5,2 i 2024. Denne positive utviklingen indikerer at kommunen har gjort betydelige fremskritt når det gjelder å styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner. Dette er viktig for å oppnå en bærekraftig utvikling og et inkluderende lokalsamfunn. Det viser også at frivillige lag og foreninger opplever at deres samarbeid med kommunen blir stadig bedre, noe som kan bidra til økt engasjement og deltakelse i frivillig arbeid.

Fra 2019 til 2022 har andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med lokaler til å treffe andre unge, økt betydelig. Økningen gjelder nesten alle ungdomsskolene, og spesielt de som fikk egen ungdomsklubb i denne perioden. Det er imidlertid store forskjeller mellom de 13 ungdomsskolene som deltok i Ungdataundersøkelsen, og resultatene varierer fra 27 til 70 prosent. Andelen er noe høyere på landsbasis, og kommunen vil fortsette arbeidet med å jobbe aktivt for å sikre et likeverdig tilbud til alle innbyggere.

Videre er andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med sitt lokalmiljø høyere i Asker sammenlignet med landet som helhet. Mens 65 prosent av ungdomsskoleelevene i Norge generelt er fornøyd med sitt lokalmiljø, er andelen i Asker hele 70 prosent. Dette indikerer at Asker kommune har lyktes med å skape et miljø som ungdommene trives i. Kommunens innsats for å forbedre lokalmiljøet og tilby attraktive og tilgjengelige fasiliteter for ungdom ser ut til å ha hatt en positiv effekt, og viser at iverksatte tiltak for å fremme trivsel og tilhørighet blant ungdom har gitt resultater.

Andelen ungdomsskoleelever som aldri har deltatt i organiserte fritidsaktiviteter er 15 prosent i Asker, sammenlignet med 16 prosent i Norge som helhet. Dette tyder på at det i Asker er gjort en god jobb med å engasjere ungdom i fritidsaktiviteter, noe som kan bidra til å forebygge utenforskap og fremme et inkluderende lokalsamfunn. Det er viktig å fortsette arbeidet med å sikre at alle ungdommer har tilgang til og mulighet til å delta i organiserte aktiviteter, uavhengig av deres bakgrunn og økonomiske situasjon.

Den samlede valgdeltakelsen i Asker var i 2023 på 66 prosent, mens den i landet som helhet var på 62 prosent. For aldersgruppen 80 år og over, ser vi en økning i valgdeltakelsen på 1,4 prosentpoeng. Dette kan tyde på at eldre velgere har blitt mer engasjerte i kommunestyre- og fylkestingsvalget sammenlignet med fire år tidligere. Økt deltakelse blant eldre kan være et resultat av bedre tilrettelegging for denne gruppen, som for eksempel økt tilgjengelighet til valglokaler eller mer informasjon om valget. For aldersgruppen 20-24 år ser vi imidlertid en nedgang i valgdeltakelsen på 1,8 prosentpoeng. Dette er ikke en ønsket utvikling, og viser at unge velgere synes å være mindre engasjert i lokalpolitikken enn tidligere.

Deltakelse i både regionale og internasjonale samarbeid er avgjørende for at Asker kommune skal kunne sikre ekstern finansiering og øke kompetansen. Dette gir også tilgang til forskning og innovasjon som kan bidra til å utvikle løsninger som styrker tjenestetilbudet til innbyggerne. Asker kommune er aktiv i mange spennende nettverk og har en ledende rolle i flere regionalpolitiske fora.

Asker kommune er på god vei mot å nå målet om en bærekraftig utvikling gjennom virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers. Kommunens innsats for å engasjere innbyggerne, styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner og forbedre lokalmiljøet har vist seg å være effektive tiltak. Videre deltakelse i regionale og internasjonale samarbeid vil være avgjørende for å sikre fortsatt fremgang. Med et solid grunnlag og en klar retning, kan Asker kommune fortsette den positive utviklingen mot et inkluderende og bærekraftig lokalsamfunn.

Bærekraftige byer og samfunn

Samfunnet står overfor store utfordringer for å sikre at byer og tettsteder er helsefremmende, bærekraftige og attraktive. Befolkningsveksten gir behov for nye boliger, arbeidsplasser og rekreasjonsområder. Dette fører til press på arealer og infrastruktur, og gir utfordringer for helse og miljø. God planlegging er viktig for å sikre innbyggernes helse, trygghet og tilhørighet, steders attraktivitet og næringsutvikling.

Asker skal utvikles som en flersenterkommune med en definert senterstruktur. Det er et mål at førstegangsetablerere, småhusholdninger og lavtlønnsgrupper får mulighet til å etablere seg i kommunen. For å sikre en god balanse i boligsammensetningen, må det bygges flere mindre boliger og leiligheter, primært i tilknytning til tettstedene.

Kommunen er avhengig av god og klimavennlig infrastruktur i de områdene man ønsker å utvikle. Flere av lokal- og nærsentrene mangler riktig dimensjonert infrastruktur i dag, og det er nødvendig med betydelige investeringer i årene fremover for å imøtekomme de store utbyggingsbehovene. Asker er en attraktiv kommune for etablering av nye næringer, og har et stort potensial for bærekraftige, miljøvennlige og kunnskapsbaserte næringer.

Kommunens arealbruk skal bidra til å sikre naturmangfoldet, kulturmiljøet og ivareta et aktivt og levende landbruk. Kommunen har en rik historie og et stort antall kulturminner og kulturmiljøer. Denne arven gir kommunen identitet og særpreg, og må forvaltes på en bærekraftig og fremtidsrettet måte. Asker kommune har store og verdifulle landbruksarealer med rik matjord og produktiv skog. Kommunen skal arbeide for å forhindre videre nedbygging av jordbruksarealer, og skal sikre vår langstrakte kystlinje og store sammenhengende friluftsområder.

Asker kommune skal være godt forberedt på å håndtere uforutsette og uønskede hendelser.

Dette skal vi oppnå

Bærekraftige byer og samfunn				
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern				
Indikator	2021	2022	2023	2024
Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling				
Befolkningsvekst	1,2 %	1,8 %	1,1 %	1,7 %
Antall bosatte per kvadratkilometer i tettstedsareal	1 763	1767	1795	1807
Egendekning av arbeidsplasser (antall arbeidsplasser i kommunen/ antall sysselsatte bosatt i kommunen)	77 %	76 %	76 %	75 %
Andelen sykkelveinett som holder definert standard for sykkelveier	54 %	55 %	55 %	55 %
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med kollektivtilbudet	Ikke målt	73 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at offentlig transport er lett tilgjengelig	73 %	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt

Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris				
Antall nye boliger per år	638	833	699	690
Andelen nye boliger i kommunen som er rekkehus	20 %	14 %	14 %	14 %
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter	58 %	64 %	66 %	63 %
Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering				
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning (Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år)	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer
Andelen prøver med tilfredsstillende drikkevannsforsyning (mht. E. coli og stabil drikkevannsløp)	99,9 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	91 %	94 %	97 %	98 %
Antall av kommunens fire renseanlegg som klarer å innfri rensekrav	3	3	3	1
Lekkasje fra vannforsyningsnettet (Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år)	43 %	32 %	34 %	47 %
Forurensning fra avløpsnettet som slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp (< 5% er tilfredsstillende)	0,14 %	0,04 %	0,06 %	Tall kommer
Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser				
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er trygt å være i sitt nærområde når de er ute om kvelden	Ikke målt	86 %	Ikke målt	Ikke målt
Anmeldte lovbrudd etter lovbruddsgruppe "Vold og mishandling", per 1000 innbyggere	4,4	4,4	5,1	Tall kommer
Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet				
Andelen innbyggere som er eksponert for verdier høyere enn luftkvalitetskriteriene på 5 µg/m3 for fint svevestøv (PM2,5)	71,2 %	75,0 %	76,9 %	Tall kommer
Mengde avfall fra kommunale byggeprosjekter, kg/m2	35,9 kg/m2	48,3 kg/m2	35,2 kg/m2	19,8 kg/m2
Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk				
Antall nye bygg i strandsonen siste fire år	173	182	160	Tall kommer
Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk, dekar	99	68	16	21

Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»).

Vurdering og analyse

Asker kommune hadde i 2024 en befolkningsvekst på 1,7 prosent. Kommunen har nå passert 100 000 innbyggere, og har de siste årene hatt en vekst i tråd med målsettingene i kommuneplanens samfunnsdel. Hovedårsaken til befolkningsveksten er tilflytting fra andre kommuner. Dette kan sees i sammenheng med den høye boligproduksjonen i samme periode. Innvandringen (flytting til Asker fra utlandet) var relativt lav. Dette skyldes trolig at færre flyktninger ankom Norge i 2024, samt en lavere arbeidsinnvandring.

Kommunestyret vedtok sommeren 2024 å legge til grunn en årlig befolkningsvekst på mellom 1,3 og 1,8 prosent. Dette er et høyere måltall enn den faktiske befolkningsveksten de fleste år tidligere. Befolkningsveksten har ofte kommet som en følge av flere ferdigstilte boliger i kommunen. I 2024 ble det igangsatt svært få boliger, noe som vil medføre færre nye boliger de neste årene. Med mindre Asker får en høy netto arbeidsinnvandring, vil det være utfordrende å nå målsettingen om en høy befolkningsvekst de kommende årene.

Asker har hatt en periode med betydelig boligproduksjon, og totalt 690 nye boliger ble fullført i 2024. Boligproduksjonen ligger dermed langt over målsettingene i kommuneplanen om en årlig boligproduksjon på 500-550 boliger. Indikatoren for antall bosatte i tettstedsareal øker jevnt, og dette er også en indikasjon på at boligveksten kommer i tettstedsområdene. Det er en utfordring at indikatoren ikke sier noe om boligveksten utenfor tettstedsområdene.

Andelen innbyggere over 70 år som synes at offentlige transport er lett tilgjengelig er på 73 prosent. Andelen ungdomsskoleelever som synes at kollektivtilbudet er godt er også 73 prosent, men det er store geografiske forskjeller. De mest fornøyde ungdommene går på skoler nord i kommunen og på skoler som ligger nær jernbanen.

Temaplan for samferdsel og mobilitet ble vedtatt i 2024, og arbeidet med å implementere planen er i startfasen. Temaplanen har blant annet som mål å redusere transportbehovet, for eksempel til jobb og fritidsaktiviteter.

Indikatoren for dekningsgrad av arbeidsplasser beregnes ved å fordele arbeidsplassene i kommunen på sysselsatte som bor i kommunen. Andelen har sunket noe de siste årene, fordi veksten i arbeidsplasser ikke har fulgt befolkningsveksten. Det er dermed flere innbyggere som må reise ut av kommunen for å dra på jobb. Temaplan for næring har som mål at flere skal kunne jobbe i egen kommune. Tallene for de siste årene viser imidlertid at kommunen ikke har oppnådd ønsket effekt så langt. Antall sysselsatte som faktisk bor og jobber i Asker, økte fra 2022 til 2023, men sank igjen i 2024 og utgjør nå 20 900 personer.

Temaplan for bærekraftig boligutvikling ble vedtatt i 2024 og setter retning for hvordan kommunen skal bidra til målet om tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris. Det er etablert arenaer for å styrke samarbeidet mellom kommunen, utbyggere, Husbanken og andre aktører. Formålet er at alle skal få et felles målbilde og jobbe i samme retning. Bestemmelser i kommuneplanens arealdel setter krav til etablering av sosiale boformer, og en veileder om sosiale boformer skal være til inspirasjon for utbyggere og andre aktører.

Et virkemiddel for å bidra til at flere kan bo i en bolig til en overkommelig pris, er å stimulere til at det bygges flere mindre boliger. 63 prosent av de nye boligene som ble ferdigstilt i 2024 var leiligheter, mens 14 prosent var småhusbebyggelse. Dette er i tråd med målsettingen om at 80 prosent av boligene skal være leiligheter eller småhusbebyggelse.

Andelen husholdninger som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste øker. En viktig årsak til dette er den høye boligproduksjonen de siste årene, hvor de nye boligene har blitt tilknyttet kommunalt avløp. Resultatene for tilknytning til kommunal vannforsyning foreligger ikke per nå, da metoden for beregningene må kvalitetssikres.

Drikkevannsforsyningen i kommunen er stabil og holder høy kvalitet. Indikatoren for vannlekkasje fra forsyningsnettet viser en økning fra 34 prosent i 2023 til 47 prosent i 2024. Dette er mengden rensedrikkevann som beregnes å ha gått tapt før det kommer frem til husholdninger og bedrifter. I 2024 har kommunen hatt begrenset kapasitet til å utføre lekkasjesøk, noe som påvirker andelen negativt.

I 2024 var det bare ett av kommunens fire renseanlegg som tilfredsstilte rensekravene, og det var Rulleto renseanlegg. Dette er en nedgang fra 2023. En av årsakene til nedgangen er at anlegget i Åros fikk nye rensekrav i 2024 som det ikke klarte å innfri.

Samfunnssikkerhet og beredskap handler om å forebygge uønskede hendelser og å være forberedt på å håndtere de hendelsene som oppstår. Dette krever et helhetlig og systematisk arbeid, der kunnskap om risiko og sårbarhet må følges opp med gode planer.

Det har vist seg utfordrende å finne data som måler hvordan kommunen arbeider for å forebygge uønskede hendelser. Per nå handler en av indikatorene om unges perspektiv knyttet til kollektivtilbud og trygghet i nærmiljøet. Denne måles hvert tredje år, og neste måling er i 2025. Den andre indikatoren måler anmeldte lovbrudd for vold og mishandling per 1000 innbyggere. Resultatet for siste måling i 2023 viser en økning både på landsbasis og i Asker. Bærum har 4,9 anmeldelser per 1000 innbyggere, og dermed en noe lavere andel enn Asker. Både Asker og Bærum ligger imidlertid lavere enn landsgjennomsnittet på 7,4 anmeldelser per 1000 innbyggere. Tallene inkluderer både vold i gatebildet og vold i hjemmet.

Endringer i trusselbildet og den sikkerhetspolitiske situasjonen har vist viktigheten av å sette samfunnssikkerhet og beredskap høyt på agendaen. Kommunestyret vedtok i 2024 en oppdatert helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Asker kommune, samt en overordnet beredskapsplan. I tillegg har Asker kommune styrket beredskapsarbeidet gjennom ansettelse av ny beredskapssjef. Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap vil videreføres og forsterkes i årene fremover.

I 2024 ble det ferdigstilt tre kommunale byggeprosjekter. Dette er Nedre Sem låve og idrettshallene på Røyken og Nesbru videregående skoler. Til sammen genererte prosjektene en langt lavere mengde avfall per m² sammenlignet med tidligere år. Dette har sammenheng med at det i alle prosjektene er jobbet målrettet med avfallsreduksjon. Nedre Sem låve var et FutureBuilt-prosjekt og idrettshallene deltok i et forskningsprosjekt med mål om avfallsreduksjon. Resultatene viser at målrettet arbeid gir positive effekter.

Kunnskap om hvordan arealene i kommunen brukes, er viktig for å måle om utviklingen går i riktig retning. Kommunen utvikler et arealregnskap som vil gjøre det enklere å synliggjøre arealer med viktige naturverdier og behov for vern, og på sikt å kunne måle om kommunen klarer å bevare naturmangfoldet og unngå nedbygging av grønne områder.

Et sentralt tema innenfor arealbruken handler om omdisponering av landbruksarealer til andre formål. I kommuneplanens samfunnsdel er det vedtatt å unngå nedbygging av dyrket mark i samsvar med det nasjonale jordvernmålet. 21 dekar dyrket eller dyrkbar jord ble omdisponert i 2024. Sammen med 2023 er det færre dekar enn noe annet år i statistikkperioden 2005-2023. 4-årsgjennomsnittet for de siste ti årene viser at kommunen vanligvis har omdisponert 50-120 dekar per år. I tillegg til at det ble omdisponert mindre arealer til andre formål, ble det i 2023 godkjent 10 dekar med nytt areal for dyrking.

Asker kommune har en lang kystlinje, og bruk av strandsonen er et tema som berører og interesserer mange. Den lange kystlinjen innebærer at Asker har mange bygg som allerede står i strandsonen. Statistikk for antall tillatte igangsettelse av bygg i strandsonen angir ikke om igangsettelsene gjelder nye bygninger eller renovering av eksisterende bygningsmasse. Tidligere undersøkelser i Asker kommune viser at en stor andel handler om renovering av eksisterende bygningsmasse. Antall tillatte igangsettelse har sunket de siste årene, og de siste fire årene er det til sammen gitt 160 tillatelse.

Statistikk fra SSB viser at 29,2 prosent av strandsonearealet i Asker er tilgjengelig for allmennheten. Definisjonen på tilgjengelig areal er at det skal være minst 50 meter til nærmeste bygning. Arealet minker gradvis, og er fra 2021 redusert med 0,5 prosentpoeng. Dette skyldes at det bebygde arealet øker noe fra år til år.

Samlet viser resultatene at Asker kommune de siste årene har hatt en positiv utvikling på mange av indikatorene knyttet til vekst i Askersamfunnet. En høy vekst vil imidlertid kunne komme i konflikt med målene om å verne naturen og redusere klimagassutslipp og forurensing. Det er viktig at kommunen jobber systematisk og målrettet for å skape en god balanse og møte disse målkonfliktene på best mulig måte.

Handling mot klimaendringene

Global oppvarming truer livsgrunnlaget vårt, og gir betydelig økt risiko for konsekvenser for økosystemer, mennesker og samfunn over hele verden. Klimautfordringene er globale, men må løses lokalt. Gjennom Parisavtalen har Norge forpliktet seg til å bidra til at den globale oppvarmingen holdes godt under to grader sammenlignet med førindustriell tid, og helst begrense temperaturøkningen til 1,5 grader. Norges klimaforpliktelser er vedtatt gjennom en egen klimalov, der målet er at utslippene av klimagasser i 2030 skal være minst 50 prosent lavere og opp mot 55 prosent lavere enn i 1990. I 2050 må utslippene av CO₂ være netto null.

De største direkte utslippene av klimagasser i Asker kommer fra transport. Veitrafikken er den største utslippskilden, der personbiler utgjør hovedandelen. De indirekte utslippene av klimagasser er flere ganger større enn de direkte. Indirekte utslipp oppstår utenfor kommunens grenser, og stammer fra en rekke ulike kilder slik som materialer, mat, elektrisitet, flyreiser og forbruksvarer. Asker kommune skal bidra til klimagassreduksjon gjennom sin rolle som samfunnsutvikler, planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper og tjenesteleverandør.

Konsekvensene av klimaendringene merkes allerede med mer ekstremvær, flom og tørke, og kommunen må være forberedt på at klimaendringer vil påvirke store deler av samfunnet. Klimatilpasning handler om å gjøre valg som reduserer de negative konsekvensene av klimaendringene, og som utnytter de positive konsekvensene for natur og mennesker.

Dette skal vi oppnå

HANDLING MOT KLIMAENDRINGENE				
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem				
Indikator	2021	2022	2023	2024
Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer				
Indikator under utvikling				
Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner				
Mengde direkte klimagassutslipp i Askersamfunnet, tonn CO ₂ -ekvivalenter	216 713	219 716	203 735	Tall kommer
Netto forbruk av elektrisitet i husholdningene, GWh	762 GWh	664 GWh	722 GWh	Tall kommer
Andelen innbyggere som mener det er viktig at kommunen når sitt mål om å redusere klimagassutslipp i Asker med 67 prosent innen 2030 (i forhold til utslippsnivået i 2009)	Ikke målt	Ikke målt	75 %	76 %
Andelen reiser som foretas med sykkel	Ikke målt	Ikke målt	4 %	Ikke målt
Antall kilo matsvinn per innbygger	41	Ikke målt	Ikke målt	37
Antall kilo husholdningsavfall per innbygger	438	390	391	384

Andelen husholdningsavfall til materialgjenvinning	49,2 %	47,9 %	48,5 %	46,5 %
Direkte klimagassutslipp fra kommunale bygg- og anleggsplasser, målt i tonn Co2e	Ikke målt	272	395	814
Indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i årets ferdigstilte kommunale byggeprosjekter, målt i kg CO2e/ BTA/ år	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	3,9
Energibruk i kommunale bygg (GWh)	80,8	78,7	81,4	79,2
Andelen nye kommunale biler på el/hydrogen/biogass (personbiler og varebiler)	42 %	61 %	91 %	76 %
Mengde direkte klimagassutslipp fra veitrafikk, tonn CO2-ekvivalenter	127 512	124 968	112 787	Tall kommer
Antall kilo ombruk i kommunal regi	Ikke målt	128 943	128 160	112 000

Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»).

Vurdering og analyse

Asker har jobbet systematisk for å bli en ledende kommune når det gjelder klimaarbeid. Asker er også foregangskommune innen sirkulærøkonomi. Det gjenstår likevel et betydelig arbeid før den årlige reduksjonen av klimagassutslipp er tilstrekkelig for å nå Parisavtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen til under 1,5 grader.

I 2023 var utslippene i Asker på ca. 203 735 tonn CO2e. Dette er en nedgang på 7,3 prosent sammenlignet med 2022. Hovedgrunnen til at utslippene gikk ned fra 2022 til 2023, er at utslippene fra veitrafikk gikk ned med 9,8 prosent. Dette skyldes først og fremst en økning i elbilandelen. Videre gikk utslippene fra sektoren avfall og avløp ned, hovedsakelig fordi utslipp fra gamle deponier naturlig blir mindre over tid, etter hvert som mer og mer av det biologiske avfallet brytes ned. I tillegg gikk utslippene fra annen mobil forbrenning ned på grunn av redusert aktivitet i bygge- og anleggssektoren.

Selv om de direkte utslippene har gått noe ned, er det lite som tyder på at de indirekte utslippene har fulgt samme trend. Forbruket i Asker er fortsatt høyt. Ifølge det digitale verktøyet Folkets fotavtrykk, er det gjennomsnittlige klimafotavtrykket for en innbygger i Asker på 12,7 tonn CO2e. Dette er 0,1 tonn over landsgjennomsnittet og nesten 10 tonn mer enn det gjennomsnittlige fotavtrykket må være globalt for å nå målene i Parisavtalen. Det understrekes at dette kun er et estimat. Mange av dataene som er brukt er basert på nasjonale tall, da det ikke finnes kommunevise data.

En betydelig del av den totale elektrisitetsbruken i norske husholdninger går til oppvarming av boliger. Det antas at de vedvarende høye strømprisene i 2022 gradvis har begynt å påvirke forbruksmønsteret, og dermed har bidratt til en nedgang i det totale forbruket av elektrisitet i husholdningene. I tillegg var 2022 et relativt varmt år, noe som sannsynligvis også har medført en viss reduksjon i behovet for oppvarming sammenlignet med de øvrige årene.

En innbyggerundersøkelse gjennomført i 2024 viser at 76 prosent av innbyggerne i Asker mener det er viktig at kommunen når målet om å redusere klimagassutslippene med 67 prosent innen 2030. Dette viser at det er en sterk støtte blant innbyggerne for kommunens klimamål, noe som er avgjørende for å oppnå gode resultater. Den høye andelen som støtter målet, indikerer at det er en bred forståelse og aksept for nødvendigheten av å handle mot klimaendringene.

Det er en nedgang i antall kilo husholdningsavfall per innbygger siden 2021. Dette er en positiv utvikling, og viser at innbyggerne har blitt mer bevisste på viktigheten av avfallshåndtering og ressursutnyttelse.

Energibruken i kommunale bygg i Asker har variert de siste årene, med et forbruk på 81,4 GWh i 2023 og 79,2 GWh i 2024. Den kalde vinteren i 2023 kan forklare økningen i energibruken dette året.

Indikatoren for CO₂-forbruk fra kommunale bygg- og anleggsplasser viser en kraftig økning i 2024. Den pågående byggingen av Hvalstad skole står alene for 260 tonn CO₂-utslipp, i tillegg til at det totalt var flere prosjekter i 2024 sammenlignet med årene før.

I 2024 var matsvinnet i Asker på omtrent 37 kilo per innbygger, fordelt på 22,3 kilo matsvinn i matavfallet og 14,6 kilo matsvinn i restavfallet. Dette representerer en liten nedgang fra 2021. I 2021 ble gresskar brukt i forbindelse med Halloween-feiringen inkludert i analysen, noe som ikke ble gjort i 2024. I tillegg kan koronapandemien i 2021, med mye hjemmekontor og hjemmeskole, ha påvirket avfallsmengdene. Det reduserte matsvinnet i 2024 kan også skyldes høyere matvarepriser og økt bevissthet om å spise opp maten.

Asker kommune jobber aktivt med tiltak for å nå målet om at Askersamfunnet skal handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og deres konsekvenser. I tillegg deltar kommunen i flere innovative forskningsprosjekter og eksterne samarbeid, noe som gjør Asker til en fremoverlent kommune innen klimaarbeid. Kommunen fokuserer på å fremme bærekraftige praksiser og øke bevisstheten om klimaendringer blant innbyggerne. Gjennom samarbeid med lokale organisasjoner og bedrifter, samt implementering av innovative løsninger, arbeider kommunen aktivt for å skape et mer bærekraftig samfunn og redusere karbonavtrykket.

God helse

Forventede økte helseutgifter, endringer i befolkningssammensetningen og økt sykdomsbyrde representerer både lokalt, nasjonalt og globalt store utfordringer for bærekraft. Asker kommune har ansvar for å skape bærekraftige løsninger som møter helseutfordringene, motvirker sosiale helseforskjeller og fremmer god helse for alle uansett alder.

Mange forhold påvirker innbyggernes helse og livskvalitet, slik som for eksempel tilgang til aktive nærmiljøer, de fysiske omgivelsene, oppvekst- og skoleforhold, tilgang på arbeid og forhold knyttet til levevaner. Kommunen skal tilrettelegge for at alle kan delta og leve friske og sunne liv. Det er behov for en tverrsektoriell og målrettet innsats og involvering av hele samfunnet og de fleste av kommunens tjenesteområder for å lykkes.

Målrettet og systematisk innsats for å dreie ressursinnsatsen mot mer forebyggende og helsefremmende tiltak er viktig for å oppnå god folkehelse og redusere risikoen for sykdom. Kommunen må legge til rette for å skape gode og bærekraftige løsninger slik at den enkelte innbygger mestrer eget liv og opplever god livskvalitet. Gjennom medborgerskap og samskaping må det utvikles nye løsninger for bærekraftige helsetjenester. Samarbeidet skal skje med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer og frivillige organisasjoner.

Dette skal vi oppnå

GOD HELSE				
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder				
Indikator	2021	2022	2023	2024
Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død				
Andelen 9-åringer som er vaksinert mot meslinger	97,3 %	96,2 %	96,1 %	Tall kommer
Andel av befolkningen (20-66 år) som mottar stønad til livsopphold	13 %	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående muskel- og skjelettplager, per 1000 innbyggere	302	299	Tall kommer	Tall kommer
Andelen ungdomsskoleelever som er lite fysisk aktive	Ikke målt	12 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen innbyggere over 18 år som har minst 30 minutter moderat fysisk aktivitet 4+ dager i uken	22,2 %	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si	Ikke målt	68 %	Ikke målt	Ikke målt
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående psykiske symptomer og lidelser, per 1000 innbyggere	152	159	Tall kommer	Tall kommer
Andelen innbyggere over 18 år som opplever at de er plaget av støy fra trafikk hjemme	10,4 %	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt

Andelen innbyggere (67-74 år) i arbeid	22,4 %	23,1 %	24,5 %	25,0 %
Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har hatt psykiske plager	Ikke målt	16 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at «mine sosiale relasjoner er støttende og givende»	81,2 %	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Andelen ungdomsskoleelever som har minst én fortrolig venn	Ikke målt	88 %	Ikke målt	Ikke målt
Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid				
Andelen årsverk med fagutdanning i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	76,5 %	74,5 %	74,8 %	Tall kommer
Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov				
Andelen innbyggere 80 år og over med institusjonsopphold	10,2 %	9,1 %	9,0 %	8,5 %
Andelen innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester	23,1 %	23,4 %	21,5 %	21,2 %
Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer				
Indikator under utvikling				

Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»).

Vurdering og analyse

Asker kommune jobber aktivt med å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle innbyggere, uansett alder. Gjennom en rekke tiltak og strategier, inkludert utvikling av attraktive og helsefremmende lokalsamfunn, jobber kommunen målrettet mot å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.

Når det gjelder vaksinasjon, har andelen 9-åringer som er vaksinert mot meslinger vært stabilt høy de siste årene. Andelen er noe høyere på landsbasis, men vaksinasjonsdekningen ligger fortsatt på et høyt nivå i Asker. Kommunen vil følge med på utviklingen for å sikre at denne trenden fortsetter.

Fysisk aktivitet er en sentral faktor for god helse og trivsel. Det er derfor positivt at andelen ungdomsskoleelever som er lite fysisk aktive er lavere enn landsgjennomsnittet, og at andelen voksne som er fysisk aktive er høyere i Asker enn i landet for øvrig. Dette kan være et uttrykk for at kommunen har lyktes med å fremme god folkehelse og forebygge helseutfordringer. Samtidig viser forskning at høy utdanning og inntekt har en klar sammenheng med hvor mye den enkelte mosjonerer, og både utdanningsnivå og inntekter ligger generelt høyt i Asker.

Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsen sin har gått ned siden 2019, og ligger nå på samme nivå som landsgjennomsnittet. Tidligere hadde Asker resultater noe over landsgjennomsnittet, og dette er en utvikling som kommunen må følge nøye med på.

Andelen ungdomsskoleelever som har minst én fortrolig venn er en viktig indikator på trivsel og støtte blant ungdom. I Asker ligger denne andelen på 88 prosent, noe som er litt høyere enn landsgjennomsnittet på 87 prosent. Dette tyder på at Asker har lykket med å skape et miljø der ungdom føler seg trygge og inkluderte. Det viser også at tiltak og strategier for å fremme sosial trivsel og inkludering blant ungdom har hatt ønsket effekt. Det er imidlertid viktig å fortsette arbeidet med å styrke sosiale nettverk og relasjoner blant ungdom for å sikre deres trivsel og utvikling.

En stor andel eldre innbyggere bor hjemme, noe som indikerer at kommunen har lykket med å tilrettelegge for et trygt og inkluderende miljø som muliggjør uavhengighet og selvstendighet blant eldre. En viktig faktor er også at den eldre befolkningen i Asker er friskere enn i landet generelt, og at folk holder seg friske lenger. Andelen innbyggere i alderen 80 år og eldre med institusjonsopphold har gått ned fra 10,2 prosent i 2021 til 8,5 prosent i 2024, noe som er lavere enn landsgjennomsnittet på 9,4 prosent i 2024. Trenden for landet er også at andelen med institusjonsopphold synker. Samtidig har andelen som mottar hjemmetjenester gått ned fra 23,1 prosent i 2021 til 21,2 prosent i samme periode, noe som også er lavere enn landsgjennomsnittet på 25,9 prosent i 2024. Dette kan indikere at flere eldre innbyggere i Asker lever selvstendige liv hjemme, sammenlignet med i resten av landet.

Det ble i 2024 gjennomført en brukerundersøkelse for tjenestemottakere av hjemmetjenester og psykisk helse og rus. Resultatene for undersøkelsene er generelt gode, og de fleste melder om høy tilfredshet med tjenestene.

Asker kommune er godt på vei mot måloppnåelse når det gjelder å fremme god helse og livskvalitet for alle innbyggere, uansett alder. Gjennom en rekke tiltak og strategier har kommunen klart å opprettholde høy vaksinasjonsdekning, fremme fysisk aktivitet og skape et trygt og inkluderende miljø for både ungdom og eldre. Det er fortsatt områder som krever videre oppfølging. Resultatene viser imidlertid at kommunen har gjort betydelige fremskritt og er på vei mot måloppnåelse. Fortsatt oppmerksomhet på å styrke sosiale nettverk og relasjoner, samt å opprettholde høy kvalitet på helsetjenestene, er avgjørende for å sikre videre måloppnåelse.

God utdanning

God utdanning er viktig for den enkelte, for det sosiale fellesskapet og for samfunnet som helhet. En god utdanning skal fremme barn, unge og voksnes kunnskapsutvikling, ferdigheter og holdninger, slik at de kan oppleve å mestre eget liv og utvikle kompetanse til å delta i arbeid, samfunn og være en del av et fellesskap med andre. Utdanningen skal fremme demokratiske verdier og holdninger, og gi alle mulighet til å utfolde seg, utvikle skaperglede, engasjement, nysgjerrighet og lyst til å utforske.

Mangfold og respekt for den enkeltes overbevisning ligger til grunn for arbeidet med læring og utdanning. Det å fremme den enkeltes mentale og fysiske helse, er avgjørende for god læring og utvikling.

God utdanning kan skje på mange arenaer – i barnehage, skole, voksenopplæring, kulturskole, idrettsklubber og på kulturarenaene. Sammenhengen og samspillet mellom de ulike arenaene kan bidra til trygg, inkluderende og helsefremmende utdanning, hvor den enkelte utvikler livsmestring og kompetanse for fremtiden.

Dette skal vi oppnå

GOD UTDANNING				
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle				
Indikator	2021	2022	2023	2024
Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse				
Andelen elever (7. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	6,9 %	7,7 %	11,4 %	10,5 %
Andelen elever (10. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	3,4 %	5,4 %	9,9 %	8,5 %
Elevenes trivsel på skolen (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	4,2	4,2	4,1	4,1
Foreldrenes opplevelse av barnets trivsel i barnehagen, skala 1-5 hvor 5 er best	4,7	4,7	4,8	4,7
Alle barn har tilgang til barnehage av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til å begynne i grunnskolen				
Andelen barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	41,3 %	39,1 %	36,9 %	36,7 %
Foreldrenes opplevelse av barnehagens bidrag til barnets utvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	4,6	4,6	4,7	4,7
Andelen barnehagebarn som har en god venn i barnehagen	95,3 %	95,4 %	97,1 %	96,8 %
Alle fullfører likeverdig grunnskole med opplæring av god kvalitet, har høyt læringsutbytte og et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring				

Elevenes opplevelse av opplæring som motiverer og fremmer læring (Vurdering for læring, 7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	3,6	3,5	3,5	3,4
Elevenes motivasjon for skole og skolearbeide (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	3,6	3,5	3,3	3,4
Andelen elever som fullfører videregående opplæring innen fem/seks år	84 %	85 %	87 %	Tall kommer
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 5.-7. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	0,2	0,3	0,6	0,5
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 8.-10. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	1,4
Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap				
Andelen ungdomsskoleelever som svarer at de tror at de kommer til å få et godt og lykkelig liv	Ikke målt	69 %	Ikke målt	Ikke målt
Elevenes (Vg1) svar på "Er du interessert i å lære på skolen?", skala 1-5 hvor 5 er best	3,8	3,8	3,7	3,6
Andelen lærere som oppfyller kompetansekrav for undervisning i fag de underviser i	81 %	84 %	83 %	84 %
Andelen innbyggere (15-24 år) som verken er i arbeid eller utdanning	7,2 %	7,1 %	7,9 %	Tall kommer
Sysselsatte med bestått fagprøve, plassering i Kommune-NM hvor 1 er best	349	348	348	Tall kommer

Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»).

Vurdering og analyse

Asker kommune fortsetter sitt målrettede arbeid med å sikre et inkluderende oppvekstmiljø for alle barn og unge. Kommunen har et godt barnehagetilbud, selv om andelen barnehagelærere i forhold til grunnbemanning har gått ned siden 2022. Konkurransen med nabokommunene og barnehageeierne imellom er sterk når det gjelder rekruttering. Tall for landet viser at dette også er en nasjonal utfordring, særlig i pressområdene rundt Oslo. Foreldrenes opplevelse av barnehagens bidrag til barnets utvikling er imidlertid stabil og på samme nivå som i 2022. Til tross for utfordringer med rekruttering av barnehagelærere, viser dette at kommunen har et høyt kvalitetsnivå i barnehagene.

Elevenes trivsel på skolen ligger fortsatt på et høyt nivå, og på samme nivå som landsgjennomsnittet. Dette tyder på at kommunens innsats for å skape et godt læringsmiljø har hatt positiv effekt.

Samtidig er det viktig å være oppmerksom på utfordringen med mobbing. Det var en betydelig økning i andelen elever som opplever mobbing fra 2022 til 2023, og dette gjelder både på 7. og 10. trinn. Andelen har gått noe ned det siste året, men er fortsatt på et høyt nivå. Dette er en bekymringsfull trend, og kommunen vil fortsette å jobbe for et trygt og godt læringsmiljø for alle

elever. Den samme utviklingen sees også på nasjonalt nivå. Andelen elever som opplever mobbing er imidlertid lavere i Asker enn i landet som helhet.

Den høye skolebidragsindikatoren viser at skolene i Asker lykkes med å bidra til et høyt læringsutbytte for elevene. Dette gjelder både barneskole og ungdomsskole. Tallene antyder at elevene oppnår bedre resultater enn det som forventes, gitt deres forutsetninger. Dette er viktig for å sikre at de får den kompetansen de trenger for å lykkes i videre utdanning og arbeidsliv.

Andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i de fagene de underviser i har økt fra 2021, og ligger nå på et stabilt nivå. Andelen er noe høyere i Asker enn i landet som helhet, og reflekterer kommunens satsing på lærernes kompetanse.

Interessen for å lære på skolen blant elever i videregående opplæring har hatt en liten nedgang fra en score 3,8 i 2021 til 3,6 i 2024, og elevene i Asker scorer dårligere enn i landet som helhet. På den annen side har andelen elever som fullfører videregående opplæring innen 5-6 år hatt en positiv utvikling, og Asker ligger her betydelig over landsgjennomsnittet. Dette viser at kommunen har lykkes med å gi elevene et godt grunnlag for videre utdanning og arbeid.

I kommune-NM kommer Asker på en av de siste plassene i målingen av andelen sysselsatte innbyggere med fagprøve. Forklaringen på dette er at andelen sysselsatte med utdanningsnivå høyere enn fagprøve er større i Asker enn i de fleste andre kommuner. Gjennomsnittet for landet er 16,4 prosent, mens andelen sysselsatte innbyggere med fagprøve er 12,7 prosent i Asker. På den ene siden er det positivt at arbeidsstyrken i Asker har et høyt utdanningsnivå. Samtidig har Asker et like stort behov for arbeidsplasser i yrker som krever fagbrev som andre kommuner. Når en lav andel av innbyggerne har fagbrev, kan det bety at disse arbeidsplassene i større grad fylles av personer som pendler inn fra andre kommuner.

Samlet viser tallene at Asker kommune bidrar til å fremme inkluderende og trygge oppvekstmiljøer, og gir utdanning av god kvalitet. Asker kommune fortsetter arbeidet med å sikre god utdanning og et trygt og godt leke- og læringsmiljø for alle barn og unge. Mobbing og elevenes motivasjon for skolearbeidet er områder som fortsatt krever oppmerksomhet fremover.

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling er viktige virkemidler i Asker kommunes møte med fremtidens utfordringer. Innovasjon kan defineres som å skape verdier på nye måter, og Asker har et godt utgangspunkt for verdiskaping gjennom å videreutvikle innovasjonsevnen. Gjennom målrettet satsing på teknologi, digitalisering og næringsutvikling skal kommunen sikre en god og fremtidsrettet samfunns- og tjenesteutvikling.

For at Asker kommune skal fortsette å levere tjenester av god kvalitet, må arbeidet med systematisk tjenesteinnovasjon videreføres og styrkes. Kommunen arbeider aktivt med å styrke evnen til å ta i bruk og skalere nye løsninger. For å lykkes med dette, må kommunen etablere partnerskap og samarbeide med ulike nettverk både lokalt, regionalt, nasjonalt og globalt. Et annet viktig virkemiddel er å videreutvikle mer helhetlige og brukervennlige digitale tjenester for Askersamfunnet, samt å utnytte de mulighetene som ligger i økt bruk av kunstig intelligens.

Asker har et variert og lønnsomt næringsliv, og arbeidsstyrken bosatt i kommunen kjennetegnes av et høyt utdanningsnivå. Det er imidlertid stor pendling både inn og ut av kommunen, og det betyr at kommunen ikke har nok kortreiste arbeidsplasser eller riktige arbeidsplasser der kompetansen bor. Tilgang på kvalifisert arbeidskraft, samt en helhetlig og robust teknisk og digital infrastruktur, er viktig for at kommunen skal være attraktiv for næringslivet. I tillegg peker næringslivet på betydningen av tilgang på arealer og rask saksbehandling i kommunen.

Dette skal vi oppnå

INNOVASJON, DIGITALISERING OG NÆRINGSUTVIKLING				
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv				
Indikator	2021	2022	2023	2024
Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer				
Tildelte midler til Askersamfunnet fra Innovasjon Norge, EU eller Forskningsrådet, mill. kr	80	70	19	30
Andelen arbeidsplasser i informasjons- og kommunikasjonsbedrifter	3,1 %	3,2 %	3,2 %	3,1 %
Andelen installerte smarte vannmålere	90 %	92 %	94 %	94 %
Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet				
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s	95 %	98 %	98 %	Tall kommer
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning for fiber / fastnett med minst 1 Gbit/s	93 %	95 %	97 %	Tall kommer
Andelen husholdninger med mobil bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s	Ikke målt	85,5 %	87,4 %	92,0 %
Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping				
Total plassering i Kommune-NM	15	15	15	Tall kommer

Plassering i Kommune-NM blant kommuner i Akershus	4	4	4	Tall kommer
Andelen vekst i arbeidsplasser av befolkningsveksten	83 %	49 %	-1 %	4 %

Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»).

Vurdering og analyse

Innovasjon er viktig og nødvendig for å møte samfunnsutfordringene. Både offentlig og privat sektor må jobbe innovativt for å tilpasse tjenestene til fremtidens behov. Digitalisering skal bidra til å effektivisere tjenestetilbudet, slik at ressursene kan benyttes på nye måter.

Forskningsprosjekter er en sentral del av det innovative arbeidet i Askersamfunnet. I 2024 ble aktører i Asker tildelt 30 mill. kroner i støtte fra Innovasjon Norge, Forskningsrådet og EU.

Asker kommune deltar i en rekke forskningsprosjekter. I 2024 inngikk kommunen en strategisk samarbeidsavtale med OsloMet som skal bidra til økt og målrettet bruk av forskningsbasert kunnskap i kommunens tjenesteutvikling og innovasjonsarbeid. Asker kommune og flere samarbeidspartnere fikk i 2024 også tildelt 16 mill. kroner for å forebygge ungt utenforskap i prosjektet ReStructure. Asker kommune gikk også inn i prosjektet LUPINA, hvor hensikten er å fremme planleggings- og beslutningsprosesser som bedre ivaretar natur- og arealbrukshensyn på tvers av forvaltningsnivåer, sektorer og politikkområder.

Digitalisering og e-helseløsninger er et satsningsområde for å møte demografiutfordringene og knappheten på personellressurser i velferdstjenestene. Asker kommune har i likhet med de fleste kommuner hatt utfordringer med å skalere opp og ta ut effekter av velferdsteknologiske løsninger. For å ta ut gevinster av teknologi, må man samtidig jobbe tverrfaglig med tjenesteutvikling, endringsledelse, kompetanseheving og helhetlig implementering. Dette krever et tettere samarbeid mellom ulike virksomheter og tjenesteområder i kommunen. En handlingsplan for digitalisering og e-helse er under utarbeidelse og vil gi retning for det videre arbeidet.

Bredbåndsdekningen i Asker er god og bedre enn landsgjennomsnittet. Nasjonalt er målet for «Gigabit-samfunnet» at alle husstander skal tilbys en bredbåndshastighet på 1 GBit/s. Asker kommune har gjennom temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi en ambisjon om å nå målet i løpet av 2026. I 2024 fikk Asker kommune tildelt 2,5 mill. kroner i støtte fra Akershus fylkeskommune til to utbyggingsprosjekter i kommunen. Asker kommune gjennomførte i 2024 en anskaffelse av ny avtale for fiberkommunikasjon. 50 nye kommunale lokasjoner har i den forbindelse fått en hastighet på over 1 GBit/s. Dekningen for mobilt bredbånd er også god og økende. Markedssituasjonen i Asker kommune er god, med mange bredbåndstilbydere til innbyggere og næringslivet.

Digital avlesning av vannmålerne muliggjør fjernavlesning av vannforbruket. Abonentene får en korrekt forståelse av vannforbruket sitt og en rettferdig avregning for det vannet husstanden faktisk bruker. 94 prosent av husstandene i Asker hadde ved utgangen av 2024 installert digitale vannmålere. Dette er en høy andel, og Asker er blant kommunene i landet med høyest andel. Andelen har imidlertid ikke økt siden 2023. En av årsakene er at en del vannmålere ikke

har fungert som ønsket og måtte erstattes, noe som har vært et ressurskrevende arbeid. Det er ønskelig å oppnå en høyere andel abonnenter med digitale vannmålere i årene som kommer.

Det er et høyt utdanningsnivå i Askers arbeidsliv. Dette er et mønster i de store byregionene i Norge, og skyldes i hovedsak at det i byregionene er en konsentrasjon av bransjer hvor utdanningsnivået vanligvis er høyt. Andelen arbeidsplasser i informasjons- og kommunikasjonsbedrifter er stabilt, og litt høyere enn det nasjonale gjennomsnittet på 3 prosent.

Kommunen har en stabil posisjon og ligger på 4. plass i kommune-NM blant kommunene i Akershus, og på en 15. plass nasjonalt. Asker har som mål å klatre på rangeringen i Kommune-NM. De siste årene har ikke veksten i antall arbeidsplasser vært like høy som befolkningsveksten, noe som bidrar til at plasseringen ikke har løftet seg.

Ved utgangen av 2024 var det til sammen 11 600 bedrifter i Asker. Etableringsfrekvensen, det vil si antall bedrifter som etablerer seg, pleier å være høyere i Asker enn på landsbasis. I 2024 var etableringsfrekvensen 14,4 prosent i Asker og 11,9 prosent i Norge, noe som er en større forskjell fra landsgjennomsnittet enn normalt. Totalt ble det etablert 1631 nye bedrifter i Asker i 2024. Bedriftene i Asker hadde også en større økning i verdiskapningen i 2024 sammenlignet med nasjonale tall.

Når det gjelder antall ansatte i bedriftene, har det i 2024 blitt flere bedrifter med ingen ansatte og færre bedrifter med en eller flere ansatte. Denne utviklingen finner vi også i Bærum og Drammen. Flyttestatistikken for arbeidsplasser i bedrifter i Asker viser også en negativ utvikling for de siste seks årene samlet. Også i 2024 flyttet flere arbeidsplasser ut av kommunen enn inn i kommunen. Bedriftene flytter vanligvis til Oslo, Bærum og Ullensaker. Det har vært mest innflytting av arbeidsplasser fra Drammen.

Samlet sett er Askersamfunnet godt rustet med digital infrastruktur, og innovasjonstakten er fortsatt høy. I privat sektor øker antall bedrifter, og har i 2024 en høyere verdiskapning enn i landet generelt. Samtidig øker ikke antall arbeidsplasser i like stor grad, noe som kan sees i sammenheng med at sysselsettingsveksten også på landsbasis har flatet noe ut i 2024. Det vil likevel fortsatt være viktig for kommunen å tiltrekke seg arbeidsplasser og legge til rette for et levende næringsliv i Asker. Bruk av kommunens virkemidler og et godt samarbeid med private aktører er sentrale faktorer i dette arbeidet.

Klimaregnskap

Innledning

Klimabudsjettet oppdateres årlig og er et styringsverktøy for å oppnå reduksjon i utslippene av klimagasser. Klimabudsjettet inneholder konkrete tiltak som er forankret i kommunens tjenesteområder.

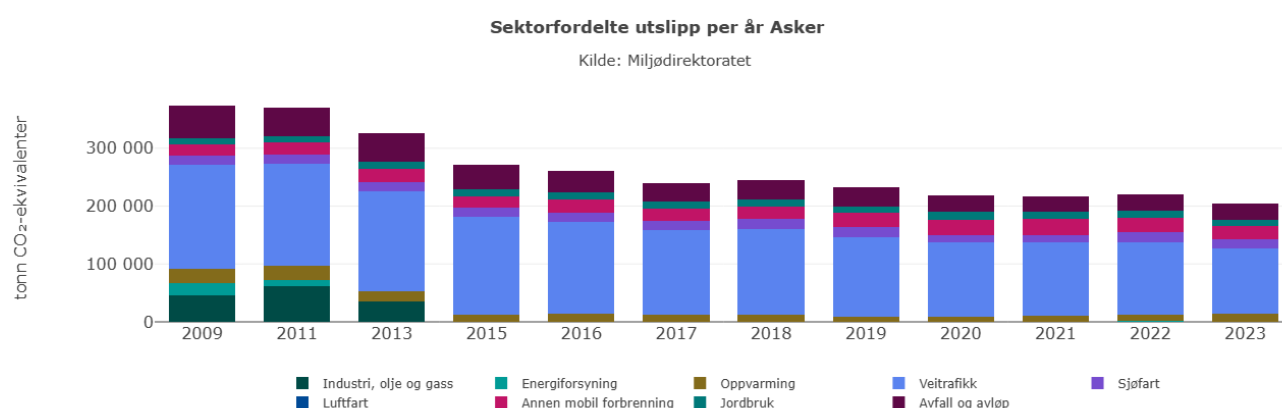
Klimabudsjettet inneholder tiltak både for innbyggerne, næringslivet og kommunens egen drift. Tiltakene omfatter både utslipp innenfor Askers grenser (direkte utslipp) og utslipp som skjer utenfor Askers grenser (indirekte utslipp) som følge av innbyggernes, næringslivets og kommunens forbruk.

Klimabudsjettet for 2024 er Asker kommunes fjerde klimabudsjett. Rammene og strukturen for klimabudsjettet bygger på temaplan for handling mot klimaendringene, som ble vedtatt av kommunestyret i juni 2021. Tiltakene i klimabudsjettet er strukturert etter innsatsområdene i temaplanen.

Vurdering og analyse

Miljødirektoratet publiserer hvert år kommunevise utslippsregnskap for de direkte klimagassutslippene. Disse har ett års forsinkelse, og utslippstall for 2024 blir ikke publisert før i begynnelsen av 2026.

Figuren under viser de samlede direkte klimagassutslippene fra Askersamfunnet i perioden 2009 til 2023. Det gjøres oppmerksom på at Miljødirektoratet de siste to årene har forbedret metodikken bak beregningene. Tallene er derfor ikke direkte sammenlignbare med de tallene som er brukt i tidligere årsrapporter og klimabudsjett.

Figuren viser utviklingen av klimagasser i Asker fra 2009 til 2023 fordelt på ulike kilder. Totalt er utslippene redusert med 45,4 prosent fra 2009 til 2023. Målet i temaplan for handling mot klimaendringene er å redusere klimagassutslippene i Asker med 67 prosent fra 2009 til 2030.

I 2023 var klimagassutslippene i Asker på 203 735 tonn CO₂e, noe som er en nedgang på 7,3 prosent sammenlignet med 2022. Hovedårsaken til nedgangen er at utslippene fra veitrafikk har gått ned med 9,7 prosent. Dette skyldes en økning i bruken av elbiler, mens bruken av bensin- og dieslbiler har blitt redusert. Andelen elektriske personbiler økte fra 29,4 prosent i 2022 til 34,7 prosent i 2023. I tillegg har en økning i biobensin bidratt til å redusere utslippene.

Etter en økning i utslippene fra industri, olje og gass i 2022, har det vært en nedgang igjen i 2023. Det har også vært en reduksjon i utslippene fra annen mobil forbrenning, spesielt innen bygg- og anleggssektoren i kommunen. Dette kan skyldes økt bruk av biodrivstoff og elektriske maskiner.

Selv om de direkte utslippene har gått ned, tyder lite på at de indirekte utslippene er redusert. Forbruket i Asker er fortsatt høyt, som i resten av landet. Ifølge det digitale verktøyet Folkets fotavtrykk, er det gjennomsnittlige klimafotavtrykket for en innbygger i Asker på 10,42 tonn CO₂e. Dette er nesten 10 tonn mer enn det globale gjennomsnittet som må oppnås for å nå målene i Parisavtalen. Det er viktig å merke seg at dette kun er et estimat, da mange av dataene er basert på nasjonale tall og ikke kommunevise data.

I 2024 har Asker kommune arbeidet videre med å etablere et internt klimagassregnskap som skal være klart i 2025. Dette regnskapet vil vise utslippene fra kommunal drift, og blir viktig for å vise hvordan kommunen tar ansvar i klimaarbeidet.

Asker kommune deltar i flere regionale og nasjonale nettverk relatert til klima, blant annet FutureBuilt, Grønn anleggssektor, Bygg i Tre, Kommunenettverk for klimaomstilling og Osloregionens faggruppe for klima og miljø.

I 2024 fikk Asker kommune tilsagn om over 5,5 mill. kroner gjennom Miljødirektoratets klimasatsordning til prosjekter som omhandler ombruk av byggematerialer, klimavennlig gjennomføring av oppgradering av infrastruktur for vann og avløp på Reistad, samt midler til utarbeidelse av kart over klimagassopptak og -utslipp fra arealer. I tillegg deltar Asker i felles prosjekter om klimakrav i anskaffelser, samt mat, klima og matsvinn i kommunale kjøkken i regi av Kommunenettverk for klimaomstilling. Disse prosjektene fikk tilsagn om til sammen 2,53 mill. kroner fra Miljødirektoratets klimasatsordning i 2024.

Asker kommune har i 2024 gjort en innsats innen alle de seks innsatsområdene i temaplan for handling mot klimaendringene.

Status for klimatiltakene

Endring, ledelse og kommunikasjon

Asker kommune har i 2024 jobbet godt med å øke kompetansen om klima hos egne ansatte. Det har blant annet vært fokus på økt koordinering og samarbeid på tvers i organisasjonen, betydningen av å se natur og klima i sammenheng, og å øke oppmerksomheten rundt effekten av natur og klima på folkehelsen.

Det er gjennom 2024 også gjort et omfattende kommunikasjonsarbeid mot kommunens innbyggere gjennom sosiale medier, Askermagasinet, kommunens nettsider og saker i lokalpressen. Hensikten har vært å inspirere innbyggerne til adferdsendring i hverdagen, og gi økt kunnskap om hva Asker kommune gjør for å redusere klimaendringene og ta vare på naturen.

Arbeidet med nye nettsider om klima og natur er videreført i 2024, og lanseres våren 2025. Nettsidene skal bidra til at klima- og natursatsingen kommer tydeligere frem, og vise at kommunen kommuniserer om klima og natur i sammenheng.

For andre året på rad er det også gjennomført en innbyggerundersøkelse om klima, forbruk, ombruk og mobilitet i samarbeid med Bærum kommune. Undersøkelsen gir et viktig grunnlag for å måle endringer i adferd og holdninger hos innbyggerne.

Asker kommune har samarbeidet med næringslivet om klima på en rekke arenaer. Dette knytter seg blant annet til sponing og innlegg på Asker Næringsforenings kursrekke «Veien til en bærekraftig strategi». Videre har det vært dialog mellom kommunen og lokalt næringsliv om klima- og miljøvennlige innkjøp i samarbeid med bedriftsklyngen No17. I tillegg var Asker også i 2024 vertskommune for Den store sirkulærkonferansen.

Kommunen har som innkjøper en viktig rolle i klimaomstillingen. I de fleste av kommunens anbudskonkurranser vektet miljø med 30 prosent. Det stilles også krav til retur av emballasje og fossilfri transport av leveranser der det er hensiktsmessig. Anskaffelsen av en digital plattform for ombruk er et eksempel på en klimavennlig anskaffelse i 2024. Gjennom et innovasjonspartnerskap inngikk Asker og 14 følgekommuner en avtale med leverandøren Loopfront for at deres digitale ombruksplattform skal bli mer brukervennlig og bedre tilpasset en kommunes behov. Anskaffelsen ble nominert av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring til en av de mest innovative anskaffelsene i 2024.

Kommunen setter i de fleste anskaffelser krav om at leverandørene skal være sertifisert med miljøledelsessystem. Totalt 163 private bedrifter i Asker har gyldig miljøfyrtårnsertifikat, og det har de senere årene vært en jevn økning. De fleste bedriftene i Asker er imidlertid fortsatt ikke miljøsertifisert. Når det gjelder miljøsertifisering av kommunens egne virksomheter, er oppvekstsektoren godt i gang med Grønt flagg-sertifisering. Det arrangeres erfaringsamlinger for barnehager og skoler, og det tilbys veiledning til virksomheter som ønsker det.

Klimasmart mat

Utslipptet fra jordbruket gikk ned med nesten 8 prosent fra 2022 til 2023 ifølge Miljødirektoratets utslippsregnskap for kommuner. Dette klimagassregnskapet har imidlertid en svakhet ved at det er tett knyttet til antall dyr og størrelsen på jordbruksareal. Endringer i rapportert klimagassutslipp vil derfor først og fremst reflektere endringer i antall dyr eller mengden fulldyrket areal. Den rapporterte nedgangen i klimagassutslipp fra jordbruket fra 2022 til 2023 ser ut til å kunne tilskrives en nedgang i antall husdyr i kommunen.

For å stimulere til klimatiltak i jordbruket, veileder kommunen bøndene gjennom prosjektet «Miljørådgivning i utvalgte områder med sårbare vannforekomster». Her gir Norsk

Landbruksrådgivning råd til bønder som har ulike produksjoner ved utvalgte vassdrag, blant annet om redusert jordarbeiding, redusert høstpløying, bruk av fangvekster, bedre bruk av husdyrgjødsel og bruk av klimakalkulator. Flere av disse tiltakene har en positiv effekt både for klimaet og for redusert avrenning til vassdrag. I 2024 ble det gjennom prosjektet arrangert en fagsamling om de aktuelle temaene. Fra 1. januar 2023 ble deler av kommunen omfattet av regionale miljøkrav, der det blant annet er krav om redusert jordarbeiding og utvidede vegetasjonssoner mot vassdrag.

For å promotere kortreist mat er det innvilget støtte til prosjektet «Smak og opplevelse av Oslofjorden vest», som er et regionalt samarbeid mellom kommunene Asker, Lier, Drammen og Bærum. Hovedmålet er å utvikle økt anerkjennelse for smak og landbruksbaserte opplevelser fra regionen, med utgangspunkt i lokal tradisjon og lokale råvarer. Prosjektet bidrar til økt synlighet av lokalt landbruk og en økt andel varer som selges direkte fra bonde til forbruker. Prosjektet samarbeider med Norske gårder, som har et mål om å samle alle norske gårdsbruk på ett nettsted. Dette er en fin markedsføring av Askers gårder, både mot turister og egne innbyggere.

I 2024 ble pilotprosjektet «Gården som læringsarena» videreført under navnet «Gårdsglede», gjennom støtte fra Sparebankstiftelsen DNB. Dette er et samarbeid mellom Asker og Bærum. Sju gårdsbruk i Asker har inngått avtale med nærliggende skoler om jevnlig gårdsbesøk gjennom året. Prosjektet gir barn og unge økt forståelse for hvor maten kommer fra, og kan på lang sikt bidra til økt interesse for og rekruttering til landbruket.

Prosjektet «Grønne klasserom og skolehager» er videreført og forsterket i 2024. Sommeren 2024 fikk kommunen 3,2 mill. kroner fra Sparebankstiftelsen til å videreføre prosjektet i tre nye år. Prosjektet er et tilbud til skolene, der elevene lærer om dyrking og kortreist og klimavennlig mat. Over 35 ansatte fra 20 forskjellige grunnskoler deltar i nettverk for grønne klasserom og skolehager. Det er i 2025 også planlagt oppstart av dyrkeprosjekter i 16 barnehager gjennom prosjektet «Dyrkeglede i barnehagen».

Våren 2023 ble det etablert en kunnskapshage i rådhusparken. Denne hagen har i 2024 blitt mye brukt som lærings- og formidlingsarena for ansatte i skoler, statsforvalteren og frivilligheten. Hagen skal på en enkel og bærekraftig måte dyrke og formidle kunnskap om matproduksjon og matsikkerhet, samt øke bevisstheten om kortreist, klimavennlig og bærekraftig mat. Kunnskapshagen drives i samarbeid med skoler, barnehager og frivilligheten. Over 350 elever besøkte kunnskapshagen og fikk undervisning i 2024, og flere av skolene har bidratt med å ale opp planter til hagen.

Også i 2024 er satsingen på prosjektet «Matvinn» i mat- og helsefaget på 9. trinn trappet noe ned fra tidligere år. I stedet får lærerne påfyll i nettverksgrupper og tilgang til undervisningsmaterieell fra Framtiden i våre hender, slik at de kan gjennomføre undervisningsopplegg med egne elever.

Bærekraftig forbruk

Ombrukssenteret Omigjen åpnet i Slemmestad i november 2022, og er det største enkeltprosjektet kommunen har jobbet med innenfor bærekraftig forbruk de siste årene. Totalt

omsatte Omigjen 94 tonn ombrukte varer til en verdi av 12,2 mill. kroner før de stengte dørene i desember 2024. 2024 ble det siste året med Omigjen i kommunal drift. I februar 2025 flyttet Omigjen til Leangbukta og gikk over til privat drift. Da prosjektet startet opp, var det et mål for kommunen å bygge opp et så solid grunnlag at private ville overta driften. Asker kommune er godt fornøyd med å ha oppnådd dette målet. Omigjen har fått svært mye oppmerksomhet siden oppstarten i 2022, og har bidratt til at Asker kommune vurderes som en foregangskommune innenfor bærekraft og sirkulærøkonomi.

I 2024 ble Asker kommune kontaktet av Canica med tilbud om å hente ut inventar fra et hotell i Oslo som skulle omgjøres til kontorer. Målet var å fremme ombruk og bidra til sirkulær økonomi, samtidig som kommunen kunne spare kostnader og redusere klimaavtrykket. Inventaret ble ombrukt i prosjektet «Bærekraftig bosetting av flyktninger». Prosjektet bidro til å spare penger, til å redusere utslippene med 65 200 kilo CO₂-ekvivalenter og til 12 000 kilo unngått avfall. «Bærekraftig bosetting av flyktninger» er et samarbeidsprosjekt mellom flere virksomheter i kommunen, med fokus på å øke andelen bruktmøbler/inventar som benyttes til bosetting av flyktninger og andre innbyggere i private og kommunale boliger. Prosjektet reduserer samtidig utenforskap blant ungdom, og øker integreringen og inkluderingen av flyktninger og øvrige grupper gjennom språktrening og arbeidstrening.

«Ombruk som kreativ kraft» har vært et tilbud til ansatte i barnehager, SFO og skoler i Kompetanseplan for Oppvekst. Det er satt opp kurs for ansatte i barnehager og skoler på Omattatt i Heggedal, og det har vært tilbud om veiledning av personalgrupper i barnehager og skoler. Omattatt deler også ut ombrukt hobbymateriell til skoler og barnehager.

I 2024 sparte kommunen 1,4 mill. kroner på ombruk av møbler fremfor å kjøpe nytt. 39,7 tonn CO₂e ble unngått og 10,7 tonn avfall ble spart. Kommunen kjøper ikke lenger inn nye kontormøbler. Der det er behov for kontormøbler som ikke finnes på møbellageret, handler kommunen gjennom rammeavtale for brukte møbler. Møbelombruk er videreført til større prosjekter, og møbelforvalter er interiør- og møbelansvarlig i alle prosjekter for Eiendom og Prosjekt og utvikling. I 2024 ble blant annet Nedre Sem låve oppført, hvor 99,5 prosent av møblene var ombrukt fra eget lager eller kjøpt gjennom rammeavtale for brukte møbler.

Asker kommune har i tillegg gjennomført en innovativ anskaffelse av en digital plattform for ombruk av møbler, inventar, byggematerialer og IKT-utstyr, som vil tas i bruk i løpet av 2025. Plattformen vil gjøre det enklere å registrere produkter for ombruk internt i kommunen, gi bedre oversikt over hva vi har og øke graden av internt ombruk. 14 følgekommuner fulgte anskaffelsen og har mulighet til å anskaffe plattformen ved endt utviklingsløp. Dette vil kunne gi økt ombruk også i andre kommuner.

Asker deltar også i det europeiske innovasjonsprosjektet CARE innenfor sirkulærøkonomi. Prosjektet henvender seg mot innbyggerne, og har som mål å redusere matsvinn og overforbruk av tekstiler og klær. 11 partnere fra seks land er med i prosjektet, og omkring hundre private husholdninger skal delta i skreddersydde veiledningsprogrammer med gratis rådgivningstjenester for å gjennomføre og prøve ut ideer i praksis. Prosjektet startet i 2024 og varer i fire år.

For å øke materialgjenvinningsgraden, har Asker kommune i 2024 gjennomført flere tiltak. Kommunen har fortsatt arbeidet med kommunikasjonstiltak for å oppfordre innbyggerne til bedre

sortering, samt gitt informasjon til virksomhetsledere og avdelingsledere om kravet til kildesortering i kommunale virksomheter.

Det ble i november 2024 gjennomført en plukkanalyse av restavfall og kildesortert matavfall fra åtte områder i kommunen. Det ble gjennomført tilsvarende plukkanalyser også i 2013, 2015, 2016, 2018 og 2021. Plukkanalysen fra 2024 viser at mengden kildesortert matavfall per innbygger har vært relativt stabil siden 2013. Feilsortering av matavfall var imidlertid høyere i 2024 enn tidligere år, med unntak av i 2021. Andelen matsvinn i restavfallet og kildesortert matavfall var på rundt 53,9 prosent i 2024. Resultatene fra plukkanalysen vil bli brukt i flere kommunikasjonsstiltak i 2025.

Fremtidsrettede bygg og anlegg

Utslippene fra bygg og anlegg i Askersamfunnet ble redusert fra 16 219 tonn CO₂e i 2022 til 13 619 tonn CO₂e i 2023. Trolig skyldes nedgangen redusert bygge- og anleggsaktivitet. Asker kommune står for bare en liten del av dette utslippet. Det er likevel viktig at kommunen går foran med et godt eksempel og bidrar til å drive utviklingen i riktig retning.

Masseforvaltning

Kommunen har i 2024 hatt fokus på bærekraftig masseforvaltning i kommunens bygg- og anleggsprosjekter. I en ny rammeavtale for entreprenørtjenester knyttet til vei, vann og avløp, ble det satt som ambisjon at det alltid skal benyttes gjenbruksmasser fremfor nye til alle egnede formål. Videre er det en ambisjon om at det i alle avrop før oppstart leveres en massehåndteringsplan som ivaretar kommunens målsettinger for massehåndtering.

Det har i stadig større grad blitt lagt vekt på utslippsfri massetransport i prosjekter som har vært planlagt og forberedt for utlysning i 2024. Dette kan være et mulig tiltak også for de prosjektene som vurderes som mindre egnede for utslippsfri maskinpark inne på anlegget.

Datainnsamling om massetransport og massehåndtering i kommunens egne bygg- og anleggsprosjekter gir kommunen bedre innsikt i dagens situasjon og grunnlag for å stille treffsikre krav til massehåndtering i fremtidige prosjekter.

Det ble i 2024 startet opp et arbeid med å utarbeide prinsipper og et tilhørende kunnskapsgrunnlag for masseforvaltning i Asker kommune. Prinsippene skal vedtas i løpet av 2025, og skal bidra til å sikre enhetlig behandling og forutsigbarhet for alle aktører. Arbeidet vil være med på å minimere belastningen på klima og miljø i kommunen.

Utslippsfrie bygge- og anleggsplasser

Det er i den nye rammeavtalen for entreprenørtjenester satt mål om 60 prosent utslippsfri gjennomføring over avtalens to første år, med en videre opptopping. Det betyr at prosjekter der strømtilgang, terreng og arbeidsoperasjoner ligger til rette for det, kan utføres utslippsfritt. Samtidig vil kommunen fortsatt gjennomføre prosjekter med en mindre andel utslippsfritt der det er begrenset tilgjengelighet på maskiner, store usikkerheter knyttet til fremdrift, eller der utslippsfritt medfører store ekstrakostnader.

Utslippsfri anleggsgjennomføring har i 2024 vært konsentrert rundt fire prosjekter. Dette gjelder Vakås etappe 4 (65 prosent), Nedre Sem låve (60 prosent), Gleinåsen vei, vann og avløp (35 prosent) og Vaterlandskvartalet (10 prosent). Den samlede andelen utslippsfri anleggsgjennomføring i kommunens prosjekter er i 2024 beregnet til 17 prosent. Dette tilsvarer ca. 220 tonn sparte CO₂e, noe som er en stor økning fra 80 tonn sparte CO₂e i 2023. Vakås etappe 4 var det største prosjektet, og flaggskipet for utslippsfri anleggsgjennomføring i Asker også i 2024. Prosjektet har vist at det er mulig å få til utslippsfri gjennomføring innen akseptabel kostnad og fremdrift.

De direkte klimagassutslippene fra kommunale bygge- og anleggsplasser i 2024 er beregnet til i overkant av 800 tonn CO₂e. Dette er en dobling av det rapporterte utslippet i 2023, og skyldes større aktivitet generelt og at enkelte større anlegg står for en betydelig del av økningen. Hvalstad skole alene står for 260 tonn CO₂e fra anleggsmaskiner.

Klimavennlige materialer og sirkulærøkonomi

I byggeprosjekter legges det tidlig føringer for valg av klimavennlige materialer, slik som for eksempel tre i bæresystem og kledning. Gjennom å stille krav til maksimalt klimafotavtrykk fra materialbruk i prosjektene, for eksempel ved bruk av lavkarbonbetong, oppnår kommunen ytterligere reduksjoner. Det indirekte utslippet fra materialbruk i tre ferdigstilte prosjekter i 2024 var i gjennomsnitt på 194 kilo CO₂e per kvadratmeter bruttoareal.

For anleggsprosjekter er det fokus på gjenbruk av masser og mer klimavennlig asfalt. I tillegg benyttes fossilfrie rør og kortreist naturstein der det er hensiktsmessig.

Asker deltar i forskningsprosjektet NADA, som ser på anskaffelsesmetoder for reduksjon av avfallsmengder i byggeprosjekter. Idrettshallene ved Nesbru og Røyken videregående skoler var piloter i NADA, hvor det ble testet bonus-/malusordninger for avfallsmengde og andel materialgjenvinning av avfall. Begge prosjektene leverte svært gode resultater med en redusert avfallsmengde på henholdsvis 19,2 og 15 kilo per kvadratmeter bruttoareal, samt en materialgjenvinning på over 60 prosent.

Ombrukskartlegging gjennomføres for alle bygg som skal tas ned, med mål om å realisere ombruk. Kommunen har ambisjon om å få til noen elementer av ombruk i alle egne prosjekter. På Føyka barnehage er det benyttet knust betong fra eksisterende kjeller til gjenfylling, og betongheller fra tidligere barnehage gjenbrukes på nytt uteområde. Idrettshallene ved Røyken og Nesbru videregående skoler har ombrukt noe ventilasjons-, varme- og sanitærutstyr i form av overskudd fra andre prosjekter, samt sykkelstativer. Søndre Borgen barnehage har ombrukt teglstein på deler av fasaden.

Energi

Energiforbruket i kommunens egne bygg var i 2024 på 79,2 GWh, noe som er en nedgang på 2,2 GWh fra 2023. Dette knytter seg til politisk vedtak i 2023 om strømsparetiltak i kommunale bygg, der varme og ventilasjon blir tilpasset brukstid og faktisk bruk. Videre skyldes det varmere utetemperatur i 2024 enn i 2023, redusert drift ved enkelte bygg, samt forbedret drift på enkelte varmepumpeanlegg

Det er gjennomført flere energirehabiliteringsprosjekter. I Risenga svømmehall ble det skiftet ut ventilasjonsanlegg og belysning til LED i 2023. Tiltakene førte til at strømforbruket ble redusert med 0,3 GWh i 2024. Ved Bråset bo- og omsorgssenter er varmeanlegget oppgradert med ny varmepumpe og ny brønnpark. Prosjektet er noe forsinket grunnet driftsutfordringer ved den gamle brønnparken. Det er estimert en årlig besparelse på 1,6 GWh. Ved Vollen og Vettre skoler er varmeanlegget oppgradert med nye varmepumper i 2024. Utfordringer med optimalisering og styring av anleggene har ført til forsinkelser i prosjektene, som er estimert til å gi en årlig besparelse på 0,6 GWh. På Hofstad skole pågår det sluttarbeider knyttet til utskiftning av ventilasjonsaggregater. Dette vil gi bedre inneklima og en energibesparelse på ca. 0,2 GWh.

I 2023 mottok kommunen EU-støtte til utarbeidelse av energistrategi om alternativ varmforsyning til egne bygg på Risengaområdet. Arbeidet ble avsluttet i 2024 og tiltakene er utsatt i påvente av tilførte midler.

Det er gjennomført et omfattende arbeid med å videreutvikle kommunens energioppfølgingssystem. Asker kommune intensiverer arbeidet med energiledelse etter inspirasjon fra ISO-standard 50001.

Kommunen installerte i 2024 totalt 2059 nye LED-armaturer på veilys, noe som har redusert energibruken betydelig. De aller fleste armaturene har også automatisk dimming på natten.

Tilbudet til innbyggerne om gratis energirådgivning og tilskuddsordningen for energisparing er videreført. Det er i 2024 gitt tilskudd til 61 husholdninger.

Klima og energi i plan

Det ble i 2024 vedtatt en områdeplan, en kommunal reguleringsplan og åtte private reguleringsplaner i Asker. Alle planene har krav om miljøoppfølgingsplan, i tillegg til klimagassregnskap der det er relevant. Samtlige planer legger også opp til å begrense behovet for massetransport og intern massebalanse. Tre av ti planer har bestemmelser om at utslippsfri bygge- og anleggsplass skal vurderes ved søknad om gjennomføring av tiltak. Fire av ti planer har omtalt reduksjon av byggavfall og klimavennlige materialer og løsninger i planens bestemmelser. Flere planer omtaler også reduksjon av energibehovet og produksjon av lokal energi med solceller på bygg.

I detaljreguleringen for Billingstadsletta er hensynet til klima spesielt fremtredende, da miljøprogrammet er gjort juridisk bindende gjennom planens bestemmelser. Miljøprogrammet omtaler blant annet at utslippsfrie anleggsmaskiner skal foretrekkes og at det skal brukes fornybar energi til oppvarming av bygg i byggeperioden og som byggtørke. Det skal også vurderes hvordan ombruk av materialer kan redusere behovet for transport av avfall og byggematerialer, og dermed redusere klimagassutslippene.

I reguleringsplanen for Landås, delfelt L3-L6, stilles det krav om at ett felt skal utvikles som et forbildeprosjekt med krav til utslippskutt i tråd med bransjestandarden (FutureBuilt).

Grønn mobilitet

Utslippene fra veitrafikk har fortsatt å gå ned, med en reduksjon på 9,7 prosent fra 2022 til 2023. Utslippene fra personbiler, varebiler og tunge kjøretøy har gått ned, mens utslippene fra busser har økt noe til tross for en økning i andelen elbusser i 2023. Innbyggerne i Asker kjørte mindre i 2023 enn i 2022, både samlet og per innbygger.

Andelen elektriske personbiler har økt fra 29,4 prosent i 2022 til 34,7 prosent i 2023. Andelen elektriske varebiler har også økt fra 3,3 prosent i 2022 til 4,3 prosent i 2023. Elbussandelen har gått opp fra 3 prosent i 2022 til 4,2 prosent i 2023. For tunge kjøretøy er andelen diesalbiler fortsatt høy, med 97,8 prosent.

Temaplan for samferdsel og mobilitet ble vedtatt i 2024, og inneholder innsatsområder og strategier for hvordan kommunen skal løse utfordringene innen samferdsel og mobilitet.

Kommunen jobber godt med å redusere bilbruken blant egne ansatte gjennom å tilrettelegge for mer bruk av kollektivtransport, sykkel og gange. I løpet av 2024 ble ordningen med grønn reiseavtale for egne ansatte evaluert. Totalt hadde 451 ansatte grønn reiseavtale i 2024. Det er jobbet med å utvide avtalen til å gjelde alle ansatte i kommunen, i tillegg til å digitalisere søknadsprosessen og øke kompensasjonen noe. Utvidelsen vil være gjeldende fra 1. mars 2025, og skal bidra til at færre ansatte benytter privat bil til jobb. Ansatte i kommunen kan også lease elsykler gjennom trekk i lønn. Totalt har 300 ansatte en slik leasingavtale, og 41 ansatte inngikk ny avtale i 2024.

Kommunen har flere pågående detaljreguleringer som fremmer grønn mobilitet og redusert bilbruk. Det er lagt inn krav om ladeinfrastruktur for elbiler i alle planer med boliger. I detaljreguleringen for Bjerkåsholmen 115 er det åpnet for, men ikke stilt krav om, etablering av elbåtlanding. I tre ferdigstilte planer er det stilt krav om etablering av bildelingsløsninger. Alle planer med boliger stiller også krav om sykkelparkering, og i enkelte planer er det fastsatt krav om at en andel av sykkelparkeringen skal være dimensjonert for lastesykler.

I 2023/2024 ble det utarbeidet en mobilitets- og byutviklingsstrategi for sentrale Asker, med mål om grønnere mobilitet, reduksjon i personbiltrafikk og klimagassutslipp, bedre bussfremkommelighet og en mer attraktiv by- og stedsutvikling. Strategien beskriver «Askerringen» som en sammenhengende gang- og sykkelstruktur som binder sammen Asker sentrum, Risenga og Drengsrud, og knytter disse sammen med nabolagene og nærsentrene. Mulighetsstudien er en del av forarbeidet til kommunedelplan for sentrale Asker, som hadde planoppstart høsten 2024. Planprogrammet forventes lagt ut på høring våren 2025.

Bygging av fortau og gang-/sykkelveier bidrar til å skape et tryggere og mer tilgjengelig lokalsamfunn. Slike løsninger gir folk muligheten til å gå og sykle trygt, noe som bidrar til å fremme en sunn livsstil og redusere luftforurensningen fra motorkjøretøy. Det er gjennomført flere trafiksikkerhets- og fremkommelighetstiltak som skal gjøre det trygt å gå eller sykle til skolen, slik at foreldrekjøring kan reduseres.

Kommunen avsluttet i 2024 tilskuddsordningen om støtte til infrastruktur for elbiler i sameier. I perioden 2020-2024 har Asker kommune gjennom denne ordningen støttet 65 sameier.

Kommunen har vært bidragsyter for utslippsfri ferje mellom Oslo og Vollen/Slemmestad, blant annet gjennom tilrettelegging av brygge og lademulighet i Slemmestad. Utslippsfri ferje er estimert å være i gang fra høsten 2025. Det er foreløpig liten utbredelse av elbåter i Norge, både når det gjelder fritidsbåter og yrkesbåter. Det er kostbart å etablere ladeanlegg med de anløpene som finnes i dag og er forventet i fremtiden. Ved en sterk økning i anløp eller en nedgang i kostnadene per anlegg, vil dette trolig endre seg.

Asker deltar i et prosjekt i regi av Osloregionen og Østlandssamarbeidet, der det skal tilrettelegges for energistasjoner for tungtransport (lading, fyllestasjoner for biogass og hydrogen). I den forbindelse har kommunen deltatt i arbeidet med å utarbeide en veileder for etablering av energistasjoner for tungtransport.

Det jobbes kontinuerlig for å velge utslippsfrie biler til kommunens egen bilpark. I 2024 var 31 av 41 nye biler elektriske, noe som utgjør 76 prosent. Dette er en nedgang fra 91 prosent nye elektriske kjøretøy i 2023. Nedgangen skyldes blant annet at antall nye kjøretøy som kjøpes eller leases varierer fra år til år. Det er i tillegg noen utfordringer knyttet til ladeinfrastruktur i kommunen, samt spesielle behov som gjør at ikke alle kategorier kjøretøy kan erstattes av fullverdige elektriske modeller.

Naturen som karbonlager

Arealendringer fører i mange tilfeller til klimagassutslipp. For å bremse klimaendringene, er det nødvendig å stanse naturødeleggelser som fører til utslipp av klimagasser. Et arealregnskap vil være et viktig verktøy i dette arbeidet. Asker er pilotkommune for arealregnskap i et prosjekt i regi av fylkeskommunene Akershus, Buskerud og Østfold. Arealregnskapet skal bidra til en bærekraftig arealforvaltning og vern av viktige naturressurser og økosystemtjenester, og dekker temaene bebygd areal, natur, friluftsliv, vann, jordbruk, klima og energi, myr og risikoområder. Det jobbes også med å få et heldekkende kart over arealbruksendringer og utvikling av statistikk, blant annet i form av konfliktanalyser hvor temaer i arealregnskapet settes opp mot planlagt utbygd areal i kommunene og fylkene.

Asker er også pilotkommune i et annet prosjekt i regi av fylkeskommunen, der Nibio har utviklet en kartbasert klimagasskalkulator for arealbrukssektoren. Ved hjelp av kalkulatoren kan kommunen beregne utslipp og opptak av klimagasser fra nåværende arealbruk og kommende arealbruksendringer. Kalkulatoren beregner utslipp og opptak av klimagasser fra arealene med dagens bruk, samt utslipp og opptak av klimagasser ved utbygging. Det foreligger planer om å utvikle kalkulatoren slik at den også kan brukes til å beregne utslipps- og opptakseffekter av andre arealbruksendringer som skogreising, nydyrking og restaurering av myr.

Kommunen har i planarbeidet fokus på bærekraftig arealbruk. Det er likevel en vei å gå. Sju av ti planer som ble vedtatt i 2024 legger til rette for tiltak i områder der det ikke tidligere er bygget, mens de resterende tre planene omfatter transformasjon eller videreutvikling av allerede nedbygget areal. Det er gjort en vurdering av klimagassutslipp fra arealbruksendring i tre av ti vedtatte planer.

Myr og skog har et spesielt stort potensial for karbonlagring, og Asker kommune har gjennomført flere aktiviteter knyttet til myr. Breimåsan i Hurum ble restaurert i 2024 gjennom finansiering fra Miljødirektoratet. Arbeidet ble gjennomført i samarbeid med Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statens naturoppsyn. Breimåsan er et gammelt torvuttak og myrene rundt er grøftet for skogbruk. Formålet med restaureringen er å heve vannstanden for å gjenskape myras funksjoner knyttet til lagring av karbon, vannrensing, klimatilpasning og levested for et mangfold av arter. Ett av målene med restaureringen er at Breimåsan skal gå fra å være en utslippskilde av CO₂ til å bli et karbonlager i løpet av få år. Statsforvalteren og Statens naturoppsyn vurderer fortløpende flere av kommunens degraderte myrer for restaurering.

Kommunens tjenesteområder

Innledning

Asker kommune er administrativt organisert i seks tjenesteområder. De neste kapitlene gir en kort beskrivelse av KOSTRA-tall (foreløpige tall publisert 15. mars 2025), status for økonomi og årsverk, samt viktige resultater og innsatser for de enkelte tjenesteområdene i 2024.

Årsverksutvikling

Tabellen under viser antall årsverk i Asker kommune de fire siste årene, fordelt på de seks tjenesteområdene. Tallene er tatt ut per 31. desember.

Tjenesteområde	2021	2022	2023	2024	Endring i % fra 2023
Organisasjon, styring og utvikling	222,3	242,3	231,2	222,0*	-4,0
Oppvekst	2512,4	2489,8	2509,0	2529,0	0,8
Velferd	1932,7	1962,9	1920,1	1836,6	-4,3
Samfunnstjenester	438,8	448,3	451,0	442,4	-1,9
Samfunnsutvikling	114,7	122,0	119,4	121,8	2,0
Medborgerskap	244,3	245,9	271,8**	262,5	-3,4
Asker kommune totalt	5465,2	5511,2	5502,5	5414,3	-1,6

*Tallet inkluderer 15 årsverk frikjøpte tillitsvalgte og hovedverneombud.

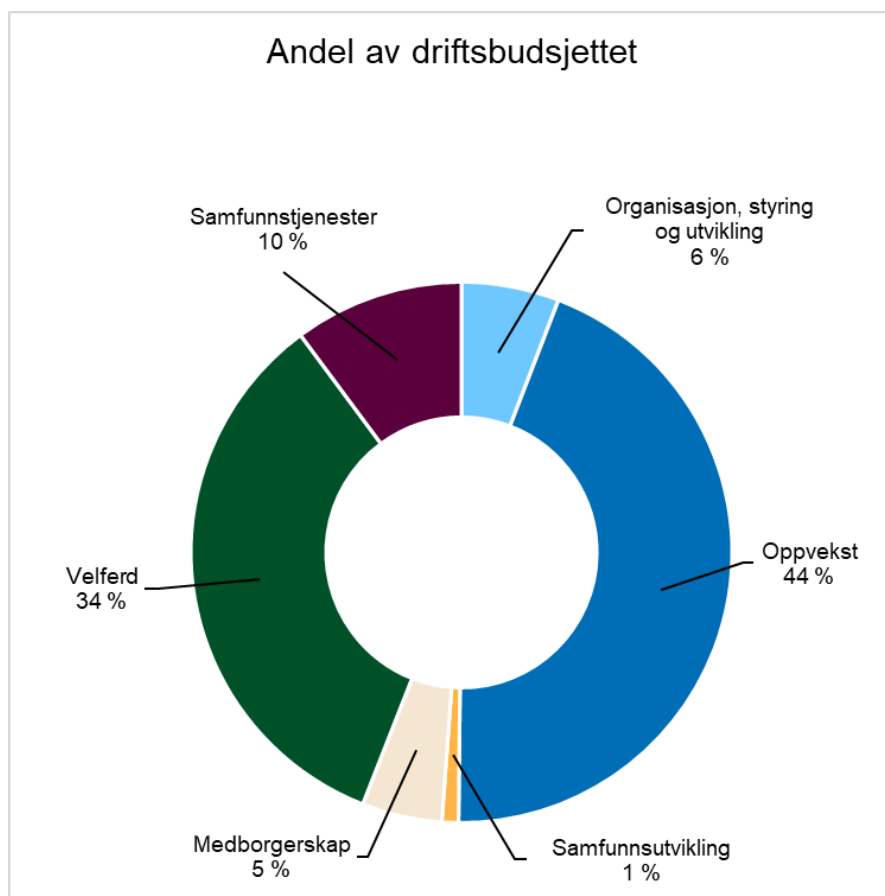
**Økningen skyldes innlemming av Røykenbadet (Askerbadet KF) i basisorganisasjonen fra 2023.

Oversikten viser at kommunen fra 2023 til 2024 har hatt en årsverksreduksjon på 1,6 prosent, noe som tilsvarer en reduksjon på 88 årsverk. Tjenesteområdene Velferd og Organisasjon, styring og utvikling har hatt den største prosentvise nedgangen. Økningen i tjenesteområde Oppvekst skyldes demografiutviklingen med flere barn, samt styrket bemanning som følge av økt bosetting av flyktninger. I perioden fra 2022 til 2024 har Asker kommune redusert bemanningen med totalt 97 årsverk.

Som en del av omstillingsarbeidet ble det innført ansettelsesstopp i Asker kommune i august 2023. Årsverksutviklingen viser at ansettelsesstoppen har hatt god effekt.

Driftsbudsjett

Figuren under viser tjenesteområdenes andel av kommunens totale driftsbudsjett i 2024.

Oppvekst og Velferd er de to største tjenesteområdene i Asker kommune. Tjenesteområde Oppvekst hadde en budsjetttramme på ca. 3,2 mrd. kroner i 2024, mens tjenesteområde Velferd hadde en budsjetttramme på ca. 2,5 mrd. kroner. Deretter følger tjenesteområde Samfunnstjenester med en budsjetttramme på ca. 740 mill. kroner i 2024.

De tre minste tjenesteområdene er Organisasjon, styring og utvikling med en budsjetttramme på ca. 420 mill. kroner i 2024, tjenesteområde Medborgerskap med en budsjetttramme på ca. 350 mill. kroner og tjenesteområde Samfunnsutvikling med en budsjetttramme på ca. 72 mill. kroner.

Organisasjon, styring og utvikling

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling består av toppledelsen i kommunen, samt de sentrale administrative stabs- og støttetjenestene. Dette omfatter fagområdene økonomi, anskaffelser, regnskap, lønn, HR, virksomhetsstyring, eierstyring av kommunens selskapsportefølje, innovasjon, strategi- og utredningsarbeid, kommunikasjon, kommuneadvokat, teknologi, digitalisering og informasjonsforvaltning.

Tjenesteområdet har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta en rekke felles drifts- og utviklingsfunksjoner på vegne av hele organisasjonen. Tjenesteområdet er organisert i ni seksjoner.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2024	bud. 2024	2024		
10-Kommunedirektør	17 166	19 520	19 586	2 420	12,4 %
11-Direktør organisasjon, styring og utvikling	386 704	399 988	404 652	17 949	4,4 %
Sum	403 869	419 508	424 238	20 369	4,8 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et mindreforbruk på 20,4 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023	2024
Årsverk (antall)	231,2	222,0*
Ansatte (antall)	234	226

*Tallet inkluderer 15 årsverk frikjøpte tillitsvalgte og hovedverneombud.

Tjenesteområdet har hatt en reduksjon på 9,2 årsverk fra 2023 til 2024, noe som er en nedgang på 4 prosent.

KOSTRA-tall

	Asker 2023	Asker 2024	Bærum	Drammen	Lillestrøm	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) *) **)	450	338	383	324	199	327
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B) *) **)	56	49	50	68	63	69
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) *) **)	4 299	4 077	4 248	4 584	3 358	3 870

Netto driftsutgifter per innbygger (180)	92	44	255	69	307	163
diverse fellesutgifter (B) *) **)						

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har det overordnede ansvaret for kommunens arbeid med omstilling og effektivisering, og dette har hatt stort fokus i 2024. Det ble gjennomført en samlet omstilling og effektivisering i Asker kommune på 120 mill. kroner i 2024. Omstillingsbehovet er ytterligere forsterket fra 2025. Bakgrunnen for dette er Stortingets vedtak i juni 2024 om nytt inntektssystem for kommunene, noe som innebærer at Asker kommune får en betydelig reduksjon i skatteinntekter og rammetilskudd.

Som en del av omstillingsarbeidet, har tjenesteområdet fulgt opp den generelle ansettelsesstoppen som ble etablert høsten 2023. Ansettelsesstoppen har hatt god effekt, og har bidratt til en samlet reduksjon på 88 årsverk i Asker kommune i 2024.

Tjenesteområdet har også hatt en viktig rolle med å støtte virksomhetene i deres omstillingsarbeid lokalt, og har blant annet bistått flere virksomheter med metodikk og prosessforbedringer. Tjenesteområdet fortsetter å styrke kompetansen og innsatsen på dette området fremover.

Det er tilrettelagt for gode prosesser for informasjon, medvirkning og innspill i omstillingsarbeidet – både eksternt med innbyggere, brukere, næringslivet og frivilligheten og internt med ansatte, tillitsvalgte og vernetjenesten. Ledere og ansatte i virksomhetene har deltatt i arbeidet med å vurdere aktuelle omstillingstiltak, og har fått løpende informasjon om arbeidet.

Det er også lagt vekt på å sikre god dialog og innspill fra de folkevalgte underveis i budsjettprosessen, og det er i 2024 gjennomført en rekke aktiviteter som har involvert de folkevalgte i arbeidet. Det er lagt frem fem månedsrapporter for formannskapet hvor det er rapportert på økonomi, omstillingstiltak og investeringer.

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har ansvar for to temaplaner. Temaplan for arbeidsgiverpolitikk ble vedtatt i 2020, mens temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi ble vedtatt i 2022. Det er i 2024 arbeidet aktivt med implementering av de to temaplanene, samtidig som arbeidet med revisjon av temaplan for arbeidsgiverpolitikk startet opp.

KOSTRA-tallene viser at Asker kommune ligger under Bærum og Drammen og på nivå med KOSTRA-gruppe 12 på alle nøkkeltallene. Lillestrøm skiller seg ut med å ligge betydelig lavere enn øvrige kommuner. Netto driftsutgifter til politisk styring viser en nedgang fra 2023 til 2024, noe som skyldes at det ikke ble gjennomført valg i 2024, og ligger omtrent på nivå med de øvrige kommunene med unntak av Lillestrøm. Asker har en nedgang og ligger lavest av sammenligningskommunene når det gjelder utgifter knyttet til kontroll og revisjon, noe som skyldes forsinkelser fra leverandør av forvaltningsrevisjoner.

Utgifter knyttet til administrasjon viser en nedgang fra 2023 på rundt 200 kroner per innbygger. Asker ligger på dette området lavere enn Bærum og Drammen, men noe over Lillestrøm og KOSTRA-gruppe 12. Kommunedirektøren legger til grunn at Asker kommune har en kompetent og profesjonell administrasjon som er dimensjonert på samme nivå eller noe lavere enn sammenlignbare kommuner.

Viktige resultater og innsatser

- Det ble i 2024 gjennomført totalt 136 møter og behandlet 792 saker i de politiske organene. I tillegg gjennomførte hovedutvalgene og formannskapet studieturer for å bli bedre kjent og få nødvendig kunnskap om sine ansvarsområder.
- Deltakelse i internasjonalt samarbeid, nettverk og organisasjoner er et viktig virkemiddel for å realisere kommunens mål og satsinger. Hovedmål og strategier for Asker kommunes internasjonale samarbeid ble vedtatt av formannskapet i 2023 (sak 6/23). I 2024 startet EU Horizon-prosjektet CARE, der målet er å utvikle sirkulærøkonomisk praksis innenfor forbrukskjedene for klær og mat for husholdninger. Det EU-finansierte forskningsprosjektet TransScale startet også i 2024, med mål om å øke sirkulær delingsøkonomi og redusere ressursforbruket. Asker har siden 2022 deltatt som en av 12 europeiske pilotbyer i Circular Cities and Regions Initiative (CCRI). Asker kommune er videre akkreditert i EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett (Erasmus+). Asker kommune er hvert år vertskap for ett eller flere besøk finansiert gjennom EØS-midlene, og i 2024 kom en større delegasjon i regi av klimadepartementet i Estland.
- Det er jobbet med å gjennomføre temaplan for arbeidsgiverpolitikk, samtidig som arbeidet med revisjon av planen har startet opp. Det er blant annet utarbeidet en overordnet strategisk kompetanseplan, og et nytt lederutviklingsprogram for alle kommunens ledere startet opp. Implementering av prinsipper for rekruttering og profilering av Asker kommune som arbeidsplass er igangsatt. Prosjekt heltidskultur er videreført med revidert mandat, og det har vært en positiv utvikling i heltidsandelen. Prosjektet «Stå lenger i arbeid» er etablert for å tilrettelegge for at eldre arbeidstakere kan stå lenger i sin stilling. Som en av de første kommunene i landet, inngikk Asker kommune en strategisk samarbeidsavtale med NAV som blant annet har som mål å redusere utenforskap. Det vises til nærmere beskrivelse under kapittelet «Temaplaner».
- Det er jobbet systematisk med å redusere sykefraværet, blant annet gjennom obligatorisk opplæring av ledere. Til tross for dette var det registrerte sykefraværet i Asker kommune på 9,3 prosent i 2024, noe som er en økning på 0,3 prosentpoeng fra 2023.
- Asker kommune hadde i 2024 totalt 73 lærlinger. Det er arbeidet systematisk med å øke rekrutteringen gjennom samarbeid med nærliggende kommuner og rekrutteringspatroljer i ungdomsskolene. På tross av flere tiltak, har det ikke lyktes kommunen å få flere lærlinger.
- Det er jobbet med å gjennomføre temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi. Det er blant annet tatt i bruk nye digitale tjenester som selvbetjent innsyn i kommunens postlister på dokumentnivå, digitalt ledsagerbevis, nytt fagsystem for barneverntjenesten og digital

ombruksplattform. Videre er det arbeidet med å kartlegge og systematisere data for å effektivisere samhandlingen mellom tjenestene og gi god beslutningsstøtte. Tjenesten «Asker i tall» er lansert på kommunens nettsider. Prosjektet KI-løftet startet opp i 2023. Organisasjonen har i 2024 fått økt innsikt og kompetanse innen kunstig intelligens, og kunstig intelligens er i større grad tatt i bruk i det daglige arbeidet. Gjennom en ny avtale for kommunens fibernettlinjer har 50 kommunale lokasjoner fått vesentlig økt kapasitet. Det vises til nærmere beskrivelse under kapittelet «Temaplaner».

- IKT-sikkerhet og cybersikkerhet har vært spesielt høyt prioritert i 2024, og organisasjonen har gjennomført flere kompetansehevende tiltak. Brukerundersøkelser viser at den enkeltes beredskap og sikkerhetskulturen generelt har bedret seg fra 2023 til 2024.
- Personvernombudet bisto alle tjenesteområder i 2024 og gjennomførte til sammen 375 oppdrag. Av disse var 114 rådgivningsoppdrag og 116 oppdrag knyttet til databehandleravtaler og personvernkonsekvensvurderinger. 18 oppdrag var knyttet til oppfølging av avvik, 22 oppdrag var knyttet til kompetanseheving, mens 30 oppdrag var oppfølging av henvendelser fra innbyggere og media. Det vises til nærmere beskrivelse i egen årsrapport for personvernombudet for 2024.
- Asker kommune har i en årrekke vært sertifisert etter ISO 9001 om ledelsessystem for kvalitet, og har som en del av dette bygget opp en solid struktur for kvalitetsarbeidet. Ekstern sertifisering etter ISO 9001 ble avvirket i 2024. Kvalitetsarbeidet videreføres gjennom internt arbeid med fokus på kontinuerlige forbedringsprosesser og forenkling av styringsprosessene. Det er også startet et arbeid med fornyelse av kommunens digitale kvalitetssystem, samt et arbeid for bedre innhenting og tilgjengeliggjøring av styringsinformasjon.
- Asker kommune har eierskap i 18 ulike selskaper, hvorav 7 selskaper med en eierandel på over 50 prosent. Det er gjennomført eierdag for formannskapet og nye folkevalgte har fått opplæring i eierstyring. Eierstrategi for Vardar ble utarbeidet i 2024 og vedtatt av kommunestyret i januar 2025. Arbeidet med avvikling av boligstiftelser er i sluttfasen. Kommunestyret vedtok i desember revidert selskapsavtale for Asker og Bærum brann og redning IKS. Det ble også startet et arbeid med å vurdere mulig regionalt samarbeid med Oslo brann- og redningsetat. Selskapene innenfor vann- og avløpsområdet har jobbet med å tilpasse seg nye og strengere krav fra nasjonale myndigheter. Arbeidet med å utrede ny konsernmodell for Asker Produkt startet opp og fortsetter i 2025.
- Kommunens ulike kommunikasjonskanaler ble brukt aktivt for å nå innbyggerne best mulig med relevant informasjon. Asker kommune hadde i 2024 ca. 2,2 millioner unike besøk på nettsidene og ca. 5,2 millioner sidevisninger. Videre hadde kommunen ca. 32 000 følgere på Facebook og ca. 8400 følgere på Instagram. Askermagasinet, med et opplag på 42 600 eksemplarer, hadde tre papirutgivelser i 2024 distribuert til alle husstander, i tillegg til den digitale utgaven på kommunens nettsider. Det systematiske arbeidet med klarspråk, internkommunikasjon, omstilling og lederkommunikasjon er videreført.
- Det har vært jobbet systematisk med å styrke organisasjonens innovasjonskraft gjennom opplæring og støtte i relevante metoder og verktøy, samt veiledning og prosessstøtte til

organisasjonsutvikling og gjennomføring av omstillings- og effektiviseringstiltak i virksomhetene. Særlige satsningsområder har vært scenariearbeid, samskapende praksis, visuell kommunikasjon og prosess- og prosjektledelse.

- Senter for innovasjon og læring hadde 41 000 besøkende i 2024. Det er gjennomført en rekke arrangementer som innovasjonsfrokoster og workshoper for å inspirere og støtte opp under innovasjonsarbeidet og erfaringslæring på tvers i organisasjonen.
- Formannskapet vedtok i 2022 en plattform for bærekraftige anskaffelser i Asker kommune. Det er i 2024 jobbet med skjerpede og tilpassede krav for å oppnå konkrete effekter knyttet til sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Selskaper som har en god strategi for ombruk og sirkulærøkonomi belønnes for dette når kommunen vurderer ulike leverandører opp mot hverandre. Kommunen bruker anskaffelser strategisk for å utvikle innovative løsninger sammen med leverandører. Det er for eksempel gjennomført et innovasjonspartnerskap som har resultert i en ny løsning for ombruk i kommunen. Kommunen har videre styrket samarbeidet med lokalt næringsliv for å bedre tilrettelegge for at lokale leverandører kan delta i kommunens anbudsprosesser. I tillegg har kommunen samarbeidet med nasjonale aktører knyttet til standardisering, sertifisering av leverandører og miljømerking/sosial merking av varer og tjenester. Det er igangsatt prosjekter for å få bedre analyser av kommunens innkjøp, og kunstig intelligens er tatt i bruk for å effektivisere oppfølgingen av leverandører og leveranser.
- Kommuneadvokaten bistår organisasjonen ved behov for advokatbistand innen rådgivning, prosessoppdrag og kompetanseheving. Kommuneadvokaten bistod alle tjenesteområder i 2024. Flere av prosessoppdragene var svært ressurskrevende og gikk i flere rettsinstanser. De fleste rettsprosesser kommunen var involvert i, knytter seg til tvangssaker etter barnevernloven. De øvrige sivile sakene som ble rettskraftig avgjort i 2024 var omfattende erstatningssøksmål fra kommersielle og private aktører. Tre av disse sakene ble avgjort ved at kommunen ble frikjent og tilkjent sakskostnader for samtlige rettsinstanser. Det siste søksmålet ble løst i rettsmekling. Avgjørelsene medførte at kommunen unngikk store erstatningskostnader og ble tilkjent sakskostnader.
- Asker kommune mottok under Framsikt-konferansen i desember fagprisen for beste helhetlige kommunale virksomhetsstyring i 2024. Prisen er en anerkjennelse for det helhetlige og systematiske arbeidet kommunen har gjort innenfor virksomhetsstyring gjennom mange år. Asker kommune mottok fagprisen for helhetlig virksomhetsstyring også i 2021.
- Kommunene overtok i 2018 ansvaret for borgerlige vigsler. Tidligere lå denne myndigheten hos tingretten. Asker kommune gjennomførte i 2024 totalt 134 borgerlige vigsler. 118 av disse ble gjennomført i Asker rådhus, mens 16 ble gjennomført på andre lokasjoner. Det er oppnevnt åtte vigslere i Asker kommune i tillegg til ordfører og varaordfører.

Oppvekst

Tjenesteområde Oppvekst består av tre programområder. Disse er barnehage, grunnskole og barn, familie og inkludering. Programområdet barn, familie og inkludering omfatter blant annet barnevern, avlastningstjenester, pedagogisk psykologisk tjeneste, helsetjenester, voksenopplæring og tjenester for flyktninger. Kommunen har 33 kommunale barnehager organisert i 8 virksomheter og 63 private barnehager, inkludert 4 familiebarnehager. I tillegg er spesialpedagogisk tjeneste til førskolebarn organisert under programområde barnehage. Videre er det 40 kommunale grunnskoler, hvorav 27 barneskoler med skolefritidsordning, 12 ungdomsskoler og 1 alternativ skole.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
21-Barn, familie og inkludering	758 733	649 541	758 029	-704	-0,1 %
22-Barnehage	1 105 531	1 068 017	1 090 011	-15 520	-1,4 %
24-Skole	1 371 654	1 312 547	1 373 290	1 635	0,1 %
Sum	3 235 919	3 030 105	3 221 330	-14 589	-0,5 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et merforbruk på 14,6 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023	2024
Årsverk (antall)	2509,0	2529,0
Ansatte (antall)	2782	2799

Tjenesteområdet har hatt en økning på 20 årsverk fra 2023 til 2024, noe som er en økning på 0,8 prosent.

KOSTRA-tall

	Asker 2023	Asker 2024	Bærum	Drammen	Lillestrøm	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) *) **)	754	848	1 015	1 239	964	1 056
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) *) **)	345	275	227	269	90	373
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	11 285	11 300	10 949	15 049	15 649	14 943
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	201 314	214 264	215 782	221 600	211 240	217 387

Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år *) **)	106 881	105 856	103 071	109 520	111 117	112 101
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	142 043	142 977	136 790	138 012	148 636	146 225
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B) *) **)	11 901	16 712	17 527	14 000	21 003	19 378
Produktivitet						
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,7	5,8	5,9	5,9	5,7	5,8
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager (B)	5,7	5,6	5,8	5,8	5,9	5,8
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	176,1	192,0	127,0	136,6	108,2	145,3
Dekningsgrad						
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	90,2 %	90,4 %	91,3 %	86,2 %	82,0 %	90,2 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	96,9 %	97,4 %	98,4 %	96,0 %	94,2 %	97,6 %
Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året ift. innbyggere 0-24 år	2,1 %	2,1 %	1,8 %	3,1 %	2,6 %	2,3 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	5,4 %	5,4 %	7,6 %	7,3 %	8,8 %	7,1 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	76,3 %	81,0 %	86,4 %	65,9 %	74,6 %	78,8 %
Elever på meistringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	74,9 %	74,0 %	77,2 %	66,6 %	66,0 %	69,0 %
Elever på meistringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	72,1 %	70,3 %	75,6 %	61,7 %	63,1 %	67,2 %
Kvalitet						
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	43,8	43,7	44,8	42,0	41,8	42,8
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	14,2	14,4	14,3	13,9	14,2	14,1
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	17,8	17,2	18,6	17,6	16,5	17,4
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	19,4	19,3	19,1	19,5	18,5	19,0

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Tjenestene i Oppvekst holder gjennomgående en høy kvalitet sammenlignet med tilsvarende tjenester i landet og i sammenlignbare kommuner. KOSTRA-tallene viser at driftsutgiftene per barn i barnehage er på samme nivå i Asker som i sammenligningskommunene. Antall barn per årsverk i kommunale barnehager har gått opp siden 2023, noe som betyr at kapasiteten utnyttes bedre. Utgiftene til spesialpedagogisk hjelp er lavere i Asker enn i sammenligningskommunene fordi flere barn blir ivaretatt i det ordinære tilbudet.

KOSTRA-tallene viser videre at andelen elever med spesialundervisning (individuell tilrettelagt opplæring) er lavere i Asker enn i sammenlignbare kommuner. Elever med spesialundervisning får flere årstimer per elev. Dette er en ønsket utvikling, da ressursinnsatsen er målrettet til elever med omfattende behov. Elever som har behov for mindre tilrettelegging, skal få dette innenfor den ordinære opplæringen.

Skolene i Asker innfrir lærernormen på alle hovedtrinn. Personale som går utover minstekravet i lærernormen er viktig for å gi mulighet for å styrke tilbudet der behovet er størst.

Regjeringen innførte fra høsten 2022 tilbud om 12 timer gratis SFO i uken for alle på 1. trinn. Ordningen ble utvidet til 2. trinn fra høsten 2023 og til 3. trinn fra høsten 2024. Den nasjonale satsingen har medført økt deltakelse i SFO.

Både driftsutgifter per innbygger 0-17 år i barnevernet og andelen barn med barnevernstiltak har vært stabil og ligger lavere enn sammenligningskommunene, med unntak av Bærum. Barnevernet i Asker har færre institusjonsplasseringer enn sammenligningskommunene. Dette er en ønsket og bevisst profil, og i tråd med barnevernreformen som har til hensikt å styrke arbeidet med forebygging og tidlig innsats.

Trivselsundersøkelsen gjennomføres hvert år blant 4-5-åringer i en del av barnehagene. Undersøkelsen viser at barna trives godt, at de opplever å ha en god venn og at de har noen å leke med. Barnas relasjon til de ansatte er viktig, slik at barna opplever støtte og får hjelp når de trenger det. Undersøkelsen viser at barna opplever at de voksne hører på dem, støtter dem og bryr seg om dem.

Foreldreundersøkelsen i barnehagen viser at foreldre er fornøyde med tilbudet, særlig med relasjonen til de ansatte. Resultatet er på dette området noe høyere enn i 2023, og er sammenfallende med det barna svarer i trivselsundersøkelsen. Kommunen ser også at foreldre i økende grad gir positiv tilbakemelding på spørsmål om tilvenning og de yngste barna i barnehagen.

I Asker gjennomføres elevundersøkelsen hvert år for elever på 5. til 10.trinn. Det er små variasjoner i de samlede resultatene fra år til år, men på den enkelte skole kan resultatene variere. Elevene i Asker svarer omtrent som i sammenligningskommunene og gjennomsnittet i landet. Resultatene viser at elevene trives, og at de opplever god støtte hjemmefra og fra lærerne sine. Som de foregående årene, svarer elevene i Asker nokså lavt på motivasjon. Selv om Askers tall for mobbing er lavere enn i sammenligningskommunene, er det fortsatt på omtrent det samme og høye nivået som i 2023.

Askerskolen har høyere innmeldt elevfravær enn alle store sammenligningskommuner. Dette er trolig en effekt av at skolene hver måned blir bedt om å rapportere på fraværstallene og vurdere om fraværet er bekymringsfullt. Omtrent 1500 elever har et fravær på over 10 prosent, og av disse er det i underkant av 140 elever som har et konstant høyt og bekymringsfullt fravær. Gruppen elever med alvorlig skolefravær har vært noe synkende de siste årene. Alle elever med alvorlig skolefravær får tverrfaglig innsats og jevnlig oppfølging.

På nasjonale prøver ligger elevene i Asker noe over gjennomsnittet for landet på 5. og 8. trinn, og godt over landsgjennomsnitt og sammenligningskommunene på 9. trinn. Resultatene varierer både mellom ellers tilsvarende skoler, og fra år til år på den enkelte skole.

I Utdanningsdirektoratets statistikk over skolebidrag, kommer Asker best ut av de store kommunene når det gjelder ungdomstrinn, og ligger svært høyt også på mellomtrinnet. Skolebidragsindikatorne gir en indikasjon på hva skolens innsats har å si for elevenes resultater. Kommunen ser de gode faglige resultatene som et resultat av samlet god oppfølging innen oppvekstområdet allerede fra helsestasjon og barnehage.

Skolene opplever at flere elever enn tidligere trenger reguleringsstøtte. De ansatte i skolene opparbeider seg stadig ny kompetanse i samarbeid med støttetjenestene. Målet er å forstå denne atferden og vite hvordan systemene rundt barn og unge kan legge til rette for en best mulig fungering ved å ta hensyn til biologiske behov.

I forbindelse med omstillingsarbeidet for 2025, fremmet kommunedirektøren forslag om å legge ned fire skoler, fire barnehager og to åpne barnehager. Kommunestyret vedtok i desember 2024 å legge ned Røyken ungdomsskole, Folkestad barneskole, Bondi barnehage og Haugtussa barnehage, samt å slå sammen Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnhage. Åpen barnehage på Midtbygda ble også vedtatt avviklet.

Det var i 2024 planlagt en rullering av temaplan for barnehage- og skolekapasitet. På grunn av omstillingsprosesser er rulleringen utsatt til 2025. Arbeidet med å utrede behovet for skoleplasser til barn med stort behov for særlige tilpasninger, som ble fremmet i Handlingsprogram 2024-2027, er dermed utsatt.

Viktige resultater og innsatser

- Virksomhetene i oppvekstsektoren jobber kontinuerlig og systematisk med innføring av temaplanene Å høre til – temaplan for oppvekst og På lik linje – temaplan for personer med funksjonsnedsettelse, som begge ble vedtatt våren 2023. Strategier fra temaplanene gis som oppdrag til virksomhetene og er tema på ledersamlinger, i lederdialog og i ulike tilbud i kompetanseplan for Oppvekst. Innføring av temaplanene gjøres i samarbeid med tjenestemålene Velferd og Medborgerskap.
- Asker kommune har i perioden 2020-2024 deltatt i den nasjonale satsingen Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Hensikten med satsingen har vært å bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Det innebærer at tjenestene må være innrettet med riktig kompetanse og kapasitet, slik at flere barn og unge opplever mestring i et inkluderende fellesskap. Satsingen har bidratt til økt bevissthet og kunnskap, blant annet når det gjelder reguleringsstøtte, og ført til at flere barn er inkludert i den ordinære opplæringen.
- Plan for omsorgssvikt og atferdsproblemer ble vedtatt av kommunestyret i mai 2024 (sak 21/24). Dette er en lovpålagt handlingsplan som beskriver tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Mål og strategier i planen er

hentet fra Å høre til – temaplan for oppvekst. Handlingsplanen følges opp gjennom blant annet kompetanseheving til barnehageansatte.

- Det ble i 2024 gjennomført en omfattende ekstern gjennomgang av organiseringen av tilbudet til barn med særskilte behov. Hovedformålet var å se på hvordan den samlede innsatsen kan samordnes eller koordineres til det beste for barn og unge. Det er gitt en rekke anbefalinger som vil følges opp i tiden fremover.
- Arbeidet i porteføljen ungt utenforskap er godt i gang og har flere innsatser og prosjekter som er koblet til tjenester i Oppvekst. Målet for porteføljen er at barn og unge er inkludert i utdanning, arbeid og samfunnsliv, at de opplever tilhørighet og har mestringstro. Dette er i tråd med strategier i Å høre til – temaplan for oppvekst.
- De 1000 første dagene er en av innsatsene i porteføljen ungt utenforskap. Målsetningen er å anerkjenne betydningen av barnets 1000 første dager gjennom å utarbeide et system som støtter barnets psykiske og fysiske utvikling. Dette gjøres blant annet ved at jordmortjenesten og helsestasjonen gir målrettet støtte til foreldre under graviditeten og i småbarnsperioden. Et systematisk og forpliktende samarbeid mellom helsestasjon, barnehage og andre hjelpetjenester er nødvendig for å få dette til. Som drahjelp i prosjektet er Asker kommune med i KS-alliansen «De 1000 første dagene».
- Skolene er generelt bevisste på å følge opp fravær og har gode rutiner for dette, blant annet i samarbeid med PP-tjenesten. Noen elever har imidlertid et så alvorlig skolefravær at tiltak i ordinær rutine ikke er tilstrekkelige. For å gi disse elevene et tilbud, har Asker kommune inngått et pilotsamarbeid med Stiftelsen Catosenteret i Son om et rehabiliteringstilbud hvor de unge kan få en restart fysisk og psykisk, slik at de opplever livsmestring og klarer å delta i organisert opplæring. I 2024 ble det utarbeidet rutiner og arrangert samlinger med erfaringsutveksling og kompetansebygging. Elev og foreldre har en sentral rolle i hele prosessen. Pilotsamarbeidet er en av innsatsene i porteføljen ungt utenforskap.
- Flytprogrammet, som er en del av kronprinsparets fond, ligger også under porteføljen ungt utenforskap. Hovedmålet er å ruste elever til å gjennomføre videregående opplæring gjennom ulike aktiviteter og øvelser. Programmet følger skoleåret, og i løpet av 2024 har omkring 50 elever deltatt. Kronprinsparets fond samarbeider med OsloMet om følgeforskning og evaluering av effekten av Flytprogrammet.
- Sammen-prosjektet er en annen innsats i porteføljen ungt utenforskap. Hensikten er å hjelpe ungdom i alderen 15-24 år som har falt ut av skole, jobb eller fritidsaktiviteter. Her brukes effektkontrakt som metode. Dette er en alternativ modell for offentlig-privat samarbeid med fordeling av ansvar og risiko. Modellen vektlegger resultater av tiltak fremfor aktiviteter og ressursinnsats.
- Prosjektet «Verdens beste Heggedal – et sted å høre til» er et treårig samarbeidsprosjekt mellom tjenestemrådene Oppvekst og Medborgerskap, og inngår også som en del av porteføljen ungt utenforskap. Prosjektet skal bygge bro mellom skole, fritid og lokalsamfunn. I 2024 er det jobbet med en modell for hvordan Askersamfunnet kan jobbe mer helhetlig

med forebygging og inkludering, for slik å bidra til økt deltakelse og tilhørighet. En sentral metode er nettverksbygging og arbeid i hele tjenestelinjen.

- Bygge bro er en standard for å sikre helhet og sammenheng i overgangen mellom barnehage, SFO og skole. Samarbeidet omfatter både kommunale og private barnehager. Implementeringsarbeidet startet i 2023, og har pågått gjennom hele 2024. Viktige tiltak er kulturmøter, foreldreaktiv overgang og pedagogisk sammenheng. Dette har ført til økt kvalitet i overgangsarbeidet. Skolene har i tillegg innført daglig lekestart på 1. trinn med positiv tilbakemelding fra både foreldre, elever og skolene.
- Asker kommune bosatte 235 flyktninger i 2024, inkludert enslige mindreårige. Av disse er 68 prosent fra Ukraina og 19 prosent fra Syria. De fleste bosettes i boliger i det private leiemarkedet, og i 2024 har tilgangen vært god. Det har heller ikke vært store utfordringer i kapasiteten i øvrige tjenester i arbeidet med bosetting av flyktninger. Alle enslige mindreårige flyktninger som ble bosatt i Asker i 2024 har fått tilbud om skoleplass.
- 49 prosent av flyktningene gikk over i arbeid etter fullført introduksjonsprogram i 2024. Dette er noe over landsgjennomsnittet, og en økning fra 42 prosent i 2023. Generelt er tendensen at andelen som er i arbeid øker med botid i landet, og at stadig flere ukrainere går over i arbeid etter 2-3 år i Norge.
- Kommunen har utviklet en ordning der tjenesteområdene bidrar til språktrening for flyktninger ved å tilby arbeidsplassen sin som en arena for språkutvikling. Til nå er det etablert 30 språktreningsplasser i Asker kommune.
- Det har i 2024 vært et økt søkelys på familieperspektivet og oppfølging av barn med flyktningbakgrunn gjennom å koordinere innsatsen når det gjelder bosetting og tilpasset plass i barnehage og skole.
- Erasmus+ er EUs program for utdanning og opplæring, og Asker kommune er akkreditert slik at alle kommunale barnehager og skoler kan benytte seg av tilbud i programmet. Dette gir medarbeidere og elever mulighet for samarbeid og hospitering ved institusjoner i hele Europa. Målet er økt kvalitet og relevans, samt å bidra til å løse felles utfordringer knyttet til miljø, demokrati og kulturforståelse. I 2024 hadde barnehage og skole i Landøya-sonen utveksling med virksomheter i Danmark om overganger i barn og unges oppvekst. Dette var en positiv og lærerik erfaring som ble delt med de andre virksomhetene i Oppvekst, og førte til at flere nå er inspirert til å delta i Erasmus+.
- Som en del av et tettere samarbeid mellom kulturskolen og skole/SFO, ble det i 2024 satt i gang Kulturkarusell for de eldste barna på SFO. Dette innebærer kurs som varer i seks uker innen breakdance, yoga, teaterlek og kor. Lærere fra kulturskolen står for det faglige innholdet, og personalet i SFO er medhjelpere. Tilbudet er svært populært, og ble satt i gang på 25 barneskoler.
- Det ble i 2024 oppnevnt en talsperson for barn og unge i plan- og byggesaker som skal bidra til at barn og unges stemme blir hørt og at deres interesser fremmes, for eksempel når det gjelder tettstedsutvikling.

- Asker kommune er godt i gang med innovasjonsprosjektet «Læring i algoritmens tidsalder» som støttes med midler fra Norges forskningsråd og hvor Universitetet i Oslo er tett samarbeidspartner. Prosjektet har lagt et solid grunnlag for kritisk, hensiktsmessig og trygg bruk av kunstig intelligens som et didaktisk verktøy i skolen. Det ble i 2024 etablert et nettverk med lærere, rådgivere og forskerteam fra Universitetet i Oslo, som sammen planlegger og utfører caser og forskningsaktivitet på skoler. I tillegg har over halvparten av lærerne i Askerskolen gjennomført et introduksjonskurs om kunstig intelligens. Prosjektet skal gi et kunnskapsgrunnlag for hvordan skoleeier og skoler i Asker kan organisere læringsarbeidet med programmer som tar i bruk kunstig intelligens. Erfaringene fra Asker skal spres til hele landet gjennom en nasjonal satsing.
- Aktive Lokalsamfunn er et samarbeid mellom skolene og idretten med mål om å skape aktive, inkluderende og trygge lokalsamfunn. Antallet skoler og idrettslag som deltar i ordningen øker for hvert år. I 2024 er det utarbeidet intensjonsavtaler mellom 32 skoler og 24 idrettslag om inkluderende aktiviteter og sosialt fellesskap i skoletiden og på fritiden. Samarbeidsavtalene er lokalt forankret og spredt utover i hele Asker.
- PP-tjenesten har et pågående prosjekt basert på lean-metodikken hvor målet er å øke verdien for tjenestemottakerne uten å øke ressursbruken. Lean-prosjektet førte i 2024 til 80 prosent kortere saksbehandlingstid, fra 72 til 15 dager. Tiden på venteliste før oppstart av en sak ble redusert med 49 prosent, fra 82 til 42 dager. Saksbehandlerne rapporterer at lean-prosjektet har ført til mindre stress på jobben.
- I 2024 ble det åpnet en barnebolig som del av avlastnings- og omsorgstjenester til barn og unge. Barneboligen er et bo- og tjenestetilbud for barn og unge under 18 år som har et omfattende omsorgs- eller oppfølgingsbehov som følge av store funksjonsnedsettelse.
- Barnevernstjenesten har i 2024, i samarbeid med helsetjenester i kommunen, utarbeidet rutiner for å følge opp føringene i nasjonalt forløp for barnevern. Barn og unge i barnevernet har høyere forekomst av helseplager enn ellers i befolkningen. Nasjonalt forløp handler om å foreta en grundig helsekartlegging av barn i barnevernet for å sikre at de får nødvendig helsehjelp dersom barnet har helseproblemer, psykiske vansker, tannhelseproblemer eller rusproblemer. Asker kommune er godt i gang med å koordinere arbeidet mellom tjenestene.
- Barne- og familietjenesten opprettet i 2024 instagramkontoen «unghelseasker» for å kunne gi kvalitetssikret informasjon til ungdom og deres familier. Dette er også en informasjonskanal for å synliggjøre tjenestetilbudet i Barne- og familietjenesten.
- Skolehelsetjenesten er til stede på alle skoler i Asker. Det har i 2024 vært stort fokus på tverrfaglig samarbeid. Blant annet deltar helsesykepleier i skolenes ressursteam sammen med PP-tjenesten og representanter fra skolen.
- Jordmortjenesten gjennomførte en egen dag med tilbud om gratis drop-in test for livmorhalskreft. Dagen var en suksess, og mange som ellers ikke ville ha oppsøkt helsetjenestene for en slik undersøkelse fikk testet seg denne dagen.

Velferd

Tjenesteområde Velferd omfatter kommunale helse-, sosial- og omsorgstjenester, herunder habiliterings- og rehabiliteringstjenester, allmennlegetjenester, hjemmebaserte tjenester, psykisk helse- og rustjenester, tjenester til personer med funksjonsnedsettelse, heldøgnsomsorg og NAV. Tjenesteområdet yter tjenester til innbyggere over 18 år.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2024	bud. 2024	2024		
31-Forvaltning og tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	574 549	625 345	617 323	42 774	6,9 %
32-NAV	214 365	162 609	207 997	-6 368	-3,1 %
33-Forebygging, hjemmetjenester og institusjon	1 390 400	1 345 884	1 408 317	17 917	1,3 %
34-Psykisk helse og rus	217 544	210 112	230 226	12 683	5,5 %
Sum	2 396 857	2 343 951	2 463 863	67 006	2,7 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et mindreforbruk på 67 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023	2024
Årsverk (antall)	1920,1	1836,7
Ansatte (antall)	2550	2437

Tjenesteområdet har hatt en reduksjon på 83,5 årsverk fra 2023 til 2024, noe som er en nedgang på 4,3 prosent.

KOSTRA-tall

	Asker 2023	Asker 2024	Bærum	Drammen	Lillestrøm	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B) *) **)	1 382	1 170	1 480	1 296	1 345	1 543
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) *) **)	8 856	8 931	9 943	7 384	7 746	9 356
Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B) *) **)	1 302	1 415	1 621	1 715	2 420	2 053

Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	32,5 %	31,6 %	33,8 %	31,4 %	29,3 %	31,9 %
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B) *) **)	167 267	156 710	181 460	136 731	161 426	167 980
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr) *) **)	37 378	35 543	39 517	31 415	32 492	36 332
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	70 876	72 541	82 449	71 317	85 658	76 780
Dekningsgrad						
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	50,9 %	50,5 %	50,1 %	46,0 %	48,1 %	49,6 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	21,5 %	21,2 %	22,1 %	25,4 %	23,1 %	23,2 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	9,0 %	8,5 %	10,3 %	7,9 %	7,8 %	10,5 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	3,1 %	3,3 %	2,3 %	6,2 %	6,1 %	5,2 %
Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)	4,7	3,6	3,2	2,8	2,7	4,0
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	8,8	8,7	9,8	9,1	8,7	9,6

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Velferdstjenestene i Asker kommune skal være bærekraftige og sikre innbyggerne gode levekår og likeverdige tjenester. Kommunen skal legge til rette for god helse gjennom å forebygge og behandle sykdom og sikre likeverdige muligheter for helsefremmende aktivitet, fellesskap og samfunnsdeltakelse. Det er en viktig målsetting at flest mulig kan bo hjemme lengst mulig. Dette forutsetter en samfunnsutvikling, kultur hos de ansatte og holdninger i samfunnet som fremmer egenomsorg, mestring og brukermedvirkning.

Tjenesteområdet har effektivisert betydelig siden 2020, og totalt har Velferd redusert driften med 108,5 mill. kroner og til sammen 127 årsverk. Asker kommune har en lavere andel eldre som bruker hjemmebaserte tjenester og institusjonsbaserte tjenester enn sammenlignbare kommuner. Samtidig har Asker kommune svært få som til enhver tid venter hjemme på langtidsplass, samt kort effektuerings tid.

Tjenesteområde Velferd skal arbeide målrettet med å dreie ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til forebyggende arbeid og tidlig innsats. Dette gjelder alle målgrupper. Asker kommune har utviklet en innsatstrapp og en boligtrapp som legges til grunn for videreutviklingen av helse- og omsorgstjenestene i kommunen. Hensikten er å sikre riktig dimensjonering av tjenestene i dag og i fremtiden.

For å møte fremtidige utfordringer har tjenesteområdet etablert Program Velferd. Programmet koordinerer en rekke større utviklingsprosjekter og aktiviteter, både knyttet til intern organisering av arbeid og ansatte og utvikling av tilbud og tjenester. Intern organisering av arbeid og ansatte handler om hvordan kommunen skal jobbe i dag og fremover ved å styrke heltidskultur, videreutvikle oppgavedeling og rekruttere og beholde kompetanse. Utvikling av tilbud og tjenester handler om å bidra best mulig til at innbyggerne opprettholder mestring, egenverd og sosial deltakelse. Tjenesteutvikling innen kunstig intelligens, velferdsteknologi, tjenester i hjemmet og flere tilrettelagte boligløsninger er prioriterte områder i Program Velferd. Tverrsektorielt arbeid om blant annet steds- og boligutvikling er en viktig forutsetning for å oppnå målene om en bærekraftig velferdstjeneste.

Tjenesteområde Velferd har et særlig ansvar for tre temaplaner. Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker ble vedtatt våren 2022, mens temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus ble vedtatt våren 2023. Temaplan På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne ble også vedtatt våren 2023, og er en felles temaplan for tjenesteområdene Velferd og Oppvekst.

Det er i 2024 arbeidet målrettet med å iverksette innsatsområder og strategier i alle de tre temaplanene. Alle tre temaplaner, uavhengig av målgruppe, har en felles målsetting om å forskyve ressurser og innsats fra tjenester med høy spesialisering og inngripen i innbyggernes liv til mer forebyggende og helsefremmende tiltak og tjenester. Det vises til kapittelet om temaplaner for en nærmere oversikt over viktige resultater og innsatser.

KOSTRA-tallene viser at utgiftene til helse- og omsorgstjenester per innbygger er redusert fra 2023 og ligger under KOSTRA-gruppe 12. Andelen av Asker kommunes totale driftsutgifter som går til pleie og omsorg er redusert fra 2023 og ligger marginalt under KOSTRA-gruppe 12. Utviklingen gir en indikasjon på at Asker er godt i gang med dreiningen mot bærekraftige tjenester i møte med blant annet demografiutfordringene.

Videre viser tallene at andelen brukere over 80 år som bruker hjemmetjenester eller er på institusjon har gått ned siden 2023, og er lavere enn i KOSTRA-gruppe 12. Arbeidet med dreining av ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til forebyggende arbeid og tidlig innsats kan være en medvirkende årsak til dette. Det var også en reduksjon i andelen fra 2022 til 2023, noe som kan indikere at dette er en trend.

Asker ligger fortsatt noe over KOSTRA-gruppe 12 når det gjelder tjenester til hjemmeboende, men det har vært en reduksjon fra 2023. Dette kan blant annet skyldes omstilling i boliger med personalbase, spesielt for målgruppen personer med funksjonsnedsettelse hvor det har vært en dreining mot ambulante tjenester.

KOSTRA-tallene viser at Asker fortsatt ligger under sammenligningskommunene når det gjelder økonomisk sosialhjelp per innbygger. Det har imidlertid vært en liten økning siden 2023, i tråd med den nasjonale trenden.

Viktige resultater og innsatser

- Kommunen har igangsatt et arbeid med å etablere helseknutepunkt. Helseknutepunktene er en strategisk samlokalisering av tjenester som skal bidra til god og effektiv tjenesteleveranse, og sikrer gode støttetjenester som forebygger helseutfordringer og øker trivsel, mestring, aktivitet og fellesskap. I første omgang er det igangsatt kartlegging av behov for fremtidig lokalisering ut fra demografiutviklingen og planlagt stedsutvikling knyttet til kommunens lokal- og nærsentra.
- For å øke andelen senior arbeidstakere har kommunen startet prosjektet «Stå lenger i arbeid». Tiltak fra prosjektet skal gjennomføres i 2025-2026.
- Det er gjennomført brukerundersøkelser knyttet til hjemmetjenester og psykisk helse og rus. Resultatene er gjennomgående gode, og ligger tilgjengelig på kommunens nettsider.
- Kommunen samarbeider med brukerorganisasjonen A-larm om gjennomføring av en mentorordning for personer som har vært i rusbehandling. Kommunen har mottatt tilskuddsmidler ut 2026 til gjennomføringen.
- I 2024 var det oppstart på pilotering av innsatsteam. Innsatsteam er et samarbeid mellom flere virksomheter i Velferd, og skal bidra til at brukerne kan bo hjemme så lenge som mulig, opprettholde god livskvalitet og utsette behovet for hjelp. Teamet består av fysioterapeut, ergoterapeut, sykepleier og helsefagarbeider.
- Tjenesteområdene Velferd og Medborgerskap har samarbeidet om å legge til rette for at flere personer med nedsatt funksjonsevne kan bidra inn i rollen som frivillig. Frivillige hjelper til fast på Leve livet-treff på Tofte, Sætre og Spikkestad.
- Prosjektet «På lik linje – tjenesteutvikling i overgangen til egen bolig for unge med funksjonsnedsettelse» ble gjennomført i 2024. Prosjektet ble finansiert av midler fra Husbanken, og tjenesteområdene Oppvekst og Velferd har samarbeidet om gjennomføringen. Prosjektet vil følges opp i 2025 med en ny søknad til Husbanken om utvikling av et nytt tilbud om botrening.
- For å styrke og videreutvikle innsatsen på mestringsteknologi og velferdsteknologiske løsninger, er det påbegynt et arbeid med en handlingsplan for digitalisering og e-helse i Velferd. Asker kommune deltar i ulike partnerskap innen innovasjon, blant annet i HelseHub, som er et partnerskap mellom kommuner, universitet, sykehus og næringsforeninger med mål om å samhandle om utvikling av tjenester. Asker kommune utvikler tjenester i form av digital hjemmeoppfølging. Prosjektet gikk fra pilot til ordinær drift sommeren 2024.
- Kompetansehevingsprogrammet «Hvordan møte pårørende» er utviklet for ansatte i utførende tjenester. Programmet skal bidra til økt forståelse og kunnskap om pårørendes behov og hvordan samhandle på en god måte.

- Gjennom en ekstraordinær tilskuddsordning for 2024, vedtatt av kommunestyret i desember 2023, har kommunen støttet velferdstiltak for eldre. Tilskuddet ble gitt til frivillige og aktører som står for ulike typer aktiviteter rundt omkring i kommunen.
- Asker kommune delte i 2024 for første gang ut en pris for beste aldersvennlige tiltak, og prisen gikk til Seniornett. Prisen deles ut til enkeltpersoner, bedrifter, lag, foreninger eller offentlig instanser som har gjort en særlig innsats for å fremme et aldersvennlig samfunn i Asker kommune.
- Våren 2024 åpnet Nedre Sem låve med arbeidssenter og seks leiligheter tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. Det nye bygget inneholder også storkjøkken/ kantine og egen gårdsbutikk.
- NAV har i 2024 hatt et særlig fokus på å inkludere flere i arbeidslivet. NAV har blant annet samarbeidet med Bråset bo - og omsorgssenter om nye stillinger som servicemedarbeider. Arbeidet er en del av TØRN-arbeidet, hvor oppgaver ved sykehjemmet kan frigjøres og løses av andre enn helsepersonell.

Samfunnstjenester

Tjenesteområdet har ansvar for å etablere og drifte infrastruktur for vei, vann, avløp, grøntområder og bygg i tråd med den utbyggingstakten som kommuneplanen legger opp til. Prioriteringer må sees i et langsiktig perspektiv i tråd med kommuneplanens arealdel og relevante temaplaner, samt målet om en bærekraftig utvikling både med hensyn til miljø, økonomi og sosiale forhold.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2024	bud. 2024	2024		
40-Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning	98 687	89 945	99 900	1 214	1,2 %
41-Eiendom	471 167	450 143	462 415	-8 752	-1,9 %
44-Vann og avløp	-7 757	10 321	13 122	20 879	159,1 %
45-Miljø og samferdsel	160 740	161 757	161 572	832	0,5 %
Sum	722 837	712 166	737 009	14 172	1,9 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et mindreforbruk på 14,2 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023	2024
Årsverk (antall)	451,0	442,4
Ansatte (antall)	473	458

Tjenesteområdet har hatt en reduksjon på 8,6 årsverk fra 2023 til 2024, noe som er en nedgang på 1,9 prosent.

KOSTRA-tall

	Asker 2023	Asker 2024	Bærum	Drammen	Lillestrøm	Kostragruppe 12
Prioritet						
Brutto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr) *)	1 211	1 192	1 039	1 066	1 269	1 192
Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall	1 668	1 538	1 428	1 443	1 421	1 683
brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr) *)						
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	11,6 %	11,3 %	11,3 %	8,4 %	10,3 %	9,7 %
Produktivitet						

Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb) *)	1 415	1 350	1 383	1 591	3 169	
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	433 218	427 412	500 386	509 930	361 226	431 636
Formålsbygg, kommune Areal per bruker (m2)	4,7	4,7	5,0	4,2	4,3	4,3
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	174	173	153	162	207	184
Korrigerte brutto driftsutgifter totalt eiendomsforvaltning, kommune utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)	1 871,1	1 822,7	1 835,6	1 585,4	1 721,5	1 724,3
Renovasjon - Gebyrgrunnlag per årsinnbygger for kommunal avfallshåndtering (kommune) *)	1 658	1 574	1 331	1 391	1 446	
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	145	150	121	245	154	144
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb) *)	1 203	1 287	1 202	1 000	2 273	
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 234	4 286	3 471	3 720	3 821	3 644
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	5 136	6 221	4 680	7 243	7 151	5 091
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	4 439	5 870	3 780	4 441	5 030	3 607
Dekningsgrad						
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	33,7 %	46,9 %	27,0 %	39,9 %	35,5 %	
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,3 %	0,4 %	0,6 %	1,0 %	1,0 %	
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for i prosent av alle kommunale veier og gater	32,6 %	32,4 %	33,2 %	30,6 %	23,1 %	22,7 %
Andel kommunale veier og gater med belysning i prosent av alle kommunale veier og gater	80,8 %	80,4 %	99,2 %	100,0 %	93,5 %	95,6 %
Kvalitet						
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	5,8 %	6,3 %	0,3 %	0,3 %	11,3 %	3,2 %
Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	48,5 %	46,5 %	56,9 %	53,8 %	44,7 %	44,2 %
Avløp - Andel fornyet spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år	0,5 %	1,2 %	1,8 %	1,1 %	2,1 %	
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	391	384	305	416	339	0
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Antall bygningsbranner (antall)	37	54	57	62	47	750
Formålsbygg, kommune Alle energityper Energibruk per m2 eid areal (kWh)	128					

*) Inflasjonsjustert med deflator

Vurdering og analyse

Temaplan for eiendom ble vedtatt i første kvartal 2024. I tillegg gir de tidligere vedtatte temaplan for handling mot klimaendringene, temaplan for vann og vannmiljø og temaplan for naturmangfold retning for drift og utvikling av ansvarsområdene til tjenesteområde Samfunnstjenester. Kapittelet om temaplaner gir en nærmere beskrivelse av viktige resultater og innsatser knyttet til de fire temaplanene.

Asker kommune har en offensiv klima- og miljøpolitikk, og skal være en foregangskommune for lavutslippssamfunnet. Kommunen bidrar til klimagassreduksjon gjennom rollen som planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper, tjenesteleverandør og samfunnsutvikler.

Asker har som mål å være en foregangskommune innenfor sirkulærøkonomi, og skal bidra til nye løsninger som reduserer ressursbruk og klimafiendtlig forbruk. I kapittelet om klimaregnskap gis en samlet oversikt over klimaarbeidet i kommunen.

Sammen med temaplanene vil kommuneplanens arealdel ha stor betydning for tjenesteområdets innsats for å legge til rette for nødvendig infrastruktur, både over og under bakken. Arealdelen er også avgjørende for å oppfylle målene i klimabudsjettet.

Tjenesteområde Samfunnstjenester omstilte for til sammen 13 mill. kroner i 2024. De største kuttene var knyttet til bygningsvedlikehold, fjerning av tilskuddsordninger og generell effektivisering.

KOSTRA-tallene viser at Asker i 2024 brukte totalt 150 kroner per kvadratmeter til verdibevarende vedlikehold i formålsbygg. Dette er en økning fra 145 kroner per kvadratmeter (indeksregulert) i 2023. Tallene gjelder for 65 prosent av kommunens bygningsmasse, det vil si de kommunale eide formålsbyggene. Kommunen oppnådde i 2024 målet i handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold. Årsaken til dette er at formålsbygg er prioritert foran annen bygningsmasse.

Asker ligger over sammenlignbare kommuner for en del av nøkkeltallene knyttet til temaplan for handling mot klimaendringene og temaplan for vann og vannmiljø. Dette har vært en ønsket prioritering for å gjennomføre ambisjonene i planene.

De øvrige KOSTRA-tallene avviker i liten grad fra sammenligningskommunene. Kommunens mindre grad av urbanitet (tettbygdhet) har stor betydning for kostnadene for noen av tjenestene, da lenger avstand mellom abonnentene/husstandene ofte medfører høyere kostnader per innbygger.

Viktige resultater og innsatser

- Temaplan for eiendom ble vedtatt i januar 2024. Temaplanen beskriver hvordan kommunen skal planlegge og tilrettelegge for en helhetlig og fremtidsrettet eiendomsvirksomhet til det beste for kommunens innbyggere og ansatte.
- Temaplan for samferdsel og mobilitet ble vedtatt høsten 2024. Planen legger grunnlag for en god, helhetlig og forutsigbar forvaltning av det kommunale veinettet.
- Som en oppfølging av temaplan for samferdsel og mobilitet, utarbeider kommunen en ny trafikksikkerhetsplan. Trafikksikkerhetsplanen blir et strategisk verktøy for å redusere ulykker og øke tryggheten, spesielt for myke trafikanter. Planen ble lagt på ekstern høring i slutten av 2024, og skal endelig vedtas av kommunestyret i 2025.
- Kunnskapsgrunnlaget til temaplan for eiendom har avdekket at Asker kommune benytter mer bebygd areal per innbygger enn sammenlignbare kommuner. Dette gjelder særlig idrettsbygg, kulturbygg, skolebygg og velferdsbygg. Disse funnene tydeliggjør behovet for å redusere arealbruken i kommunen, og er viktig kunnskap i omstillingsarbeidet i årene fremover.
- Asker kommune har utarbeidet ny vei- og gatenormal. Vei- og gatenormal er et viktig verktøy ved utbygging av veier og eiendommer i kommunen. Planen hensyntar kommuneplanens mål om å bygge tettere rundt knutepunktene, øke antall gående og syklende og tilpasse infrastrukturen til klimaendringer, samt å gjøre det enklere og mer kostnadseffektivt å drifte nye kommunale anlegg. Planen vedtas av kommunestyret i første kvartal 2025.
- Ombrukssenteret Omigjen startet opp i Slemmestad i kommunal regi høsten 2022. Hensikten med prosjektet var å gjøre det enklere å handle brukt, tilby et bredt vareutvalg og skape en god handleopplevelse. Planen var at kommunen skulle trekke seg ut av prosjektet etter to år. Kommunen inngikk kontrakt med en privat aktør om overtakelse av driften, og i 2025 åpner Omigjen i nye lokaler i Leangbukta.
- Follestad gjenvinningsstasjon vant kommunens arbeidsmiljøpris, som ble delt ut for første gang i 2024. Juryens begrunnelse var at gjenvinningsstasjonen har snudd et tidligere krevende arbeidsmiljø gjennom godt samarbeid mellom ansatte, verneombud og ledelsen. Videre har virksomheten hatt en nedgang i sykefraværet og veldig gode resultater i medarbeiderundersøkelsen.
- Kommunen har utarbeidet et nytt standard rom- og funksjonsprogram for skoler. Standardprogrammet angir rammene for hvordan nye skoleanlegg i Asker kommune skal utformes, og hvilke funksjoner skoleanlegg skal inneholde for å gi et godt tilbud til elever, ansatte og nærmiljøet.
- Kommunen har igangsatt et arbeid for å rydde opp i uklare regler for drift av private veilys. Nesten 20 prosent av veilysene som kommunen drifter står i private veier. Det har vært store variasjoner med hensyn til om kommunen eller veieier bekoster drift av private veilys.

For å sikre rettferdig behandling, innfører Asker kommune lik praksis for alle og har varslet berørte veieiere. Dette innebærer at kostnadene overføres til veieier der det ikke er gjort tidligere. Kommunen tilbyr fortsatt drift og vedlikehold mot betaling.

- I 2024 startet virksomheten renhold og praktisk bistand installering av sensorer på renholdsmaskiner. Hensikten er å få bedre oversikt over hvor og når maskinene brukes, for slik å kunne utnytte maskinene mer effektivt og redusere behovet for å anskaffe nye. Målet er å installere sensorer på alle kombimaskiner (gulvvaskemaskiner) og teppebankere.
- Det ble i 2024 installert sensorer for å overvåke inneklimaet på flere av kommunens formålsbygg. Dette er et prøveprosjekt som per i dag inkluderer ti bygg. Sensorene måler støvmengde, CO2-mengde, temperatur og luftfuktighet i byggene, og bidrar til å optimalisere renholdet for bedre inneklima. Sensorene er installert i barnehager, skoler og på institusjoner.
- Innenfor vann- og avløpsområdet foretas det store investeringer. Noen av disse er under planlegging og noen er under gjennomføring. Asker og Bærum vannverk bygger nytt rensetrinn på Kattås. Ny reservevannforsyning i Sætre er under planlegging, og det samme gjelder nytt avløpsrenseanlegg i Drammensregionen. Dette vil oppheve byggestoppen i Spikkestad-området. Arbeidet med overføring av avløpsvannet fra Åros til VEAS vil starte opp i 2025. I tillegg gjennomføres det store saneringsprosjekter på ledningsnett og pumpestasjoner.
- Arbeidet med helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden ligger til grunn for overvåking og tiltak innenfor vassdrag, avløp, landbruk og i tilknytning til veier. Arbeidet avhenger av tverrfaglig samarbeid på tvers av etater, kommuner og næringslivet. Kommunen rapporterer årlig om status til Miljødepartementet, jf. sak 86/24 i formannskapet.
- Asker kommune ferdigstilte flere bygg- og anleggsprosjekter i 2024. Dette gjelder blant annet:
 - Nedre Sem låve
 - Idrettshall ved Røyken videregående skole
 - Idrettshall ved Nesbru videregående skole
 - Hurtigbåtkai i Slemmestad
 - Terrasseveien
 - Mellomromsprosjektet på Risenga
 - Skustad bru
 - Dam Brendsrud
 - Tegllverksveien på Spikkestad

Samfunnsutvikling

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har det overordnede ansvaret for bærekraftig samfunns-, areal- og transportutvikling, og dette utøves blant annet gjennom kommuneplanen. Tjenesteområdets ansvarsområde omfatter kommunens areal- og transportplanlegging, langsiktig arealbruk, steds- og sentrumsutvikling, bolig- og næringsutvikling, reiseliv, samferdsel, kulturminner, grønnstruktur og sjøområder. Dette ivaretas blant annet gjennom plan- og reguleringsprosesser, byggesaksbehandling, delesak, oppmåling og seksjonering. I tillegg inkluderer tjenesteområdet beredskap, folkehelse og smittevern, miljørettet helsevern og skjenke- og serveringsbevillinger. Tjenesteområdet leverer karttjenester og geografiske analyser for hele kommunen.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
51-Strategi, næring og analyse	51 049	42 004	52 169	1 120	2,1 %
52-Samfunnsplanlegging	31 254	28 023	28 046	-3 208	-11,4 %
53-Byggesak	-417	-3 091	-8 428	-8 011	-95,1 %
Sum	81 886	66 935	71 787	-10 099	-14,1 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et merforbruk på 10,1 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023	2024
Årsverk (antall)	119,4	121,8
Ansatte (antall)	123	126

Tjenesteområdet har hatt en økning på 2,4 årsverk fra 2023 til 2024, noe som er en økning på 2 prosent.

KOSTRA-tall

	Asker 2023	Asker 2024	Bærum	Drammen	Lillestrøm	Kostragruppe 12
Prioritet						
Byggesaksbehandling og eierseksjonering korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	746	727	367	425	435	390
Netto driftsutgifter per innbygger (301 plansaksbehandling (B) *) **)	375	333	358	368	408	329

Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) *) **)	370	279	20	163	118	63
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) *) **)	138	134	197	96	36	56
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) **)	196	179	115	131	115	103
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Søknader i samsvar med plan med 12 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	30	61	32	72	38	42
Søknader i samsvar med plan med 3 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	26	30	17		24	17
Total I alt Nye foretak	1 304	1 326	1 697	1 160	1 291	16 820
Andre nøkkeltall						
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)	6	10	7	6	7	133
Kommunekasse						
Netto driftsutgifter til plan/kart/bygg per innbygger. Konsern. Kroner (B) (Kommunekasse) *) **)	941	791	493	666	642	497

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

I 2024 startet arbeidet med rullering av Asker kommunes kommuneplan. Planstrategi og planprogram ble vedtatt av kommunestyret høsten 2024 (sak 70/24). Både samfunnsdelen og arealdelen skal utvikles i tett dialog med innbyggere, utbyggere, næringslivet og andre interessenter. Kommuneplanens samfunnsdel er forankret i FNs bærekraftsmål, og definerer mål og strategier som alle andre planer i kommunen bygger på. Kommuneplanarbeidet skal ferdigstilles tidlig i 2027.

Asker kommune har videreført fokuset på knutepunktutvikling og tettere vekst rundt sentrale nærsentre langs kollektivaksene. Dette skal begrense befolkningens transportbehov og bruken av personbil. Det planlegges også for sosiale boformer, og det legges til rette for at ulike inntektsgrupper og personer i ulike livsfaser skal kunne bosette seg i Asker. Det har vært utviklingsarbeid på ulike nivåer i flere av kommunens tettsteder, blant annet i Slemmestad, Tofte, Sætre, Spikkestad og Høn/Landås. Arbeidet med kommunedelplan for Asker sentrum har også startet opp.

Ny gebyrforskrift ble vedtatt på slutten av 2023 (sak 75/23). I tillegg ble det vedtatt ny sak om gebyrer og brukerbetalinger om 100 prosent selvkostfinansiering (sak 76/23) som ble gjort gjeldende i 2024. Gebyrforskriften legger til rette for at alle ansvarsområder skal ha maksimal tillatt selvkost, men dette er ikke fullt ut gjennomført.

KOSTRA-tallene viser at gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker har doblet seg når det gjelder 12 ukers-saker, og har også økt når det gjelder 3 ukers-saker. Byggesak har hatt kapasitetsutfordringer blant annet som følge av høyt sykefravær, og har i 2024 hatt om lag 2,5 mill. kroner i tapte inntekter på grunn av fristoverskridelser.

I 2024 ble det behandlet ca. 1250 byggesaker i Asker, og av disse førte rundt 850 til mangelbrev. Det ligger fortsatt en effektiviseringsgevinst i å få flere tiltakshavere til å sende inn komplette søknader. Det ble gjennomført en brukerundersøkelse for byggesak i 2024, og trenden viser gjennomgående en liten forbedring fra tilsvarende undersøkelse i 2022. På påstanden «vedtaket er godt begrunnet, og jeg forsto innholdet» scorer Asker kommune 4 på en skala fra 1 til 5. Undersøkelsen viser at de som får saken behandlet innen fristen er svært fornøyde. Scoren på om søker er helhetlig sett fornøyd med behandlingen av byggesaken ligger på 3,3. Dette viser et forbedringspotensial knyttet til saksbehandlingstid, og kommunen har satt i gang flere tiltak for å bedre resultatopptakelsen.

KOSTRA-tallene viser at Asker kommune har høyere korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger til byggesak og eierseksjonering enn de øvrige kommunene. Byggesak har en nedgang i netto driftsutgifter på nesten 100 kroner per innbygger, men ligger fortsatt høyere enn sammenlignbare kommuner. Som rapportert gjennom året, har kommunen brukt betydelige ressurser på innsyn og veiledning. Dette er utgifter innenfor byggesak som ikke kan gebyrlegges. Asker kommune må med andre ord sette av ressurser til disse tjenestene. Behovet for å bruke ressurser på innsyn og veiledning skyldes i særlig grad manglende eller ikke gode nok digitale løsninger, og kommunen har dialog med leverandør for å utbedre dette. Det jobbes også med løsninger for å sikre riktige gebyrinntekter i tråd med selvkostprinsippet.

Når det gjelder plansaksbehandling, ligger Asker kommune på nivå med eller noe lavere enn sammenlignbare kommuner. Dette viser ikke omfanget av ressurser innenfor og utenfor selvkost, men viser arbeidet både med private innsendte planer og offentlige planer og reguleringer.

Asker har vedtatt nesten dobbelt så mange område- og detaljreguleringsplaner i 2024 sammenlignet med 2023, og ligger dermed over de sammenlignbare kommunene. Samfunnsplanlegging ligger fortsatt etter når det gjelder selvkostgrad, og vil ikke kunne forvente full selvkost for 2025. I 2024 startet statlige myndigheter arbeidet med mulighetsstudie for ny sprengstoffabrikk sør i kommunen. I tillegg startet VEAS arbeidet med mulighetsstudie for etablering av nytt renseanlegg på Tofte.

Kart og oppmåling ligger høyere enn sammenlignbare kommuner. Her har det vært satset på nye digitale løsninger. Asker ligger under Bærum, men over de øvrige kommunene når det gjelder netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet.

Asker har høye ambisjoner for arbeidet med næringsutvikling, og har mål om å være en ledende kommune på feltet. KOSTRA-tallene viser at det ble etablert 1326 nye foretak i Asker i 2024. Dette er på nivå med Drammen kommune, men under Bærum og over Lillestrøm. Som følge av endrede økonomiske rammebetingelser, har innretningen på kommunens næringsarbeid blitt noe forandret. I 2024 ble det ikke avsatt midler til kommunens næringsfond. Asker kommune hadde i 2024 fire partneravtaler. Ved ny avtaleinngåelse ble avtalene med Asker Næringsforening og RE Gründerhus videreført.

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har et særlig ansvar for tre temaplaner. Disse er temaplan for næring, temaplan for samferdsel og mobilitet og temaplan for bærekraftig boligutvikling. De to siste ble vedtatt i 2024 etter bred intern og ekstern medvirkning, og er svært viktige for samfunnsutviklingen i kommunen. Det vises til kapittelet om temaplaner for en nærmere beskrivelse.

Viktige resultater og innsatser

- Verdenssituasjonen fører til økt fokus på beredskap, og dette påvirker også Asker kommune. Det er økte krav og forventninger fra statlige myndigheter til beredskapsarbeidet. Kommunestyret vedtok i 2024 en oppdatert helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Asker kommune (sak 04/24) og en overordnet beredskapsplan (sak 64/24) som tar inn over seg den nye virkeligheten. Kommunen har tatt i bruk det nye nasjonale beredskapssystemet Rayvn, og beredskapsteamet er styrket med en ekstra ressurs.
- I 2024 ble det vedtatt 10 reguleringsplaner. Av særlig viktighet er detaljreguleringen for Engene (Chemring Sætre) som ble vedtatt etter en rask prosess (sak 32/24), og plan for park og kyststi langs Tåjeodden og Kutangen (sak 44/24). I 2024 ble det også arbeidet med flere større reguleringsprosesser, blant annet i Sætre, Røyken, Tofte, Spikkestad og Billingstad. Flere av disse er forventet til sluttbehandling i 2025.
- Kommunen har organisert arbeidet med steds- og områdeutvikling i stedsspesifikke prosjekter. Det er utstrakt medvirkning med alle relevante fagmiljøer i kommunen i oppstartsfasen av nye prosjekter og planer. Dette bidrar til en helhetlig og tverrfaglig tilnærming og økt kvalitet på arbeidet med stedsutvikling.
- Det er avholdt frokostmøter med utbyggere og ulike boligaktører, slik som for eksempel Husbanken, for å sikre god dialog om boligutviklingen i kommunen. Asker kommune har behov for en mer variert boligmasse med blant annet flere rimelige boliger og flere mindre leiligheter.
- Samferdsel har vært et tema som har preget nyhetsbildet i Asker i 2024. Situasjonen med at kollektivfeltet på E18 ble stengt for elbiler og stenging av Ring 1 i Oslo, samtidig med flere andre infrastrukturprosjekter i regionen, har skapt store trafikale problemer. Kommunen har brukt mye ressurser på å påvirke samferdselsmyndighetene og få en løsning på køproblemene.
- Temaplan for samferdsel og mobilitet ble vedtatt i 2024, og arbeidet med å iverksette innsatsområder og strategier er i oppstartsfasen. Temaplanen setter blant annet søkelys på grønn mobilitet og hvordan Askersamfunnet kan begrense transportbehovet. Vedlikehold av kommunale veier er et annet viktig tema.
- Temaplan for bærekraftig boligutvikling ble også vedtatt i 2024. Formålet med temaplanen er å bidra til gode, trygge og helsefremmende oppvekst- og bomiljøer. Det er et mål å sikre gode boliger til Askers innbyggere, stimulere markedet til en utvikling i tråd med kommunens overordnede mål og sikre et variert, inkluderende og mangfoldig boligmarked. Et godt tilbud

av aldersvennlige boliger blir særlig viktig for at eldre skal kunne leve selvstendige og gode liv hjemme lengst mulig.

- Asker kommune ligger langt fremme når det gjelder bruk av geodata, droner og digitale løsninger for kart og analyser. Analysekartet er et av flere verktøy som har blitt utviklet for å få bedre oversikt over eksisterende tilbud og fremtidige behov i tettstedsutviklingen. Dette er særlig aktuelt i kommunens innsats for å møte utviklingen med flere eldre og behovet for aldersvennlige bomiljøer og velferdstilbud ulike steder i kommunen.
- Gjennomgang av eldre planer med tanke på tilpasning til dagens krav til vern av natur og andre forhold som er endret etter at planene ble utarbeidet, startet opp i 2024. Arbeidet fortsetter i 2025, og vil bidra til et oppdatert planverk og en mer effektiv saksbehandling fremover. Arbeidet med såkalt «planvask» og resultatet av denne tas inn i rulleringen av kommuneplanens arealdel.
- Naturkartlegging er et viktig grep for å styrke sikkerheten ved utbygginger, samt sikre verdifull natur. Det ble utarbeidet et areal- og naturregnskap i forbindelse med arbeidet med kommuneplanens arealdel som ble vedtatt i 2023, og arbeidet fortsetter inn forbindelse med rullering av kommuneplanen. Askers deltakelse som pilotkommune i arealregnskapsprosjektet har gitt tilgang til metodikk for å jobbe med egne og mer detaljerte data. Aktivitetene relatert til areal- og naturregnskap i 2024 inkluderte også analyser til planvask, skogstatistikk, overvannshåndtering og flomkartlegging.
- Alkoholpolitisk handlingsplan er oppdatert og ble vedtatt i 2024 (sak 49/24). Planen skal beskytte sårbare grupper som barn og unge mot å bli eksponert for alkohol, samtidig som planen gir næringsdrivende forutsigbare rammer for skjenking. Vedtaket innebærer også at kommunedirektøren har blitt delegert myndighet til å inndra bevilling ved overtredelse av skjenkebestemmelsene.
- Kulturminnekartet skal gi et bedre kunnskapsgrunnlag for å sikre og ivareta kommunens kulturminner. Kulturminnekartet er under utvikling, og har blitt godt mottatt blant samarbeidspartnerne slik som for eksempel fylkeskommunen.
- Asker kommune har videreført byggesaksveiledning på innbyggertorgene. Kommunen har også gjennomført flere veiledningskvelder for å gi tiltakshavere best mulig grunnlag for å levere komplette søknader som lar seg behandle på kort tid.
- Asker kommunes nettside har fått en videoveileder som viser byggesaksbehandlingen trinn for trinn. Nettsiden inneholder også en gebyrkalkulator slik at det er lett å få oversikt over forventet størrelse på byggesaksgebyret i den enkelte søknad.
- I tråd med behandlingen av kommuneplanens arealdel, er det i 2024 startet opp et arbeid knyttet til prinsipper for Asker kommunes masseforvaltning. Prinsippene kommer til politisk behandling i 2025, og foreslår at miljømessig bærekraft og sirkulærøkonomi skal være førende for massehåndteringen i kommunen.

- Innenfor miljørettet helsevern har fokuset i 2024 vært på barn og unges trygghet i barnehager og skoler, blant annet når det gjelder hygieniske forhold, forurensning og støy. Alle skoler og barnehager som ikke hadde godkjenning etter forskrift om helse og miljø i barnehage og skoler, ble godkjent i 2024. Totalt ble det gjennomført 32 tilsyn ved skoler og barnehager i 2024.

Medborgerskap

Asker kommune har i mange år hatt en stor satsing på medborgerskap og samskaping. Tjenestene innen Medborgerskap skal bidra til å motivere og tilrettelegge for at innbyggerne ønsker å delta i og ta medansvar for samfunn og fellesskap. Tjenesteområde Medborgerskap omfatter en rekke ulike tjenester innen innbyggerdialog og frivillighet, bibliotek, kulturskole, kulturliv, idrett og friluft.

Tjenesteområdet har et særlig ansvar for å tilrettelegge for folkehelse, frivillighet, medborgerskap og samskaping på tvers i organisasjonen. Tjenesteområdet har også et særskilt ansvar for å legge til rette for samarbeid med andre aktører i samfunnet. Viktige ansvarsområder er drift og utvikling av arenaer og infrastruktur for kultur, fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og frivillighet, samt utprøving av nærdemokratiske ordninger og videreutvikling av andre former for innbyggermedvirkning.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2024	bud. 2024	2024		
61-Innbyggerdialog og frivillighet	44 519	44 039	46 625	2 106	4,5 %
62-Bibliotekene	34 983	33 388	35 265	282	0,8 %
63-Kulturskolen	37 961	35 402	38 645	684	1,8 %
64-Kulturliv og kirke	141 068	136 019	141 770	702	0,5 %
65-Idrett og friluft	87 996	78 501	85 446	-2 550	-3,0 %
Sum	346 526	327 349	347 750	1 224	0,4 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et mindreforbruk på 1,2 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023	2024
Årsverk (antall)	271,8	262,5
Ansatte (antall)	383	381

Tjenesteområdet har hatt en reduksjon på 9,3 årsverk fra 2023 til 2024, noe som er en nedgang på 3,4 prosent.

KOSTRA-tall

	Asker 2023	Asker 2024	Bærum	Drammen	Lillestrøm	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	4 346	4 241	3 751	2 908	3 572	3 606
Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B) *) **)	356	454	351	251	363	331
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) *) **)	393	393	396	305	363	323
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) *) **)	395	365	334	255	318	332
Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B) *) **)	621	643	420	382	330	354
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) *) **)	603	584	722	576	477	640
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (B) *) **)	270	197	383	150	650	367
Produktivitet						
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B) *)	29 924	30 024	38 268	22 240	27 033	29 565
Dekningsgrad						
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	11,0 %	10,6 %	9,4 %	12,2 %	10,3 %	11,1 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	4,3	4,9	3,8	5,4	4,8	4,8
Døpte i prosent av antall fødte (B)	49,6 %	45,7 %	42,3 %	39,7 %	33,2 %	45,4 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	56,9 %	55,8 %	54,2 %	50,9 %	50,3 %	57,4 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Asker kommune har lavere netto driftsutgifter per innbygger for kultursektoren i 2024 enn i 2023. Dette gjenspeiler det omstillingsarbeidet som er gjennomført i 2024. Asker ligger fortsatt over sammenlignbare kommuner. Dette skyldes i hovedsak høye kostnader til idretts- og kulturbygg i en langstrakt kommune, og at andre kommuner også har redusert kostnadene i denne sektoren i 2024. Kostnadene til idrett og kunstformidling er på et lavt nivå sammenlignet med andre kommuner. Kostnadene til aktivitetstilbud for barn og unge har økt på grunn av utvidelsen av ungdomsklubbtildet i Slemmestad. Kostnadene til Den norske kirke og gravferd ligger fortsatt på et lavt nivå, og dette gjelder særlig gravferd.

Dekningsgraden i kulturskolen har gått ned, men er fortsatt på nivå med sammenlignbare kommuner. Hele KOSTRA-gruppe 12 ligger imidlertid lavt i norsk sammenheng. Andelen barn i kommunen på venteliste til kulturskolen er fortsatt høy.

Besøk og utlån i bibliotekene har gått opp, samtidig som kostnadene til bibliotek har blitt redusert. Medlemsnedgangen i Den norske kirke har fortsatt.

Kommunens egne tall viser at de kommunale tilbudene er attraktive for innbyggerne. I 2024 har det vært en besøksøkning både i biblioteket, svømmehallene, ungdomsklubbene, på kulturarrangementer og ved innbyggertorgene. Utlånet fra BUA har også økt.

Temaplan for medborgerskap, temaplan for kultur og temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv ble vedtatt i 2021 og 2022, og ligger til grunn for arbeidet i tjenesteområde Medborgerskap. Temaplanene skal iverksettes i et 12-årsperspektiv. Samtidig har en mer krevende økonomisk situasjon gjort det nødvendig å dreie fokuset fra vekst til omstilling, for å kunne gi et godt og likeverdig tilbud til Askers innbyggere også i årene fremover. Det vises til kapittelet om temaplaner for en nærmere oversikt over viktige resultater og innsatser knyttet til de tre temaplanene.

Viktige resultater og innsatser

- Arbeidet i porteføljen ungt utenforskap er godt i gang og har flere innsatser og prosjekter som er koblet til tjenester i Medborgerskap. Målet for porteføljen er at barn og unge er inkludert i utdanning, arbeid og samfunnsliv, at de opplever tilhørighet og har mestringstro. Dette er i tråd med strategier i temaplan for medborgerskap, temaplan for kultur og temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.
- Prosjektet «Verdens beste Heggedal – et sted å høre til» er et treårig samarbeidsprosjekt mellom tjenesteområdene Oppvekst og Medborgerskap, og er også en del av porteføljen ungt utenforskap. Prosjektet skal bygge bro mellom skole, fritid og lokalsamfunn. I 2024 ble det jobbet med en modell for hvordan Askersamfunnet kan jobbe mer helhetlig med forebygging og inkludering, slik at det bidrar til økt deltakelse og tilhørighet. En sentral metode er nettverksbygging og jobbing i hele tjenestelinjen.
- I 2024 prioriterte bibliotekene arbeid med utenforskap, mangfold og inkludering gjennom ulike samtaler og foredrag. Det ble videre gjennomført gratis sommeraktivitetstilbud, Girl Tech-fest på Sætre og i Asker sentrum, og et nytt etter skoletid-konsept med støtte fra Nasjonalbiblioteket.
- Bibliotekene etablerte i 2024 «Tøyveskebiblioteket» som et lesestimulerende tiltak i barnehager på Sætre, Tofte og i Asker sentrum. Tøyveskene er fylt med bøker som foreldre kan låne med seg hjem fra barnehagen, og slik stimuleres foreldre til å lese mer for barna sine.
- Harmoniseringen av aktivitetstilbud for ungdom i hele kommunen ble fullført i 2024, med etableringen av et nytt klubbtilbud for Slemmestad/Vollen.

- Utvalg for medborgerskap vedtok i mai 2024 at BUA skal videreføres på permanent basis i Asker kommune. Høsten 2024 ble det ansatt en koordinator og faste deltidsansatte. I desember 2024 flyttet BUA inn i nye, romsligere og mer funksjonelle lokaler med verksted i Askerhallen på Risenga. Det er også utplassert en utlånsbrakke i Vardåsen skisenter. Ansatte i skoler og SFO kan nå hente utstyr til aktivitetsdager.
- Aktiv fritid startet i oktober 2024 pilotprosjektet «Møteplassen», som er et lavterskel treffsted for unge i alderen 16-30 år som på grunn av ulike kjente risikofaktorer står i fare for å havne i et vedvarende utenforskap, og utvikle psykiske og/eller rusrelaterte helseutfordringer. Pilotprosjektet er en videreutvikling av «Fritid med bistand», og målet er å treffe flere, bedre og mer effektivt med tiltaket.
- Skolesvømmingen på Røykenbadet har en måloppnåelse på 4. trinn på over 90 prosent, mens måloppnåelsen på Holmen/Risenga er 87 prosent. Dette er svært høye tall sammenlignet med landsgjennomsnittet som er på ca. 50 prosent.
- Asker kommune har i perioden 2022-2024 mottatt om lag 3,3 mill. kroner per år i tilskuddsmidler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) til inkludering av barn og unge. Tilskuddsmidlene har blant annet gått til kultur-, fritids- og ferieaktiviteter for unge, alderstilpassede tilbud på ungdomsklubbene, jobbtilbud og veiledning ved jobbsentralen og BUA, samt aktivitetsguide som følger opp spesielt utsatte ungdommer på fritiden.
- Bevilgningen til gratisplasser i kulturskolen ligger fast, samtidig som prisen på friplasser har økt. Derfor har antallet friplasser i kulturskolen blitt redusert fra 100 til 80 i 2024.
- Som en del av et tettere samarbeid mellom kulturskolen og skole/SFO, ble det i 2024 satt i gang Kulturkarusell for de eldste barna på SFO. Dette innebærer kurs som varer i seks uker innen breakdance, yoga, teaterlek og kor. Det er lærere fra kulturskolen som står for det faglige innholdet i kursene, og personalet i SFO er med som medhjelpere. Tilbudet er svært populært, og 25 av 27 barneskoler har benyttet seg av det.
- Den kulturelle barnehagesekken har mottatt 0,6 mill. kroner i tilskudd fra Sparebankstiftelsen til å sikre høy kvalitet på kulturtilbudet i alle barnehager, som nå mottar om lag seks ganger så mange aktiviteter for tilnærmet samme kostnad som tidligere.
- Det ble gjennomført mer enn 7000 aktiviteter og møter på innbyggertorgene i løpet av 2024. Innbyggere over 65 år og barn og unge er de to største brukergruppene. Aktivitetene er i regi av lokale lag og foreninger med støtte fra medarbeidere på møteplassene. Prosjekt Spikkestad innbyggertorg ble avsluttet i 2024, men Røyken frivilligsentral vil fremdeles være til stede i kulturkirken Teglen.
- Utvikling av gode nærdemokratiske ordninger er et satsingsområde i Asker kommune. Det ble i starten av 2024 gjennomført seks nye folkemøter for å motivere innbyggere til å etablere lokale foreninger etter retningslinjene for områdeforum. Fire av seks etablerte områdefora signerte samarbeidsavtale med Asker kommune i desember 2024.

- Det ble i 2024 utarbeidet en evaluering av innbyggertorg, frivilligsentraler og områdeforum i samarbeid med Norwegian Research Center. Evalueringsrapporten tar for seg ansvar, oppgaver og sammenheng mellom de tre ordningene etter ønske fra kommunestyret. Rapporten viser at ordningene er gjensidig forsterkende, og at en viss overlapp av aktiviteter sannsynligvis er en fordel. Rapporten understreker videre at det er viktig at ordningene er lokalt tilpasset, og den anbefaler en kontinuerlig utvikling av kompetanse og erfaring innen samskaping for å styrke medborgerskap, frivillighet og engasjement i kommunen.
- I 2024 besvarte de kommunale veilederne i overkant av 70 000 henvendelser fra innbyggerne via telefon, mot ca. 81 500 henvendelser i 2023. I tillegg til telefonhenvendelsene, besvarte de også et betydelig antall digitale henvendelser og tilbød informasjon og veiledning på innbyggertorgene.
- Kommunen fortsatte i 2024 samarbeidet med Posten om «På dørterskelen» på Sætre og Borgen. Piloten er utvidet til enda flere innbyggere, og fortsetter frem til sommeren 2025.
- Det ble i 2024 gjennomført totalt 38 såkalte Leve livet-treff for eldre fordelt på seks ulike innbyggertorg. Målet er å være en lavterskel møteplass med helsefremmende temaer.
- Bibliotekene hadde en samlet besøksøkning på 15,2 prosent fra 2023 til 2024. Den største økningen gjelder gratis kulturtilbud og gratis arrangementer og aktiviteter for alle aldersgrupper. Det var også en økning i utlånet på 6,3 prosent.
- Plan for friluftslivets ferdselsårer ble vedtatt i oktober 2024. Planen har som mål å identifisere blant annet stier, turveier, løyper og sykkelstier i Asker kommune, og er en langsiktig og bærekraftig 12-årsplan for å ivareta og utvikle ferdselsårene.
- «Livet skjer» er et nytt kurstilbud i samarbeid mellom Frisklivssentralen og Mestringstilbudet psykisk helse og rus i tjenesteområde Velferd. Tilbudet ble etablert som svar på behov hos innbyggere.
- Velodromen åpnet i 2024, og det har gjennom året vært en stor bredde i aktivitetene i anlegget. Det har blant annet vært aktiviteter som fekting, parkour, turn, basket, håndball, pickleball, drill, sykling og barnehage- og skoleaktiviteter.
- Det ble i 2024 fordelt 500 000 kroner til åtte foreninger som gjennom sine etablerte ordninger sørget for matutlevering i forbindelse med julehøytiden til familier og aleneboende som lever med lavinntekstutfordringer.
- Det var i 2024 en positiv besøksutvikling i svømmehallene. Røykenbadet hadde besøksrekord med 245 000 besøkende i 2024, noe som er en nesten 7 prosent økning fra 2023. Arbeidet med oppgraderinger i Risenga svømmehall startet opp, og ny resepsjon og butikk har ført til en betydelig økning i omsetningen.
- Kommunen ønsker at det skal være enkelt for frivillige lag og foreninger å søke tilskudd. Det er derfor utviklet en ny, helhetlig digital løsning for søknad og behandling av tilskudd til kultur, idrett og frivillighet. Den nye digitale tilskuddsløsningen ble tatt i bruk fra 2024.

- I 2024 behandlet Asker kommune nesten 1000 søknader om tilskudd. Omtrent 33 mill. kroner ble tildelt til idrett, kultur og frivillighet, inkludert søkbare tilskuddsordninger og avtalebaserte støtteordninger. Det ble i 2024 også delt ut 10 stipender til både etablerte og nye talenter innen kunst og kultur.
- Asker kulturhus hadde 230 arrangementer, hvorav 75 var gratis, og har solgt i overkant 38 000 billetter og hatt en samlet omsetning på 11,6 mill. kroner. Sekkefabrikken kulturhus blir oppgradert og fornyet, og det kommer ny ungdomsklubb samlokalisert med kulturskolen.
- Kommunen mottok i 2024 en kunstgave på 60 verk fra Peter Lorange. Flere store kunstprosjekter i offentlige rom ble ferdigstilt, blant annet i Søndre Borgen aktivitetspark og på Risenga. Kommunen overtok Holmsbu kunstmuseum, Holmsbusymposiet ble arrangert for første gang og kunstordningen lanserte årets Holmsbukunstner 2024.
- Det ble inngått ny samarbeidsavtale med NaKuHel folkehelsesenter og de seks ikke-kommunale frivilligsentralene sommeren 2024. Avtalene skal bidra til tettere samarbeid om sentrale utfordringer i Askersamfunnet.
- Det er nå over 100 kommunale lokaler som innbyggerne kan leie via en digital bookingløsning. Dette gjelder både innbyggertorg, ungdomsklubber, idrettsarenaer og skoler.
- Digital formidling av litteratur ble i 2024 videreutviklet med bibliotekenes satsning på formidling gjennom sosiale medier. Askerbibliotekene gjennomførte i 2024 flere litteraturformidlingskampanjer på sosiale medier både i egen regi, men også i samarbeid med andre slik som for eksempel Foreningen Les! og Frisk Asker.
- Askerbibliotekene har satset spesielt på å tilby samtale og debatt. Det er blant annet etablert en årlig litteraturfestival kalt «Viten og Vilje» med støtte fra Fritt Ord.
- Som et ledd i utviklingen og styrkingen av lokal historie og kulturarv i Slemmestad, har biblioteket i 2024 ferdigstilt arbeidet med å digitalisere alle Cementmuseets gjenstander. Arbeidet er gjennomført med økonomisk støtte fra Nasjonalbiblioteket.
- Det ble påbegynt et arbeid med å harmonisere prismodellene for langsiktige leieavtaler med frivillige aktører i 2024. Arbeidet er et samarbeid mellom tjenesteområde Medborgerskap og kommunens eiendomsvirksomhet.
- Retningslinjer for tildeling av treningstid i kommunale idrettshaller og -anlegg ble revidert, og nye retningslinjer er tatt i bruk ved tildeling av treningstid høsten 2024.
- Et omfattende arbeid med avvikling av tilsynsvaktordningen startet i 2024. Nye, digitale løsninger for tilgang til byggene er etablert på en rekke lokasjoner, og flere skoler ble tilsynsfrie i løpet av året. Arbeidet ferdigstilles i 2025.

Temaplaner

Temaplanene er strategiske planer som bygger på målene i kommuneplanen, og definerer innsatsområder og strategier for samfunns- og tjenesteutviklingen innenfor ulike områder. Temaplanene har normalt et 12-årsperspektiv og mange av dem er tverrsektorielle. Det innebærer at det kreves sektorovergripende og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene.

Asker kommunes planstrategi legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. Ved utgangen av 2024 er alle de 17 temaplanene vedtatt av kommunestyret og under implementering.

Temaplan	Ansvarlig hovedutvalg	Ansvarlig tjenesteområde	Vedtak mandat og rammer	Vedtak temaplan
Arbeidsgiverpolitikk	Formannskapet	Organisasjon, styring og utvikling	2019	08.09.2020
Medborgerskap	Medborgerskap	Medborgerskap	13.02.2020	13.04.2021
Barnehage- og skolekapasitet	Oppvekst	Oppvekst	12.02.2020	15.06.2021
Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Medborgerskap	Medborgerskap	04.06.2020	15.06.2021
Handling mot klimaendringene	Formannskapet	Samfunnstjenester	13.02.2020	15.06.2021
Næring	Formannskapet	Samfunnsutvikling	01.03.2019	14.09.2021
Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker	Velferd	Velferd	03.06.2020	08.03.2022
Vann og vannmiljø	Samfunnstjenester	Samfunnstjenester	04.06.2020	08.03.2022
Kultur	Medborgerskap	Medborgerskap	04.06.2020	04.04.2022
Digitalisering og smart bruk av teknologi	Formannskapet	Organisasjon, styring og utvikling	15.09.2020	15.11.2022
Mestre hele livet - psykisk helse og rus	Velferd	Velferd	18.01.2022	31.01.2023
Å høre til - temaplan for oppvekst	Oppvekst	Oppvekst	22.03.2022	09.05.2023
På lik linje - personer med nedsatt funksjonsevne	Velferd og Oppvekst	Velferd og Oppvekst	15.02.2022	09.05.2023
Naturmangfold	Formannskapet	Samfunnstjenester	05.11.2020	20.06.2023
Eiendom	Samfunnstjenester	Samfunnstjenester	20.01.2022	30.01.2024
Samferdsel og mobilitet	Formannskapet	Samfunnsutvikling	08.12.2022	10.09.2024
Bærekraftig boligutvikling	Formannskapet	Samfunnsutvikling	19.04.2022	10.09.2024

Planstrategien for perioden 2024-2027 ble vedtatt av kommunestyret i november. Denne gir føringer om at tre av temaplanene skal revideres i perioden. Dette gjelder temaplan for

arbeidsgiverpolitikk, temaplan for barnehage- og skolekapasitet og temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi.

Nedenfor følger en kort rapportering på status i arbeidet med å gjennomføre de 17 vedtatte temaplanene, med fokus på de viktigste resultatene og innsatsene som er oppnådd så langt.

Arbeidsgiverpolitikk

Temaplan for arbeidsgiverpolitikk ble vedtatt av kommunestyret 8. september 2020 (sak 57/20). Temaplanen er inndelt i 7 innsatsområder og har til sammen 18 strategier.

Planstrategien for 2024-2027, som ble vedtatt av kommunestyret i november 2024, gir føringer om at temaplan for arbeidsgiverpolitikk skal revideres i perioden. Arbeidet med revisjon av temaplanen startet opp i 2024 og blir videreført i 2025.

Vurdering og analyse

Temaplan for arbeidsgiverpolitikk skal bidra til at Asker kommune kan rekruttere, utvikle og beholde arbeidskraft, stille krav til lederskap, utvikle medarbeidernes kompetanse og bygge en felles organisasjonskultur. Det er siden høsten 2020 arbeidet systematisk med å implementere strategiene i temaplanen, og det er gjennomført en rekke aktiviteter og tiltak innenfor alle innsatsområder.

Arbeidet med heltidskultur gir effekt. Andelen heltidsansatte i Asker kommune har økt fra 59,5 prosent i 2020 til 64,2 prosent i 2024. Tilsvarende har den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen økte fra 81,9 prosent i 2020 til 83,2 prosent i 2024

Det registrerte sykefraværet i kommunen var i 2024 på 9,3 prosent. Dette er en økning på 0,3 prosentpoeng fra 2023. Sykefraværet har økt betraktelig siden 2020, noe som er en nasjonal trend i etterkant av koronapandemien. Asker kommune har jobbet systematisk med å redusere sykefraværet, blant annet gjennom obligatorisk opplæring av ledere.

Fremtidens utfordringer med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder stiller kommunene overfor nye utfordringer når det gjelder tilgang på tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. Asker kommune må i årene fremover arbeide systematisk med både kompetanseutvikling og rekruttering av medarbeidere. Det blir også viktig å sikre at flere som er eller står i fare for å falle utenfor arbeidslivet får anledning til å jobbe i Asker kommune.

Viktige resultater og innsatser

Medarbeiderskap og lederskap

- Det ble gjennomført et organisasjons- og lederutviklingsprogram for alle kommunens omkring 360 ledere i perioden 2019-2022 med fokus på innovasjons- og endringsledelse. Et nytt ledergruppeutviklingsprogram for alle kommunens ledere startet opp høsten 2024, og avsluttes våren 2025. Programmet skal gi de ulike ledergruppene metoder og verktøy for å effektivisere sin måte å jobbe på. I tillegg er strategisk ledelse, gjennomføringskraft og endringsledelse sentrale temaer i programmet.
- Det ble i 2023 utarbeidet nye prinsipper for medbestemmelse i Asker kommune. Det er i 2024 gjennomført opplæring for de ulike tjenesteområdene i samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten.

- Det ble våren 2024 gjennomført «verneombudsdag» for 150 verneombud, der omstilling og endring var tema.

Etikk og samfunnsansvar

- Etiske retningslinjer ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Retningslinjene gir folkevalgte og ansatte et grunnlag for å ta gjennomtenkte og gode valg i situasjoner som krever etisk refleksjon. HR-seksjonen deltar i kommunens etiske råd.
- Et nytt varslingsråd som behandler både interne og eksterne varslings saker ble etablert i 2022. Det ble i 2024 startet et arbeid med å revidere rutinene for varslingsrådet. Arbeidet skal ivareta KS' nye veileder om varsling, der særlig varsling mot kommunedirektør og folkevalgte er belyst. Arbeidet sluttføres i 2025.
- Det er i 2023 utarbeidet en personvernerklæring for ansatte i kommunen som skal bidra til å sikre ivaretagelse av personvernet.

Innovasjon og digitalisering

- Kommunen har i perioden 2020-2023 tatt i bruk flere nye digitale plattformer for samhandling og kommunikasjon internt og eksternt, samt for opplæring, kurs og webinarer. Det er blant annet innført en felles portal for e-læring som gir enkel tilgang til kommunens e-læringssystemer.
- Det er arbeidet med digitalisering og forenkling av flere arbeidsprosesser. I tillegg er det tatt i bruk nye digitale verktøy som blant annet «Tore på kontoret» og lønsslipp på mobil. I 2024 er arbeidet med å overføre alle manuelle timelister digitalt til kommunens lønns- og personalsystem slutført.

Å rekruttere og beholde arbeidskraft

- Prosjekt heltidskultur ble etablert våren 2020 og handlingsplan for heltidskultur ble vedtatt i 2021. Revidert mandat for prosjektet ble vedtatt av Partssammensatt utvalg høsten 2024. Det er jobbet systematisk med tiltak i pilotvirksomhetene for å øke andelen heltidsstillinger, og det har vært en positiv utvikling i heltidsandelen. Det er blant annet jobbet med nye arbeidstidsordninger og TØRN som metodikk for oppgavedeling og oppgaveforskyving for å oppnå mer heltid og riktig bruk av kompetanse. Asker kommune deltar i det treårige prosjektet «Heltidspotten» i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet, og har mottatt eksterne prosjektmidler for perioden 2024-2026.
- Det er utarbeidet en livsfasepolitikk og en lønnspolitikk.
- Det er utarbeidet prinsipper for rekruttering som skal sikre en enhetlig rekrutteringspraksis og fremme kommunens omdømme. Arbeidet med implementering av prinsippene startet høsten 2024. Merkevarerbygging og profilering av Asker kommune som arbeidsplass står sentralt, og arbeidet fortsetter i 2025.

- Asker kommune har inngått et samarbeid med NAV Vest-Viken og Viken fylkeskommune om ordningen «Folk i helse», der målet er å tilby fagbrev som helsefagarbeider etter endt opplæring.
- Prosjektet «Stå lenger i arbeid» ble etablert i 2024 som en del av Program Velferd. Prosjektet skal utarbeide tiltak og tilrettelegge for at seniormedarbeidere i kommunen kan stå lenger i sin stilling. Enkelte av tiltakene skal piloteres i tjenesteområde Velferd og yrkesgrupper det er spesielt krevende å rekruttere til. Gjennomføring av tiltakene vil skje i 2025.
- I samarbeid med KS deltar Asker kommune i et mentorprogram for systematisk og planlagt oppfølging av nytilsatt helsepersonell.

Kompetanseutvikling

- Det er i 2024 utarbeidet en overordnet strategisk kompetanseplan for Asker kommune for perioden 2024-2028. Planen definerer ni prioriterte innsatsområder for arbeidet med kompetanseutvikling fremover.
- Det er gjennomført en rekke kurs og opplæringsprogram for ledere og ansatte. Det er blant annet etablert et pre- og onboardingsprogram og en introduksjonsdag for nye ledere. I tillegg gjennomføres det to ganger i året et introduksjonsmøte for alle nyansatte.

Arbeidsmiljø og nærværarbeid

- Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor er gjennomført annet hvert år, siste gang høsten 2023. Resultatene er i 2024 fulgt opp i alle virksomheter.
- Det er etablert en arbeidsmiljøpris som ble delt ut for første gang i 2024. Prisen skal hedre en virksomhet, avdeling, fagmiljø eller gruppe i kommunen som aktivt har bidratt til å sette fokus på arbeidsmiljøet. Follestad gjenvinningsstasjon mottok arbeidsmiljøprisen i 2024.
- Det er arbeidet systematisk med tiltak for å redusere sykefraværet. Et sentralt tiltak har vært å følge opp IA-avtalen gjennom partssamarbeid, samt videreføre satsingen gjennom bransjeprogram for barnehager og sykehjem. Det er i 2024 gjennomført obligatorisk opplæring i temaet tilretteleggingsplikt og oppfølging av ansatte for alle kommunens ledere. Sykefraværet i Asker kommune har likevel økt i 2024 sammenlignet med 2023. Dette er del av en nasjonal trend, og ikke særegent for Asker.
- Det ble i 2024 gjennomført en anskaffelse av elektronisk stoffkartotek. Det ble samtidig gjennomført opplæring i revidert rutine for kjemikaliegjennomgang for å sikre at krav og rutiner for arbeidet med kjemisk arbeidsmiljø er kjent og implementert i kommunens virksomheter.
- Det utarbeides årlig en HMS-aktivitetsplan som gir mål og retning for HMS- og IA-arbeidet. Planen besluttet og rapporteres i arbeidsmiljøutvalget. I tillegg til aktiviteter nevnt over, var det i 2024 blant annet fokus på forebyggende arbeid knyttet til vold, trusler og uheldige

belastninger som følge av kontakt med andre, samt øvrige psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøfaktorer.

Mangfold og inkludering

- Det ble i 2023 inngått en samarbeidsavtale med FRI Oslo og Viken. Denne skal bidra til at ansatte i Asker kommune får økt kunnskap om kjønns- og seksualitetsmangfold og kompetanse til å møte skeive innbyggere, brukere og elever på en ivaretakende og trygg måte. De to virksomhetene Kulturliv og Vann og vannmiljø ble regnbuesertifisert i 2024.
- Det er inngått samarbeid med NAV om sommerjobber for unge. Det er videre lagt til rette for språkpraksis og praksisplasser i samarbeid med blant annet NAV.
- Som en av de første kommunene i landet, inngikk Asker kommune i 2024 en strategisk samarbeidsavtale med NAV. Avtalen har blant annet som mål å redusere utenforskap og øke samarbeidet om rekruttering, inkludering, IA-samarbeid og sykefraværsoppfølging.

Medborgerskap

Temaplan for medborgerskap ble vedtatt av kommunestyret 13. april 2021 (sak 20/21). Temaplanen er inndelt i 3 innsatsområder og har til sammen 12 strategier.

Vurdering og analyse

Temaplan for medborgerskap beskriver hvordan Asker kommune kan motivere og tilrettelegge for at innbyggerne ønsker å delta i, og ta medansvar for, samfunn og fellesskap.

Begrepet «medborgerskap» defineres som lysten og muligheten til å delta i, og ta medansvar for fellesskapet. Muligheten for å delta bidrar til innbyggernes livskvalitet, samt et trygt, inkluderende og demokratisk lokalsamfunn.

I tråd med temaplanen skal kommunen legge til rette for inkluderende møteplasser i lokalsamfunnene, et levende nærdemokrati og samarbeid mellom kommunen og frivilligheten. Det ble i 2024 gjennomført en evaluering av innbyggertorg, frivilligsentraler og områdeforum som viser at disse ordningene har overlappende mål, men likevel utfyller hverandre. Evalueringen understreker at med flere aktører som tilrettelegger for samskaping, vil både gevinsten i lokalsamfunnene og måloppnåelsen knyttet til samskaping bli større enn om det bare var én slik aktør.

Innbyggertorgene er sentrale møteplasser og arenaer for deltakelse og medvirkning i kommunen. Innbyggertorgene er i ferd med å etablere seg i denne rollen, og er under stadig utvikling. Nye arenaer for innbyggertorg må være tilpasset innbyggernes behov. Møteplassene i lokalsamfunnene påvirker innbyggernes sosiale forhold og oppvekstsvilkår. Tall fra innbyggertorgene viser hvilke målgrupper som bruker innbyggertorgene og hva de brukes til.

For å lykkes med å implementere temaplanen, må kommunen fortsette å prioritere godt tverrsektorielt arbeid fremover. Dette innebærer blant annet god kommunikasjon for å fremme samarbeid og deltakelse, utvikling av digitale løsninger for medvirkning, samt etablering og praktisering av områdeforum. Videre er det sentralt å videreutvikle innbyggertorgene, samt arbeide med åpne og tilgjengelige arenaer for aktiviteter i kommunen.

Viktige resultater og innsatser

Deltakelse, motivasjon og tilrettelegging

- Asker kommune arrangerte «Frivillighetens år 2022» med mange aktiviteter og fokus på verdien av frivillighet. Frivillighetsbørs ble avholdt for første gang 5. desember 2024 på Heggedal innbyggertorg i samarbeid med frivillighetsutvalget.
- Det er etablert en ny modell for frivillighetskoordinering. Denne skal styrke plattformene for godt samarbeid og god dialog mellom kommunen og frivillig sektor.

- Det er arrangert medborgerskapsskole, som er en kursrekke om samskaping mellom kommunen og sivilsamfunnet. Tjenesteområdene Oppvekst, Velferd og Medborgerskap samarbeidet i 2024 om gjennomføringen av kursrekken «Medborgerskap i praksis» for ansatte i Risenga-/Bondisonen.
- Asker kommune tilrettelegger for samskaping i praksis. Det arrangeres blant annet omkring 140 faste aktiviteter på innbyggertorgene ukentlig, primært i frivillig regi. I tillegg arrangeres det en rekke ulike enkeltaktiviteter. Registrering av informasjon om bruk av innbyggertorgene er i tråd med folkehelseloven, som krever at kommuner har oversikt over forhold som påvirker folkehelsen, inkludert sosiale forhold. I første halvdel av 2024 ble det arrangert 2546 åpne aktiviteter i regi av lokalsamfunnet og 901 i regi av kommunen. Dette er en økning fra 2023. Flertallet av aktivitetene er for seniorer eller barn og unge.
- Asker kommune har harmonisert ulike tilskuddsordninger under tjenesteområde Medborgerskap for å gjøre det enklere og mer oversiktlig å søke tilskudd fra kommunen. Det er tatt i bruk en digital søknadsportal i 2024.
- Det er inngått nye samarbeidsavtaler mellom Asker kommune og Asker idrettsråd, Asker kulturråd og Asker kirkelige fellesråd i 2023. Det ble i 2024 inngått nye samarbeidsavtaler med Klokkarstua Nærmiljøsentral, Heggedal Nærmiljøsentral, Borgen Nærmiljøsentral, NaKuHel Frivilligsentral og Vollen Nærmiljøsentral. Åros Frivilligsentral inngikk sin første samarbeidsavtale med kommunen i 2024. Samarbeidsavtalen med NaKuHel folkehelsesenter ble reforhandlet sommeren 2024.

Påvirkningsmuligheter

- Kommunen har prøvd ut nærdemokratiske ordninger gjennom etablering av lokalsamfunnsutvalg i Tofte, Heggedal og Slemmestad. Det har vært gjennomført følgeforskning knyttet til lokalsamfunnsutvalgene.
- Lokalsamfunnsutvalgene ble i 2023 vedtatt erstattet av åtte områdefora i åtte lokalsamfunn i kommunen. Asker kommune skal legge til rette for at områdeforaene kan skape nye løsninger for medvirkning, samskaping og lokal representasjon. Områdeforaene skal være et bindeledd mellom kommunen og de ulike lokalsamfunnene, og skal til sammen dekke hele kommunen. Foraene skal være satt sammen av innbyggere lokalt, og de skal være selvstendige og frie fra kommunen. Kommunen skal sørge for at de kan skape nye løsninger for medvirkning, samskaping og lokal representasjon. Det er vedtatt en årlig støtte på 50 000 kroner. Det ble i 2024 inngått samarbeidsavtale med fire områdefora.
- Det ble i 2022 etablert et digitalt innbyggerpanel som skal bidra til å styrke medvirkningsprosessene i Asker kommune. Innbyggerpanelet består av ca. 600 personer over 15 år som er invitert til å delta i digitale spørreundersøkelser eller fysiske workshops om lokalsamfunnet og kommunens tjenester. Det er gjennomført seks aktiviteter i 2024. Siden oppstart er det gjennomført totalt 19 aktiviteter.

- Oppgaveutvalget for Skogsborg besto av representanter fra frivillige organisasjoner, næringsliv og politikere, som sammen fikk i oppdrag å legge til rette for gode og bærekraftige konsepter for utvikling og drift av Skogsborg og Torvøya. Utvalgets anbefalinger er overlevert formannskapet. Her kommer det frem at Skogsborg og Torvøyas utvikling bør inngå i et helhetlig arbeid med friluftslivet i Oslofjorden. Stedet må tilby friluft- og kulturaktiviteter for alle. Aktiviteter og overnattingsmuligheter hele året er viktig, og lag og foreninger skal være sentrale samarbeidspartnere i det videre arbeidet. Oppgaveutvalget ble avviklet etter vedtak i hovedutvalget i 2024.

Møteplasser i nærmiljøet

- Det er etablert innbyggertorg som sentrale møteplasser i åtte lokalsamfunn i Asker kommune. Innbyggertorgene videreutvikles, og det arbeides med utvikling av permanente innbyggertorg i Slemmestad. Som følge av omstilling ble prosjektet Spikkestad innbyggertorg avsluttet i desember 2024, men Røyken frivilligsentral vil fremdeles være til stede i kulturkirken Teglen.
- Det er satt i gang et arbeid med innfasing av ny digital bookingløsning for leie av kommunens lokaler. Ordningen startet opp med pilotering på innbyggertorgene i 2023, og ble etablert ved skoler og idrettshaller i 2024. Det er nå over 100 kommunale lokaler som innbyggerne kan leie via digital bookingløsning. Dette gjelder både innbyggertorg, ungdomsklubber, idrettsarenaer og skoler.

Barnehage- og skolekapasitet

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt av kommunestyret 15. juni 2021 (sak 41/22). Temaplanen er inndelt i 4 innsatsområder og har til sammen 30 strategier. I tillegg har temaplanen 5 overordnede strategier for å sikre god barnehage- og skolekapasitet i kommunen.

Planstrategien for 2024-2027, som ble vedtatt av kommunestyret i november 2024, gir føringer om at temaplan for barnehage- og skolekapasitet skal revideres i perioden. Arbeidet med revisjon av temaplanen startet opp i 2024.

Vurdering og analyse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet skal bidra til at Asker kommune lykkes med målsettingen om å ha rett bygg på rett sted til rett tid. Temaplanen er sammen med kommuneplanen viktig for å realisere område- og boligutviklingen i Asker kommune.

Temaplanen har 30 vedtak om endringer knyttet til de fire innsatsområdene i hele planperioden. 8 vedtak er gjennomført og 10 vedtak er under arbeid, mens arbeidet med 12 vedtak ennå ikke har startet opp.

I tillegg til punktene nevnt under, jobber kommunene med å bygge en ny og utvidet Føyka barnehage. Barnehagen utvides fra 3 til 6 avdelinger og skal stå ferdig høsten 2025. Hvalstad skole blir også utvidet og pusset opp. Skolen utvides til en 4-parallell skole med idrettshall, og skal stå ferdig vinteren 2026. Disse to utbyggingsprosjektene var satt i gang før temaplanen ble vedtatt.

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet skal rulleres i 2025, slik at den samsvarer med vedtatt kommuneplan og andre vedtatte temaplaner. Mandat for rulling av temaplanen ble vedtatt av hovedutvalg for oppvekst i januar 2024. Ved revisjon av planen må det tas særlig hensyn til den mer utfordrende økonomiske situasjonen i Asker kommune, samt endringer i boligutviklingen og samfunnet.

Viktige resultater og innsatser

Asker nord

- Utvidelse av paviljongen ved Mellom-Nes skole ble gjennomført høsten 2024, og kapasiteten er nå tilfredsstillende.

Asker sentrum

- Kommunen er i gang med å bygge ny Søndre Borgen barnehage. Den nye barnehagen får utvidet kapasiteten fra 6 til 8 avdelinger, og skal stå ferdig i 2025.
- Prosjektet for å planlegge bygging av ny barneskole med flerbrukshall på Hønsjordet er satt i gang. Skolen skal bygges for fire klasser på hvert trinn, og skal stå ferdig i 2030.

Asker midt

- Heggedal skolekrets ble utvidet ved at områder fra Midtbygda, Sydskogen og Slemmestad skoler ble endret til å tilhøre Heggedal skole. Bakgrunnen for endringen var harmonisering av skolekretsene etter kommunesammenslåingen. Endringen var gjeldende fra skoleåret 2022/2023.
- Det ble fra skoleåret 2022/2023 etablert ny spesialavdeling ved Sydskogen skole.
- Røyken ungdomsskole ble i desember 2024 vedtatt nedlagt fra august 2025. Elevene vil fra høsten 2025 tilhøre enten Spikkestad eller Hovedgården ungdomsskoler.
- Prosjektet for å planlegge bygging av ny Røyken barnehage er satt i gang. Barnehagen skal stå ferdig i 2028.

Asker sør

- Det er satt av arealer til ny Sætre skole, og prosjektet for å planlegge bygging av ny barneskole er i gang. Den nye skolen skal ha plass til fire klasser på hvert trinn, og skal stå ferdig i 2027.
- Det er satt av arealer til ny Sætre ungdomsskole, og prosjektet for å planlegge bygging er i gang. Den nye skolen skal ha plass til seks klasser på hvert trinn, og skal stå ferdig i 2032.
- Arbeidet med å bygge om Frydenlund skole fra en baseskole er i gang. Ombyggingen finansieres av koordineringspotten til oppvekstbygg, og vil gjennomføres over flere år.
- Det ble fra skoleåret 2024/2025 etablert ny spesialavdeling ved Frydenlund skole.
- Folkestad skole ble i desember 2024 vedtatt nedlagt fra august 2027. Elevene vil etter nedleggelse tilhøre enten Sætre eller Tofte barneskoler.

Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv ble vedtatt av kommunestyret 15. juni 2021 (sak 42/21). Temaplanen er inndelt i 3 innsatsområder og har til sammen 23 strategier.

Vurdering og analyse

Temaplanen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv skal legge til rette for at alle innbyggere har høy livskvalitet i hverdagen gjennom aktivitet, fellesskap og mestringsopplevelser, et bredt aktivitetstilbud, god infrastruktur og tilgang til varierte anlegg og møteplasser i hele kommunen.

Temaplanen fungerer godt som et verktøy for utvikling. Flere av strategiene er satsinger som det må arbeides med over tid, for eksempel innenfor innsatsområdene «helhetlig stedsutvikling» og «alle i aktivitet». Av de totalt 23 strategiene i temaplanen, er det likevel kun et fåtall strategier som det så langt ikke er jobbet med.

Asker kommune har fokus på å hindre utenforskap, blant annet ved å legge til rette for likeverdige vilkår for alle. Kommunen jobber med dette blant annet gjennom porteføljen for ung utenforskap og prosjektet «Fritidsaktiviteter for barn og unge». Dette krever en bred tverrsektoriell tilnærming og ekstern medvirkning.

I planperioden frem til 2033 bør det være fokus på egenorganisert aktivitet, innsats mot utenforskap og digital utvikling. Etablering av et gjennomgående sti- og løypenett er en målsetning, jf. den nylig vedtatte handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårer.

Viktige resultater og innsatser

Helhetlig stedsutvikling

- Asker kommune har ferdigstilt og satt i gang arbeid med flere nye idrettsanlegg, slik som Varner Arena, Langenga Velodrom, Leikvoll C og idrettshaller ved Røyken og Nesbru videregående skoler.
- Kommunen etablerer små aktivitets- og rekreasjonsanlegg mellom de etablerte anleggene, for eksempel gjennom mellomromsprosjektet på Risenga som stod ferdig våren 2024. Det er arbeidet med sentrumsutvikling med aktivitetsanlegg i Asker sentrum, Slemmestad, Sætre og Heggedal.
- Det er tatt flere miljøgrep ved nye anlegg i Asker, slik som etablering av LED-belysning på Risenga kunstis, Risenga kunstgress, Arnestad kunstgress og Føyka kunstgress. I tillegg støtter Asker kommune en rekke miljøtiltak/rehabilitering ved private kunstgressbaner, blant annet skifte fra gummigranulat til miljøvennlig innfyll. Lysene i Risenga svømmehall er skiftet fra halogen til led-belysning.
- Resepsjon og butikk i Risenga svømmehall ble i 2024 bygget om til et mer effektivt og brukervennlig inngangsparti, og kommunen er i slutfasen med å implementere et nytt

billettsystem i Askerbadene. Dette skal gjøre gjestereisen enklere. Stupetårnet i Risenga svømmehall er pusset opp.

- Det er vedtatt politisk sak om oppgradering til ledlys i kommunale bygg over en periode på seks år. I samme sak ble det bevilget 15 mill. kroner til å oppgradere kommunalt eide lysanlegg til led ved utendørs idrettsflater (fotballbaner, Vardåsen skisenter, Solli lysløype og friidrettsanlegg).
- Avtaler om eie/leie, som er grunnlag for kommunal driftsstøtte til fotballbaner og utendørs idrettsanlegg, ble harmonisert i 2024, og inkluderer nå idrettslag som har fotballbaner og utendørs idrettsanlegg i hele kommunen.
- I Vardåsen skisenter er det lagt kommunalt nett og fiber i byggene for å få et bedre og mer stabilt nett for drift av skisenteret.
- Det er satt i gang en mulighetsstudie for rehabilitering av Føyka kunstgressbane.

Alle i aktivitet

- Prosjektet «Fritidsaktiviteter for barn og unge» er i slutfasen med utvikling av en ny modell for hvordan man skal jobbe for at alle barn og unge skal få mulighet til å delta i en fritidsaktivitet. Det er blant annet innhentet et kunnskapsgrunnlag fra Oslo Economics om kostnader og barrierer for deltakelse i fritidsaktiviteter blant barn og unge i Asker. For å få innsikt i tematikken, er det gjennomført en omfattende medvirkning. Søknadsordningen Fritidskassa, Solidaritetsfondet og Aktivitetsguider/Aktive lokalsamfunn i regi av Asker idrettsråd, Bamsefondet (Frisk Asker) og 100 gratis plasser i kulturskolen er eksempler på eksisterende tiltak for å inkludere flere barn og unge i fritidsaktiviteter. I tillegg ble det fra 2023 opprettet et feriekontor bemannet av UngKultur, som formidler lokale ferietilbud til barn og unge, og fordeler barn og unge som av ulike grunner trenger friplasser i interne og eksterne ferietilbud.
- Aktiv fritid har startet arbeidet med pilotprosjektet «Møteplassen», der målet er å treffe bedre med tilbudet om Fritid med bistand. Møteplassen er et treffsted og en informasjonsarena på dagtid for unge utenfor skole, arbeid og fritid.
- BUA har fått godkjent og plassert en utlånsbrakke i Vardåsen skianlegg, med mål om å tilby utstyr der aktiviteten foregår. Forrige skisesong testet BUA utlån av utstyr via BUA-tilhengeren, og i løpet av 7 dager for 13 skoledager (skidag) ble det lånt ut skiutstyr til 300 elever. I tillegg flyttes BUA Asker fra Heggedal til større og mer egnede lokaler i Askerhallen, og utlån åpner der i januar 2025. Totalt var det i 2024 registrert 3675 brukere av BUA Asker. BUA deltok på eller bidro med utstyr til 27 arrangementer i 2024.
- BUA Hurum driftes av Klokkearstua nærmiljøsentral, som har søkt og fått Bufdir-midler ut 2026. Asker kommune betaler årskontingenten og gir opplæring innen utstyr, vedlikehold og generell bestilling.

- I samarbeid med Panua og Varmestua, og med midler fra Gjensidigestiftelsen, har Aktiv fritid startet opp ukentlig musikktilbud på Varmestua. Tilbudet er et toårig prosjekt.
- Frisklivsentralen har et prosjekt i samarbeid med avdeling læring og mestring og mestringstilbudet psykisk helse og rus i tjenesteområde Velferd. Prosjektet handler om bedre og mer effektiv ressursutnyttelse og samarbeid om utvikling av nye tilbud. Et eksempel på tiltak er brukermedvirkningsmøter for personer med long covid. Et annet eksempel er at frisklivscentralen har startet opp et nytt kurstilbud, «Livet skjer», for de som sliter med psykiske helseutfordringer og belastninger.
- Etter initiativ fra en innbygger har Aktiv fritid i samarbeid med Panua tilrettelagt for et kor for voksne utenfor arbeidslivet.
- Asker kommune har innført gratis inngang i kommunens svømmehaller for elever på 2. og 10. trinn.
- Det er etablert nærmiljøanlegg ved Risenga (mellomromsprosjekt) og aktivitetsparker ved Drengsrud skole og på Borgen. Når det gjelder private parker, er det etablert ny pumtrackbane i Nes hageby, på Tofte, Billingstad, Borgen Vel og på Nesøya. Skateparken på Føyka er bygget opp igjen etter bygningsarbeider med vei og infrastruktur. Ballbingen ved Nordre Bondi gård er rehabilitert.
- Kommunen har vedtatt tiltaksplan til handlingsplan for opplevelsesbasert turisme.
- Det er etablert nye digitale plattformer for søknader og behandling av tilskuddsmidler fra Asker kommune til kultur, idrett og frivillighet (eApply), samt et nytt system for booking av kommunale lokaler (BookUp).
- Asker fotball har fått pilotmidler fra Asker kommune til transport til idretts- og kulturaktiviteter.
- Det er etablert arenaer for e-sport, blant annet på Frisk arena, Nærsnes, Sætre og i regi av idrettslaget ROS.
- Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 er vedtatt, med kartlegging og plan for ro- og padleled, turstier, klatrefelt, skiløyper og sykkeløyper.
- Det er anlagt hengekøypark ved Halvorsenhytta i Vestmarka.
- Kommunen har en samarbeidsavtale med DNT om drift av Sjøførboligen i Vollen/Håkavika. I 2024 har DNT anlagt et kajakkhotell på samme område hvor man kan leie kajakk og gjennomføre «vått kort»-kurs. Det er også utlån av kajaker på Skogsborg.

- Tre rundturer er kartlagt med tanke på universell utforming (Konglungen, Høvikvollen og Stikkvannsveien). Her er det plassert ut benker. Det er etablert møteplasser for rullestolbrukere langs Stikkvannsveien.
- Det er merket nye stier i Bårdsrudmarka i henhold til driftsavtalen med DNT.
- Planlegging for markering av Friluftslivets år 2025 ble gjort sammen med lag og foreninger, og ble forankret i politisk sak høsten 2024.
- Det er gjennomført en regional kartlegging og verdsetting av friluftsområder og turruter på oppdrag fra fylkeskommunen.
- Det er gjennomført samrådsmøter om saker som omhandler idrett, friluftsliv og folkehelse.
- Tilsynsvaktordningen ved skolene er besluttet avviklet, og det skal innføres digital tilgang til lokalene. Arbeidet med å etablere nye digitale låsesystemer er påbegynt.
- Nye avtaler mellom Asker kommune og NaKuHel og DNT er signert.
- Det er gjennomført et treårig prosjekt der kommunen har mottatt ca. kr. 10 mill. kroner i tilskudd fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) til ulike tiltak knyttet til inkludering, slik som blant annet BUA-ordningen.
- Det er igangsatt en utredning av harmonisering av gebyrer for å forenkle prisstrukturen for kommunens tjenester innenfor Medborgerskap og Oppvekst. Harmoniseringen skal bidra til rettferdighet og lik praksis på tvers, økt forståelse for prisene hos innbyggerne, samt harmoniserte priser uten at det medfører inntektstap for berørte virksomheter.

Likeverdige vilkår

- Kommunens tilskuddsordninger til kultur, idrett og frivillighet er harmonisert, og ny ordning blir evaluert i 2025. Nye retningslinjer for lån og leie av kommunale lokaler ble vedtatt i desember 2024.
- Kommunen har siden 2022 hatt en BUA-koordinator på engasjement i to år for å drifte BUA-ordningen for gratis utlån av utstyr til idretts- og friluftsliv. I 2024 ble dette en fast stilling.
- Det er utarbeidet nye driftsavtaler/samarbeidsavtaler med blant annet NaKuHel og Asker idrettsråd.
- Retningslinjer for leie av lokaler til trening og arrangementer ble vedtatt i 2022 og evaluert i politisk sak i 2024.
- Kommunens tilskuddsordninger til kultur, idrett og frivillighet er harmonisert, og ny ordning evalueres i 2024.

Handling mot klimaendringene

Temaplan for handling mot klimaendringene ble vedtatt av kommunestyret 15. juni 2021 (sak 44/21). Temaplanen er inndelt i 6 innsatsområder og har til sammen 29 strategier.

Klimabudsjettet er et viktig verktøy for oppfølging av temaplan for handling mot klimaendringene, og er strukturert etter innsatsområdene i temaplanen. Klimabudsjettet oppdateres årlig, og er et styringsverktøy for å oppnå reduksjon i utslippene av klimagasser.

Det vises til kapittelet om klimaregnskapet for en oversikt over viktige resultater og innsatser i 2024 knyttet til temaplan for handling mot klimaendringene. For status tidligere år, vises det til årsrapportene for 2021, 2022 og 2023.

Næring

Temaplan for næring ble vedtatt av kommunestyret 14. september 2021 (sak 51/21). Temaplanen er inndelt i 8 innsatsområder og har til sammen 43 strategier.

Vurdering og analyse

Asker kommune har som mål å bli en av Norges ledende kommuner på næringsutvikling. Et konkurransedyktig næringsliv med høy verdiskapning er viktig for kommunens økonomiske og sosiale bærekraft. Temaplan for næring viser muligheter og potensial for en ønsket næringsutvikling.

Temaplan for næring har en omfattende tiltaksplan, og hvert år har det vært lagt frem en politisk sak med prioriterte tiltak. I november ble seks prioriterte tiltak for 2025 presentert for formannskapet.

Arbeidet med å ta en nasjonal posisjon innen sirkulærøkonomi har vært en stor satsing innenfor næringsområdet de siste årene. Dette innebærer blant annet å arrangere Den store sirkulærkonferansen og bygge videre på tiltak som ombrukssenteret Omigjen. Videre har sirkulærøkonomi blitt vektlagt ved tildeling av tilskudd fra tilskuddsordningen og næringsutviklingsfondet. Et eksempel er det private initiativet «Folkets sirkulære bruktbutikk» i Asker sentrum gjennom Solution Crew AS.

Å bli ledende på næringsutvikling er krevende for kommunen, og Asker må opparbeide seg en tydelig identitet som næringskommune. Alle tjenesteområder i kommunen må bidra til realisering av temaplanen. I tillegg har Asker et utstrakt samarbeid med andre kommuner, virkemiddelapparatet, NAV, fylkeskommunen og partneravtaler med relevante miljøer som bidrar til å styrke kommunens næringsutviklingsarbeid.

Arbeidsplassveksten i Asker har ligget stabil i lang tid med i overkant av 500 nye arbeidsplasser årlig, men har nå stoppet opp. I 2023 var det en negativ vekst på 10 arbeidsplasser, mens det i 2024 ble 75 nye arbeidsplasser. Det forventes en nedgang i antall arbeidsplasser i 2025/2026 på grunn av avvikling av helserelaterte arbeidsplasser på Blakstad og Dikemark. Andre kommuner i regionen ser så langt ikke samme nedadgående trend.

Viktige resultater og innsatser

Eksisterende næringer

- I 2024 ble det gitt ca. 2 mill. kroner i tilskudd til næringslivet i Asker, og dette gikk blant annet til husleiestøtte, sentrumsforeninger, kunnskapsmiljøet, interesseorganisasjoner og arrangementer. Dette er 1 mill. kroner mindre enn i 2023, og har sammenheng med reduserte rammer som følge av kommunens endrede økonomiske situasjon.
- Gründerprisen, Lærlingeprisen og Bærekraftprisen deles ut hvert år i samarbeid med Asker Næringsforening. I 2024 gikk Gründerprisen til Grønn Strøm AS og Lærlingeprisen til Erik Mosand hos bedriften Gratech AS. Bærekraftprisen gikk i 2024 til Mepex Consult AS.

- Asker kommune arbeider også aktivt med å støtte og veilede Ungt Entreprenørskap-bedrifter, med en særlig innsats i form av tilskuddsmidler og mentorordning inn mot Bleiker videregående skole og elever som tar fagutdanning.
- Det er utviklet et godt samarbeid med handelsstands- og sentrumsforeningene i Asker der partene møtes jevnlig, blant annet som observatør i styret til Asker sentrum AS.
- Det gjennomføres tidligfasearbeid om steds- og næringsutvikling, der bedrifter som ønsker å investere i Asker veiledes inn mot kommunens formelle instanser.

Gründerskap og innovasjonsmiljøer

- Næringsutviklingsfondet for bærekraftig og innovativ næringsutvikling i Asker tildelte tilskudd til fire bedrifter gjennom søknadsrunden i februar 2024. Alle fondsmidlene er med dette allokert. Totalt er det gitt åtte tilsagn fordelt på sju selskaper.
- For å styrke tilstedeværelsen av relevante akademiske institusjoner i Asker, er det innledet samtaler om og igangsatt en utredning av lokalisering av en campus knyttet til studier i sirkulærøkonomi/bærekraftig samfunnsutvikling i Asker. Fase to i prosjektet ble igangsatt i 2024 i samarbeid med Asker Næringsforening og Avantor AS.
- 2023 ble et svakt gründerår med færre nyetablerte selskaper enn vanlig i Asker. For å motvirke denne trenden, har kommunen gjennom 2024 arbeidet med å øke interessen for gründerskap i samarbeid med RE Gründerhus og Asker Næringsforening.

Landbruk (jordbruk og skogbruk)

- Det er startet et arbeid for markedsadgang og distribusjon av lokale landbruksprodukter, som Smaken av Asker, gjennom kommunal infrastruktur og pilotprosjekter.
- Gården som læringsarena innebærer at mestring av varierte arbeidsoppgaver, kontakt med dyr og gårdbrukere gir verdifull erfaring for elever som ikke har fullt utbytte av vanlig undervisning. Sju gårder i Asker deltar i arbeidet og ordningen finansieres over næringsbudsjettet.
- Tre-fire ganger i året arrangeres det inspirasjonskveld for landbruket sammen med Buskerud fylkeskommune, næringsforeningene og landbrukskontorene.

Opplevelsesnæringer (inkl. reiseliv)

- Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene ble vedtatt av formannskapet høsten 2023 (sak 148/23). Planen omhandler satsing på lokale arbeidsplasser, stedsutvikling og Asker som reiselivsdestinasjon.
- Det arbeides med en ny modell for arrangementer i Asker. Modellen skal bidra til at kommunen kan tiltrekke seg flere arrangementer, og at de arrangementene som gjennomføres er bærekraftige og passer inn i Askers profil. Det er et mål for kommunen å

oppnå merke som Bærekraftig reisemål, og dette har vært blant de prioriterte tiltakene i temaplanen i 2024.

- I samarbeid med Asker Næringsforening er det utviklet en felles portal som heter Asker Opplevelser. Dette arbeidet omhandler blant annet felles internettsider og økt samhandling for å styrke markedsføringen av opplevelsesnæringene i Asker.

Nye næringer

- Arbeidet med en helhetlig plan for næringsarealer langs E134 skal sees i sammenheng med planlagt rullering av kommuneplanens arealdel. Frist for innspill til ny arealbruk er september 2025. Arbeidet frem mot denne fristen utføres i samarbeid med Asker Næringsforening og Askerhalvøya Eiendom AS.
- Kommunen har de siste to årene mottatt mer enn 20 ulike henvendelser om grønn energiproduksjon og forankret handteringen av disse i formannskapet. Det var to-tre pågående initiativer mot slutten av 2024, hvorav ett saksbehandles i Norges vassdrags- og energidirektorat.

Grønn konkurransekraft

- Bærekraftprisen deles ut hvert år til en bedrift som arbeider med omstilling av driften for å bedre ivareta verdier, legge til rette for inkludering og mangfold, samt ha søkelys på ressursforvaltning med lavere klimautslipp. Prisen for 2024 gikk til Mepex Consult AS. Nye statutter for Bærekraftprisen er utarbeidet. Samfunnsflokene legges til grunn som hovedkriterier for tildeling av prisen fremover.
- Den Store Sirkulærkonferansen er en årlig nasjonal konferanse (fysisk og digitalt) med rundt 500 deltakere fra næringslivet, gründere, organisasjoner og offentlig sektor. Asker kommune er vertskap og hovedsponsor. Konferansen ble gjennomført for fjerde gang i 2024 i tett samarbeid med Norsk Senter for Sirkulærøkonomi, KS, Circular Norway og Asker Næringsforening.
- Asker kommune gjennomførte for tredje gang Den store byttedagen sammen med Asker Sentrum AS, med mer enn 300 stands/boder i sentrum av Asker. Det var underholdning, og en nasjonal influenser innen sirkulærøkonomi og gjenbruk bidro til arrangementet.

Samarbeid og nettverk

- Det er inngått to nye partneravtaler mellom kommunen og RE Gründerhus og Asker Næringsforening. Avtalene med Norsk Senter for Sirkulærøkonomi og Circular Norway gikk ut i 2024 og ble ikke fornyet. De nye avtalene har fokus på næringsklima og vertskapsattraktivitet, samt å styrke gründerskap og fremme sirkulærøkonomiske løsninger i Askers næringsliv.
- Det gjennomføres en årlig næringslivsdag i samarbeid med Asker Næringsforening. Årets gründer blir kåret under arrangementet, som ble gjennomført i november 2024.

- Etablererveiledningstjenesten, som Asker kommune har drevet sammen med Akershus fylkeskommune og Bærum kommune, ble videreført i 2024. Modellen som Asker og Bærum har utviklet sammen med RE Gründerhus AS er nå en felles modell for alle kommuner i Akershus fylkeskommune. Avtalen med Akershus fylkeskommune gjelder ut 2025, og vil trolig fornyes.

Omdømme og synlighet

- Det arbeides med å profilere Asker som bo-, besøks- og næringskommune med bakgrunn i kommunens unike særtrekk. Arbeidet er også en viktig del av oppfølgingen av handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene.
- Arbeidet med å nominere Asker som årets vertskapskommune for næringslivet 2025 ble utført mot slutten av 2024. KS og NHO har felles interesse av å skape gode vertskapskommuner for næringslivet. Kåringen finner sted i april 2025.
- Å profilere Asker som bo-, besøks- og næringskommune, med søkelys på å definere Askers profil, var et av de prioriterte tiltakene i oppfølgingen av temaplanen for 2024. Dette arbeidet er krevende, og vil fortsette i 2025. Det foreslås at temaet «Asker hele året» blir en bærende plattform for arbeidet.
- Ordfører og kommunedirektør gjennomfører bedriftsbesøk jevnlig. Det ble i 2024 gjennomført 15-20 besøk til lokale bedrifter for å forstå deres behov og stimulere til vekst og økt samarbeid.

Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker

Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker ble vedtatt av kommunestyret 8. mars 2022 (sak 28/22). Temaplanen er inndelt i 5 innsatsområder og har til sammen 18 strategier.

Vurdering og analyse

Formålet med temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker er å møte endringene i befolkningssammensetningen, med stadig flere eldre og færre yngre. Det kreves nye løsninger for å sikre innbyggerne i Asker en god ramme for et godt liv – hele livet. Sentralt i temaplanen står verdien av å skape et aldersvennlig Asker og behovet for å dreie utviklingen mot bærekraftige helsetjenester. Aldersvennlige lokalsamfunn handler om å skape omgivelser og attraktive bomiljøer som gjør det mulig for eldre å delta aktivt i samfunnet.

Det har i 2024 vært en videreutvikling av arbeidet med pårørendestøtte og seniortilbud ved innbyggertorgene. Det er etablert flere aktiviteter og møteplasser for seniorer, blant annet på innbyggertorgene, og det er utarbeidet aktivitetsoversikter for personer i alderen 60+ og nye botilbud.

Det er i tillegg flere gode initiativer på gang for å skape aldersvennlige lokalsamfunn. Dette gjelder blant annet informasjons- og holdningsarbeid, arbeidet med å ta i bruk seniorressurser og fortsatt videreutvikling av aktiviteter og møteplasser.

Rekruttering av personell i helsetjenesten peker seg ut som en særlig utfordring. Kommunen vil ha stor oppmerksomhet på dette fremover, både når det gjelder å få flere inn i arbeid og når det gjelder å beholde medarbeidere. Det vises blant annet til prosjektet «Stå lenger i arbeid» og opprettelsen av ny stilling som servicemedarbeider på bo- og omsorgssentre.

Kommunen ser at stadig færre innbyggere over 80 år har behov for hjemmetjenester og sykehjemstjenester. Arbeidet med dreining av ressursinnsatsen i tråd med strategiene i temaplanen, samt fokus på forebyggende arbeid og tidlig innsats, kan være en medvirkende årsak til dette.

Viktige resultater og innsatser

Aktivitet og fellesskap

- Innbyggertorgene er i stadig utvikling som møteplass for eldre i Asker. Leve livet-treff er et nytt tilbud for seniorer, og det ble i 2024 gjennomført 38 slike treff på innbyggertorgene.
- Samarbeidet med frivilligheten er videreutviklet. Tilbud som demenskor og kulturtreff på Slemmestad er eksempler på dette. Gjennom en ekstraordinær tilskuddsordning for 2024, har kommunen støttet velferdstiltak for eldre i kommunen med til sammen 2 mill. kroner.
- Kommunen har i 2024 jobbet med prosjektet «Stå lenger i arbeid», der målet er økt inkludering og en større andel senior arbeidstakere i årene fremover. Tiltak fra prosjektet skal gjennomføres i 2025-2026.

- Den nasjonale kampanjen planleggelitt.no er lansert på kommunens nettsider. Kampanjens mål å bidra til at flere eldre planlegger egen alderdom.
- Generasjonslekene 2024 ble gjennomført i Asker ved hjelp av mange frivillige, og gjennom et bredt samarbeid mellom ulike aktører som blant annet Asker frivilligsentral, Asker skiklubb og DNT Asker turlag.

Attraktive bo- og nærmiljøer

- Det er i kommuneplanens arealdel vedtatt en bestemmelse om sosiale boformer. Det er flere konkrete eksempler på sosiale boformer i Asker. Kommunen har blant annet aktivt stilt krav om sosiale boformer ved salg av felt H5 på Høn.
- Det er etablert flere strukturer som skal sikre økt tverrfaglig og helhetlig samarbeid rundt stedsutvikling i kommunen, slik som for eksempel porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling, prosjekt stedsutvikling og boligteam. Det er i 2024 utarbeidet et analysekart som verktøy for fremtidig stedsutvikling.

Transport og mobilitet

- Kommunen har i 2024 kartlagt mulighetene for utvikling av aldersvennlig transport.

Fremtidsrettet tjenesteutvikling

- Utviklingsarbeidet for å sikre bærekraftige helsetjenester fortsatte i 2024. Dette inkluderer prosjekt heltidskultur, piloter knyttet til TØRN/oppgavedeling og testing av ambulante tjenester. Høsten 2024 startet et prosjekt med bruk av servicemedarbeidere i heldøgnsomsorg.
- Prosjektet digital hjemmeoppfølging gikk fra pilot til ordinær drift sommeren 2024, og har vært et viktig utviklingsprosjekt.
- Det planlegges et nytt bo- og omsorgssenter i Heggedal, med økt fokus på sambruk med andre i lokalmiljøet.
- Asker kommune har gjennom hele 2024 fortsatt samarbeidet med Posten og KS om et innovasjonsprosjekt for utvikling av en ny kanal (dørterskeltjeneste) for å nå eldre hjemme med informasjon om aktiviteter i nærområdet.

Helsehjelp og sammenheng i tjenestene

- Asker kommune jobber systematisk med pårørendestøtte. Pårørendekoordinator og rådgiver for pårørendestøtte jobber med kompetanseheving av ansatte, systemutvikling og gjennomfører samlinger for pårørende.

- Kommunen har fokus på forebyggende arbeid, blant annet gjennom forebyggende hjemmebesøk for personer over 78 år, Asker seniortreff og medborgerskap i praksis. Høsten 2024 ble det testet ut et opplegg rundt samskaping i soner, med fokus på hvordan kommunen kan utnytte nærheten mellom ulike tjenester i et lokalområde og den tilhørende lokalbefolkningen.
- Det er utviklet en strategisk kompetanseplan for tjenesteområde Velferd. Planen skal bidra til målet om bærekraftige tjenester med kvalitet og kompetanse. Asker kommune deltar i KS sitt mentorprogram for nytilsatte i helsesektoren, som er en del av prosjektet «Jobbvinner».

Vann og vannmiljø

Temaplan for vann og vannmiljø ble vedtatt av kommunestyret 8. mars 2022 (sak 33/22). Temaplanen er inndelt i 10 innsatsområder og har til sammen 29 strategier.

Vurdering og analyse

Temaplanen gir en status for de ulike innsatsområdene og beskriver strategier for arbeidet fremover. Planen gir også føringer for hvordan kommunen skal håndtere klimaendringer knyttet til overvann og flom.

Gjennom tiltaksplaner (taktiske og operative planer) og god porteføljestyring vil kommunen videreføre det arbeidet som allerede er igangsatt. Tiltak som er rettet mot å bedre tilstanden i kommunens vannforekomster og i Oslofjorden vil fortsatt ha stort fokus, og krever tverrsektorielt samarbeid. Arbeidet med å fornye eksisterende vann- og avløpsinfrastruktur vil fortsatt prioriteres. Flere av de planlagte prosjektene vil i 2025 og 2026 gå inn i en gjennomføringsfase.

Asker kommune har vedtatt en investeringsplan som i årene fremover innebærer betydelige investeringer i både rehabilitering og utbygging av vann- og avløpsanlegg. Investeringsbehovet er imidlertid basert på kostnadsnivået i 2020. En betydelig prisstigning i perioden 2020-2024 medfører at temaplanens fornyingstakt ikke oppnås. Konsumprisindeksen har i perioden økt med ca. 19 prosent, mens indeksen for rørleggerarbeid og rørmaterialer har økt med henholdsvis 40 og 54 prosent.

Kommunen etablerer også samarbeid med andre kommuner, søker nasjonale tilskuddsmidler og deltar i relevante forskningsprosjekter for å finne gode, fremtidsrettede og effektive løsninger.

Viktige resultater og innsatser

Organisasjon og drift

- Det er etablert og videreutviklet en beredskapsorganisasjon med en beredskapsvakt hele døgnet, alle dager. For å sikre en robust beredskapsvakt, er det nedsatt et eget øvelsesutvalg og det gjennomføres regelmessige beredskapsøvelser.
- Ny prosjektprosess og porteføljeprosess er implementert for å sikre kvalitet, effektivitet og riktige prioriteringer i forvaltningen av kommunens investeringsbudsjett for vann og avløp.
- Etableringen av ny driftskontroll har avdekket behov for å skifte ut mange tekniske enheter, og har derfor tatt lengre tid. Kommunen innfører også nytt system for forvaltning, drift og vedlikehold av vann- og avløpsinfrastrukturen. Bemanningen er styrket, og det jobbes med å effektivisere rapporteringen med digital overføring av data fra driftskontroll og FDV-system til et eget rapporteringssystem.
- Arbeidet med å samlokalisere driftsavdelingene for vann og avløp på Grette i Røyken er igangsatt, og forventes ferdigstilt i løpet av 2026.

Digitalisering og innbyggertjenester

- For å øke kvaliteten på tjenestene, er det gjennomført et prosjekt med installering av digitale vannmålere med fjernavlesning i alle husstander i kommunen. Prosjektet går over i ordinær drift fra 2025.

Vannforsyning

- For å sikre reservevann og forsyningssikkerhet er det utarbeidet en robust plan for sammenkobling av Askers tre drikkevannskilder (Holsfjorden, Glitrevann og Sandungen). Det er fattet politisk beslutning om valg av reservevann for Sandungen ved sammenkobling av Glitrevann og Sandungen. Store deler av anlegget er detaljprosjektet, men utfordringer med grunneieravtaler vil gi forsinkelser i gjennomføringen.
- Arbeidet med å øke fornyingstakten på vannledninger i tråd med temaplanen er godt i gang. Det tar 3-5 år fra beslutning til et ledningsstrek er fornyet og vises på statistikken. En svært høy prisstigning på rør og rørarbeider reduserer fornyingstakten.

Avløpshåndtering

- Ny renseløsning for Lahell, Åros og Storsand er politisk vedtatt og prosjektering pågår. Alle vedtatte renseløsninger er basert på samarbeid med andre kommuner. Renseløsninger for Asker sør utredes både separat, sammen med VEAS og sammen med Drammen kommune.
- Arbeidet med å øke fornyingstakten på avløpsledninger i tråd med temaplanen er godt i gang. Det tar normalt 2-5 år fra beslutning til et ledningsstrek er fornyet og vises på statistikken. En svært høy prisstigning på rør og rørarbeider reduserer fornyingstakten.

Flom og overvann

- Det er etablert en klar strategi med prioritering av opprusting og kapasitetsøkning på bekkeinntak, samt sikring av trygge flomveier i etablert bebyggelse.
- Riktig og fremtidsrettet overvannshåndtering, samt åpning av lukkede bekker i tråd med temaplanens strategier, sikres gjennom god og systematisk deltakelse i kommunens planarbeid (kommuneplanen og reguleringsplaner).

Vannmiljø

- Kommunen overvåker alle vannforekomster i tråd med EUs vannrammedirektiv (vannforskriften).
- I 2024 har Kongsdelene-bekken og Sagene-vassdraget vært spesielle fokusområder med utvidet kartlegging og prøvetaking.

- Overvåkningsprogrammene og kartleggingen av kommunens vassdrag, gir et viktig kunnskapsgrunnlag for valg av nye utbyggingsområder og hvordan disse bør utvikles.
- «Askemetoden» med bruk av nitrogen som indikator på tilstanden til vassdragene har høstet anerkjennelse. Metoden inngår nå i et SINTEF-ledet forskningsprosjekt finansiert av Forskningsrådet.
- Gjennom arbeidet med tiltaksplan for Oslofjorden er det etablert en tverrfaglig arbeidsgruppe som rapporterer årlig til Miljødirektoratet og Oslofjorderådet. Nitrogenrapport for Asker kommune gir oversikt over kommunens samlede utslipp av nitrogen basert på målinger og beregninger.

Dammer

- I forbindelse med behandling av sak om damsikkerhet, ble det i juni 2023 vedtatt at fire dammer skal renoveres innen 2030. Dette medfører investeringer for til sammen 130 mill. kroner. Saken ga også føringer om at mulighetsstudier skal danne grunnlag for beslutning om hvordan renoveringen skal gjennomføres. Valg av renoveringsmetode skal legges frem for politisk behandling i hver sak.
- Utvalg for samfunnstjenester behandlet i 2024 mulighetsstudie og renoveringsmetode for Rordammen og Høymyrdammen.

Private anlegg

- Det ble i egen sak i juni 2023 orientert om hvordan temaplanens strategier knyttet til private avløpsanlegg, med blant annet tilsyn og pålegg om tilknytning, blir fulgt opp.
- Det ble også vedtatt plan for utbygging av kommunalt avløpsnett med prinsipper for prioriteringer. Denne er lagt til grunn for videre arbeid med tilknytning av private avløpsanlegg til kommunalt nett. Konkrete kalkyler og en svært høy prisstigning på rør og rørarbeider medfører at planen bør tas opp til ny vurdering i 2025.

Kultur

Temaplan for kultur ble vedtatt av kommunestyret 4. april 2022 (sak 41/22). Temaplanen er inndelt i 3 innsatsområder og har til sammen 34 strategier.

Vurdering og analyse

Temaplan for kultur skal bidra til at alle innbyggere i Asker får et likeverdig kulturtilbud, samt sikre langsiktighet, likeverdighet og forutsigbarhet knyttet til kunst- og kulturtilbudet i kommunen. En satsing på kultur gir Asker fortrinn som en attraktiv, levende, skapende og fremoverlent kommune, der innbyggerne får et godt og helhetlig tilbud nær der de bor.

Det har vært høy aktivitet i virksomhetene bibliotek, kulturskole og kulturliv, og en rekke av de vedtatte strategiene i temaplanen er fulgt opp. Flere av strategiene er imidlertid satsinger det må arbeides med over tid, for eksempel innenfor steds- og arenavikling. Dette forutsetter et fortsatt arbeid med å sikre egnede lokaler til kulturaktiviteter og hensiktsmessige støtteordninger til kulturfrivilligheten.

Viktige resultater og innsatser

Helhetlig stedsutvikling, arenaer og møteplasser

- Asker kommune har etablert flere lokale bibliotek for å hensynta store geografiske avstander, og tilbyr aktiviteter på mange tettsteder også i tilknytning til ung kultur. Det er blant annet åpnet nytt bibliotek i Sætre og nye ungdomsklubber i Sætre og Røyken.
- Det er igangsatt et stedsutviklingsprosjekt på Dikemark som skal bidra til fornyelse og utvikling av stedet når Oslo Universitetssykehus forlater området i 2026. Det skal også arbeides videre med utvikling rundt Dikemark psykiatriske sykehusmuseum sammen med Akershus fylkeskommune. I tillegg skal det arbeides videre med utvikling av kulturhuset Hovtun på Klokkekarstua og Rødtangen kulturminnepark.
- Asker kommune har over flere år arbeidet med rehabilitering av de to middelalderkirkene i kommunen, Røyken kirke og Hurum middelalderkirke.
- Asker kommune har overtatt Holmsbu kunstmuseum, og er i gang med utbedringer som skjøtsel, sikring og oppgradering av bygget, og har inngått intensjonsavtale om drift med Museene i Akershus.
- Slemmestad Mek er etablert som midlertidig lokale for Sekkefabrikken kulturhus under utviklingen av Slemmestad.
- Kunstordningen er implementert, og det er igangsatt en rekke prosjekter med kunst i det offentlige rom. Flere prosjekter ble ferdigstilt i 2024. Kommunen mottok i 2024 en kunstgave på 60 verk fra Peter Lorange, og det arbeides med å planlegge for formidling av denne på det nye biblioteket/innbyggertorget i Slemmestad.

- Det er gjort vedtak om plassering av ny kulturskole i rådhusparken i Asker sentrum. Midler til detaljregulering er først avsatt fra 2028.
- Arnestad skole og Arnestad skolekorps samarbeider i et pilotprosjekt om klassekorps for hele 3. trinn ved Arnestad skole. Pilotprosjektet avsluttes sommeren 2025.

Kultur hele livet

- Kommunens tilskuddsordninger til kultur, idrett og frivillighet er harmonisert. Arbeidet med evaluering av tilskuddsordningene igangsatt og fortsetter i 2025. Nytt saksbehandlingsverktøy for søknader om tilskudd, eapply, er implementert og tatt i bruk.
- Asker kommune har styrket satsingen på formidling til barn og unge, blant annet gjennom Den kulturelle barnehagesekken, tre nye ungdomsklubber og gratis kulturskoletilbud på Borgen.
- Asker kommune satser på barn og unge, og jobber aktivt med å motvirke utenforskap. Det er blant annet etablert gratis aktivitetstilbud ved bibliotekene i skoleferier, gratis etter-skoletid-tilbud ved flere bibliotek, samt 100 gratisplasser ved kulturskolen for familier med lav inntekt.
- Det er en rekke nyetableringer i bibliotekene, slik som frøbibliotek, dramatisk lesesirkel, litteraturklubb for ungdom, debattscene, Asker sakprosafestival og språkkafe ved flere bibliotek.
- Kulturskolen har etablert demenskor i samarbeid med Asker demensforening og NaKuHel.
- Kulturskolen og tjenesteområde Oppvekst startet høsten 2024 opp en pilot hvor kulturskolen leverer innhold/kurs i kultur-SFO gjennom et stillingssamarbeid.
- Samskaping mellom kommunale virksomheter har bidratt til flere prosjekter for barn og unge. Eksempler er flere forestillinger hvert år for barn i barnehagealder (barnehagesekken/ minimatiné) og klassekorps.
- Kulturskolen har iverksatt tre nye prosjekter for barn og unge finansiert av midler fra Norsk kulturskoleråd.

Kulturutvikling og -næring

- Tilskuddsordningene er tilrettelagt slik at også profesjonelle kulturaktører kan søke om tilskuddsmidler.
- Det er opprettet samarbeidsavtaler med større kunst- og kulturinstitusjoner i kommunen for å sikre forutsigbarhet for aktørene og tydeliggjøre kommunens forventninger.

- Det er gjennomført et samarbeidsprosjekt med Teater NIE om Landart på Dikemark. Dikemarkfestivalen ble gjennomført for første gang i 2024.
- Asker har deltatt i tre kultureltererte EU-prosjekter for å fremme internasjonalt samarbeid og skape kontakt over landegrenser. Det jobbes med søknader til nye internasjonale prosjekter.
- Det har blitt tilrettelagt for det nyskapende ungdomsarrangementet Constellation, hvor kulturen rundt sci-fi, anime og fantasy står i fokus.
- Kulturskolen har gjennom nasjonale tilskuddsordninger opprettet fordypningstilbud i visuell kunst, teater og dans i samarbeid med andre kommuner, flere utdanningsinstitusjoner og kunstinstitusjoner som strekker seg over inntil tre år. Gjennom samme tilskuddsordninger har kulturskolen også et tilsvarende samarbeid knyttet til såkalt rødlistede instrumentfag i musikk.
- Det er engasjert eksterne formidlere i bibliotekene, og tilbudet til barn og unge er utvidet. Det har vært publikumsrekord på bibliotekene i 2024, og økningen skyldes blant annet at det har vært flere tilbud for barn og unge.

Digitalisering og smart bruk av teknologi

Temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi ble vedtatt av kommunestyret 15. november 2022 (sak 104/22). Temaplanen er inndelt i 5 innsatsområder og har til sammen 22 strategier.

Planstrategien for 2024-2027, som ble vedtatt av kommunestyret i november 2024, gir føringer om at temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi skal revideres/erstattes av en ny temaplan for tjenesteutvikling gjennom innovasjon, digitalisering og bruk av kunstig intelligens. Arbeidet med ny temaplan starter opp i 2025.

Vurdering og analyse

Digitalisering og ny teknologi er viktige virkemidler i arbeidet med samfunns- og tjenesteutvikling for å møte fremtidens utfordringer. Temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi skal bidra til nye og bedre tjenester der alle i samfunnet kan delta.

Temaplanen er tverrsektoriell, da digital transformasjon og nye teknologiske løsninger åpner for nye muligheter i alle tjenesteområder. Digitalisering krever nye måter å jobbe på, og organisasjonens evne og vilje til å endre arbeidsmetodikk og tjenesteleveranser er avgjørende for å lykkes i digitaliseringsarbeidet.

Bredbåndsdekningen i Asker er god og bedre enn landsgjennomsnittet. Målet om at alle husstander i Asker som minimum skal tilbys en bredbåndshastighet på 1 GBit/s innen 2026 vurderes å være realistisk. Målet om 100 prosent dekning på 5G til alle husstander er nådd, riktignok med en hastighet på 30 Mbit/s. Når det gjelder 5G-hastighet på 100 Mbit/s, har Asker kommune i 2023 en dekning på 87 prosent. Landsgjennomsnittet er 82 prosent. Dette viser at Asker har en godt utbygget digital infrastruktur. 94 prosent av husstandene i Asker hadde ved utgangen av 2024 installert digitale vannmålere som muliggjør fjernavlesning av vannforbruket.

Antallet mottakere av ulike typer velferdsteknologi øker fra år til år. Kommunen jobber med at flere av løsningene skal tildeles til stadig flere, noe som vil bidra til at flere eldre kan bo hjemme lenger. Dette er et av flere viktige grep for å møte demografiutfordringene i årene fremover. En handlingsplan for digitalisering og e-helse er under utarbeidelse, og vil gi retning til det videre arbeidet.

Vi er i en periode med et utfordrende trusselbilde både internasjonalt og nasjonalt. IKT-sikkerhet, cybersikkerhet og IKT-beredskap har derfor vært høyt prioritert i 2024. Kunstig intelligens vil kunne gi store muligheter i årene fremover, og det forventes høy aktivitet og stort fokus på begge disse områdene i tiden som kommer.

Temaplanen følges i all hovedsak opp gjennom kommunens IKT-porteføljestyling. Det er samlet sett oppnådd mye og gjennomført en rekke aktiviteter i temaplanens to virkeår.

Viktige resultater og innsatser

Data som strategisk ressurs

- Det er i 2024 arbeidet med å kartlegge og systematisere hvilke data som er sentrale for å effektivisere samhandlingen mellom tjenestene og for å gi god beslutningsstøtte. For Asker kommune betyr dette å ha oversikt over alle data som er tilgjengelige i de mange IKT-systemene som benyttes i tjenesteproduksjonen.
- Tjenesten «Asker i tall» ble lansert på kommunens nettsider i 2024. Her ligger en samlet oversikt over data og nøkkeltall innenfor områdene befolkning, boliger og husholdninger, bærekraft, klima, natur og miljø, helse og omsorg, folkehelse og levekår, kultur, idrett og fritid, lokaldemokrati, medarbeidere og økonomi, næringslivet, barn og unge, digital infrastruktur og kart og stedsutvikling.

Klimabevisst infrastruktur og kapasitet

- Asker har en godt utbygget digital infrastruktur med en dekningsgrad bedre enn landsgjennomsnittet. Asker er på god vei mot det nasjonale målet om «Gigabit-samfunnet», hvor innbyggere og næringsliv tilbys en hastighet på minst 1 Gigabit/s.
- Det er tilrettelagt for gjenbruk av PCer til kommunens folkevalgte, samt gjennomført tiltak for å sikre økt levetid på PCer og Chromebooks. 200 Chromebooks ble i 2023 gitt i gave til elever i Kharkiv i Ukraina.
- 94 prosent av husstandene i Asker hadde ved utgangen av 2024 installert digitale vannmålere som muliggjør fjernavlesning av vannforbruket, og Asker er dermed på topp blant landets kommuner. Digital avlesning av vannmålerne gjør det mulig å tilby hyppigere frekvens på fakturering.
- Det ble i 2024 inngått ny avtale for fiberkommunikasjon mellom lokasjonene i Asker kommune, noe som har resultert i at 50 nye kommunale lokasjoner har fått økt kapasitet. Asker kommune mottok i 2024 totalt 3,5 mill. kroner i støtte fra statsforvalteren til tre bredbåndsutviklingsprosjekter på tre nye felter i kommunen.

Digitale ferdigheter og kompetanse

- Kommunen har i perioden 2020-2023 tatt i bruk ny infrastruktur og flere nye digitale løsninger som grunnlag for nye tjenester. Noen eksempler på dette er intern og ekstern samhandling gjennom Teams, reservering av lokaler og møterom i hele kommunen via BookUp, oppfølging av byggesaker etter etablering av nytt byggesakssystem og etablering av ny tilskuddsportal som erstatning for AiA og fritidskortet.
- Både ansatte og folkevalgte har fått opplæring i personvern og informasjonssikkerhet, blant annet gjennom opplæringsleksjoner i IKT-sikkerhetsmåned og som eget tema i folkevalgtopplæringen.

- Prosjektet KI-løftet startet opp i 2023. Toppledergruppen, tjenesteområdene og virksomhetene har fått innsikt i og økt sin kompetanse på de mange mulighetene og utfordringene som ligger i bruk av kunstig intelligens. Kunstig intelligens brukes nå i stadig flere tjenester i Asker kommune.
- Den frivillige organisasjonen Seniornett ble i 2024 hedret med prisen for årets aldersvennlige tiltak, som ble delt ut på seniorkonferansen. Seniornett har i over 20 år bidratt til å hjelpe seniorer i den digitale hverdagen og heve deres digitale kompetanse. Dette er viktig for å redusere det digitale utenforskapet i samfunnet.

Relevant digital støtte

- Asker kommune benytter IKT-porteføljestyling som metode for å sikre hensiktsmessig prioritering av de årlige IKT-investeringsmidlene i tråd med overordnede mål.
- Kommunen har jobbet med å videreutvikle rollen til IKT-systemeierne i organisasjonen, samt sikre bedre og mer systematisk oppfølging av leverandørene.
- I tråd med gjeldende lover og retningslinjer for universell utforming, pågår det et arbeid for å sikre universell utforming og klart språk i kommunens digitale løsninger. Arbeidet fortsatte i 2024.
- Stadig flere tjenester digitaliseres for å bli enklere, mer brukervennlige, mer sammenhengende og mer tilgjengelige. Tilgjengelighetserklæringer er nå en del av de kommunale netjtjenestene.
- Nye digitale tjenester lanseres jevnlig. I 2024 gjelder dette blant annet selvbetjent innsyn i kommunens postlister på dokumentnivå, digitalt ledsagerbevis, nytt fagsystem for barnevernstjenesten og digital ombruksplattform. Digitaliseringsprosjektene kan følges på tjenesten [«Følg digitaliseringsprosjektene»](#) på kommunens nettsider.

Informasjonssikkerhet og personvern

- Informasjonssikkerhet og personvern er høyt prioritert i Asker kommune. Spesielt har IKT-sikkerhet og cybersikkerhet fått en stor plass innenfor dette området. Det er innført to-/flerfaktorautentisering på mange IKT-løsninger. Asker kommune ble tilknyttet døgntilgjengelig sikkerhetsoperasjonssenter, og det er etablert ny backup- og restoreløsning med utvidet tilgangskontroll, utvidede overvåkningsløsninger og logging av IKT-sikkerhetstrusler.
- Det er gjennomført en verdivurdering av hvilke IKT-løsninger og hvilken IKT-infrastruktur som er kritiske for å støtte samfunnskritiske funksjoner. IKT-beredskapsplanen er synkronisert med Asker kommunes overordnede beredskapsplan.
- Evalueringer av sikkerhetskulturen blant de ansatte i 2023 og 2024 viser at stadig flere har forståelse for de sikkerhetstiltakene som settes inn, og at stadig flere er oppmerksomme på de truslene som finnes i den digitale hverdagen.

- Konsulentselskapet Deloitte har i 2024, på oppdrag fra kontrollutvalget, gjennomført en forvaltningsrevisjon av informasjonssikkerheten i Asker kommune. Resultatet av forvaltningsrevisjonen legges frem i 2025.

Mestre hele livet – psykisk helse og rus

Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus ble vedtatt av kommunestyret 31. januar 2023 (sak 6/23). Temaplanen er inndelt i 6 innsatsområder og har til sammen 19 strategier.

Vurdering og analyse

Formålet med temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus er å gi retning til arbeidet med samfunns- og tjenesteutvikling knyttet til psykisk helse, rus og avhengighet. Det innebærer blant annet å fremme et inkluderende samfunn som styrker mulighetene for livskvalitet, deltakelse og god psykisk helse, samt utvikle helhetlige og effektive tjenester. Planen gjelder for innbyggere over 18 år, men omhandler også overganger fra ung til voksen.

Omstillingsprosesser på grunn av en presset kommuneøkonomi har påvirket omfanget, organiseringen og kvaliteten på tjenestene. Kommunen har i 2024 fortsatt arbeidet med å utvikle et mer differensiert bo- og tjenestetilbud der brukerne får et tilpasset tilbud på riktig nivå. Det er gjennomført kartlegginger av både eksisterende boliger og aktivitetstilbud, og dette vil danne grunnlag for videreutvikling av tjenestene.

Det tverrsektorielle arbeidet med ungt utenforskap er systematisert og styrket gjennom etablering av porteføljen for ungt utenforskap og pilotering av effektkontrakter. Samarbeid med frivilligheten og Askersamfunnet for øvrig er viktig for å styrke de nederste trinnene i innsatstrappen.

Viktige resultater og innsatser

Inkludering deltakelse og fritid

- Det er nødvendig å videreutvikle møteplasser og aktivitetstilbud for å sikre målgruppen livskvalitet og et meningsfullt innhold i hverdagen. Det er gjennomført en kartlegging av aktivitetstilbud og inngått et samarbeid mellom tjenesteområdene Velferd og Medborgerskap. «Møteplassen» i regi av Frisklivssentralen er et eksempel på et prosjekt som har vokst frem. «Møteplassen» holder til på Radar ungdomsklubb og er for unge mellom 16 og 30 år. Her kan unge delta på ulike kurs og aktiviteter, få gode verktøy for en bedre hverdag, eller lære ulike praktiske ferdigheter som for eksempel budsjettering/økonomi, matlaging og jobbsøking.
- Kommunen har i 2024 søkt og mottatt tilskudd til en mentorordning for personer som har vært i rusbehandling. Ordningen er igangsatt og vil vare ut 2026, forutsatt at kommunen mottar tilskuddsmidler. Tiltaket er et samarbeid med brukerorganisasjonen A-larm.

Utdanning, arbeid og aktivitet

- Flere virksomheter i tjenesteområde Velferd jobber sammen for å gi en helhetlig oppfølging som bidrar til at flere fullfører videregående opplæring og rekrutteres til arbeidslivet. Dette gjelder blant annet tiltak som NAV i skolen, Jobbsentralen og servicemedarbeiderprosjektet, som er et samarbeid mellom NAV og heldøgnsomsorg.

- Kommunen og tjenestene samarbeider med Fontenehuset i Asker, som er et frivillig arbeidsfellesskap for mennesker som lever med psykiske helseutfordringer. Det har vært et særlig fokus på å utvikle tilbud til unge.
- Asker Næringsforening har i samarbeid med NAV, Asker kommune, Asker Produkt, Jobbhuset, Arba og NaKuHel utviklet og gjennomført sertifiseringskurs i sosial bærekraft med fokus på arbeidsplasser, inkludering og mangfold. Prosjektet heter «Sosial profil Asker».
- Det er etablert en systematisk og tverrsektoriell tilnærming til ungt utenforskap gjennom etablering av porteføljen ungt utenforskap 0-30. I 2024 ble det opprettet en allianse med aktører i Askersamfunnet som jobber med barn og unge/unge voksne i Asker. Formålet er mer samarbeid og samlet innsats i arbeidet med utenforskap.
- Kommunen har gjennomført en anbudsprosess knyttet til effektkontrakt innenfor ungt utenforskap. Hensikten er å finne nye løsninger og metoder for å utvikle tilbud til en gruppe unge som det offentlige ikke har lyktes med å nå. Målet er å få flere ungdommer i aktivitet, utdanning og arbeid. Arba vant anbudskonkurransen om effektkontrakter. Det nye tilbudet skal bidra til at ungdommene i prosjektet fullfører videregående utdanning eller kommer ut i aktivitet. Gjennom tett oppfølging fra en veileder skal ungdommene få kartlagt sine individuelle behov og ressurser. De skal videre få verktøy og støtte til å håndtere press, stress og utfordringer, og skape evne til endring og fremtidstro.

Bolig og bomiljø

- Det ble i 2024 gjennomført en kartlegging av boligporteføljen i virksomheten psykisk helse og rus. Denne følges opp med et arbeid med å kategorisere boligene for å sikre rett bruker i rett bolig, i tråd med prinsippene i boligtrappen. Det er identifisert behov for flere private og kommunale boliger for leie og eie, slik at flere kan flytte ut av omsorgsbolig og ivaretas i egen bolig med ambulant oppfølging.
- Det jobbes strategisk og tverrsektorielt med å inkludere boligsosiale behov i stedsutvikling og reguleringsplaner, blant annet gjennom porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling og strategisk boligteam.
- Kommunen er i gang med en omlegging av tjenestetilbudet til personer med alvorlige og sammensatte psykisk helse- og/eller rusutfordringer. Dette innebærer blant annet å videreutvikle og differensiere ulike botilbud til ulike målgrupper, samt å ivareta innbyggere med mer komplekse tilstander.

Helhetlige og mestringsbaserte tjenester

- Kommunen har som mål å dreie tjenestene innenfor psykisk helse og rus i retning av tidlig innsats, forebygging og behandling, med fleksible gratistilbud hvor innbyggerne kan ta direkte kontakt uten forutgående søknad eller henvisning.

- Det arbeides med en dreining mot at flere i målgruppen bor selvstendig og mottar ambulerende tjenester i eget hjem. Dette innebærer både utvikling av tjenestene og boligene.
- Virksomheten psykisk helse og rus arbeider med å etablere et eget mottak i oppfølgingstjenesten sør som skal ta imot henvendelser fra innbyggere uten henvisning eller vedtak. Aktuelle innbyggere får en bred kartlegging av psykisk helse- og/eller rusutfordringer, før de får oppfølging eller ved behov henvises til andre instanser. Målet er å komme tidlig inn og avverge eller utsette behovet for mer omfattende tjenester.
- Det er utviklet et nytt kurstilbud for personer med begynnende rusavhengighet eller andre avhengigheter i samarbeid med brukerorganisasjonen A-larm. Tilbudet er gratis og krever ikke søknad eller henvisning. Tilbudet er for personer som står i fare for eller har utviklet skadelig bruk av alkohol, medikamenter, illegale rusmidler eller andre avhengigheter som for eksempel gaming, og som ønsker å trappe ned eller slutte. Det tilbys samtidig behandling av lettere psykiske helseutfordringer, slik som begynnende angst og nedstemthet.
- Det blir i større grad gitt gruppetilbud fremfor individuell veiledning i mestringstilbudene.

Familie, nettverk og pårørende

- Kommunen arbeider med konseptet «Velferdslab» for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester med et familieperspektiv.
- Kommunen har tilbud for pårørende innen psykisk helse og rus, både i form av gruppetilbud og individuell oppfølging.
- Brukerorganisasjonen A-larm har et pårørendetilbud drevet av likepersoner på Grindestua.

Kompetanse og innovasjon

- Arbeidet med digitalisering og e-helse er styrket, og det er utarbeidet en handlingsplan for digitalisering og e-helse i Velferd.
- Flere ansatte i psykisk helse- og rustjenestene tar utdanning i gruppeterapi for å kunne gi gruppetilbud fremfor individuell veiledning/behandling.
- Det gjennomføres videreutdanning av fagskoleutdannede.

Å høre til – temaplan for oppvekst

Å høre til – temaplan for oppvekst ble vedtatt av kommunestyret 9. mai 2023 (sak 26/23). Temaplanen er inndelt i 6 innsatsområder og har til sammen 41 strategier.

Vurdering og analyse

Å høre til – temaplan for oppvekst har som mål at barn og unge i Asker skal oppleve at de er inkludert og hører til i et trygt og mangfoldig fellesskap.

Ledere i tjenesteområde Oppvekst kjenner godt det utfordringsbildet som er beskrevet i temaplanen, og er motiverte for å finne gode løsninger slik at barnehage- og skolemiljøet blir godt for alle. Lederne har et bevisst forhold til innholdet i planen, og bruker strategiene aktivt i lokalt utviklingsarbeid.

Mange felles ledersamlinger i tjenesteområdet har skapt større forståelse for hvor viktig det interne samarbeidet er, at ting henger sammen og at utfordringer løses best i fellesskap. Det er felles forståelse for betydningen av gode forebyggende tjenester for å demme opp for utenforskap. Arbeidet med temaplanen har også bidratt til at tjenestene i oppvekstsektoren har blitt bedre kjent og fått mer kunnskap om hverandres tjenester.

Temaplanen realiseres særlig gjennom tre hovedsatsinger: Ungt utenforskap, Kompetanseløftet og Plan for forebygging av atferdsvansker og omsorgssvikt. Selv om det er relativt kort tid siden temaplanen ble vedtatt, ser kommunen allerede positive effekter på flere områder.

Viktige resultater og innsatser

Fremtidens aktive medborgere

- I arbeidet med temaplanen kom ungdomsrådet med mange gode innspill. Ungdomsrådet var også aktive i gjennomføringen av De unges kommunestyre våren 2023, hvor strategiene i temaplanen sto på agendaen.
- Det er oppnevnt en talsperson for barn og unge i plansaker. Dette skal bidra til å synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging i kommunen.

Helsefremmende og inkluderende praksis

- Det er etablert innsatsteam mot mobbing ved alle barnehager og skoler. Det gis opplæring og kompetanseheving for å kvalifisere en egen gruppe medarbeidere som har særlig god kompetanse knyttet til alvorlige krenkelser og mobbesaker, og som kan veilede andre i virksomheten.
- Det er opprettet et samarbeid mellom tjenester i Oppvekst, CatoSenteret i Son, Statped og spesialisthelsetjenesten om oppfølging av unge med alvorlig skolefravær. Samarbeidet er utgangspunkt for et toårig pilotprosjekt om opphold og behandling på CatoSenteret og deretter tilbakeføring til skole i tett samarbeid med flere aktører.

- Helsestasjon+ er en del av prosjektet «De 1000 første dagene», hvor målsettingen er å sikre god oppfølging av familier med ekstra behov. Helsestasjon+ er et forsterket helsestasjonstilbud som er mer fleksibelt og har flere konsultasjoner med mer tid enn det som er vanlig.
- Psykisk helse under graviditeten og i barselperioden er et lavterskeltilbud til gravide og småbarnsforeldre for å forebygge fødsels- og barseldepresjon og styrke tilknytningen og samspillet med barnet. To psykologer tilbyr blant annet flere hjemmebesøk som en del av prosjektet

Helhetlige og koordinerte tjenester

- Standarden «Trygg start» er lansert i barnehagene. Dette er en standard for tilvenning i barnehage, og skal sikre at overgangen fra hjem til barnehage blir så god som mulig. Det innebærer blant annet fem dagers foreldreaktiv tilvenning når barna begynner i barnehagen. Standarden er utarbeidet i samarbeid mellom kommunale og private barnehager, helsesykepleiere og barnehagefaglige rådgivere.
- «Standard for et trygt og godt barnehagemiljø» er utarbeidet og implementert. Arbeidet med implementering har vært tema på samlinger med Læringsmiljøsenteret i Stavanger.
- Standarden «Bygge bro» er under innføring, og skal sørge for sammenheng, kontinuitet og samarbeid i overgangen mellom barnehage, skole og SFO. Foreldre, ansatte og ledere i barnehager og skoler er sentrale aktører i dette samarbeidet. For å lykkes skal skolene og barnehagene jevnlig møtes til lokale kulturmøter. Målet er å bli kjent med hverandres praksiser og sammen skape gode overgangsrutiner til barnets beste. Flere skoler har også etablert Bli kjent-klubb for barn som skal begynne på 1. trinn og deres foreldre. I tillegg har flere skoler Lekestart som start på dagen i 1. trinn.
- Det er satt i gang evaluering av tverrfaglig innsatsteam for å vurdere hvordan teamet forvaltes og oppleves av brukerne, og hvilken effekt det har hatt. Hensikten med tverrfaglig innsatsteam er å gi et lavterskeltilbud hvor man kan diskutere bekymringer knyttet til barns oppvekst i tverrfaglig team bestående av skole/barnehage, helsesykepleier, barneverntjenesten og PP-tjenesten.
- I et samarbeid mellom barnehagene, PP-tjenesten og helsestasjonene er det etablert pedagogisk støtteteam. Dette er et lavterskeltilbud hvor barnehagens personell kan ta kontakt for råd og veiledning.

Familie og nære nettverk

- Virksomhetene har særlig jobbet med å aktivt involvere foresatte og anerkjenne dem som den viktigste ressursen i barn og unges liv. Det er blant annet gjennomført fagsamlinger med eksternt kompetansemiljø og erfaringsdeling mellom virksomhetene. Satsingene «Bygge bro» og «Standard for tilvenning til barnehagen» er begge tiltak som bidrar til å styrke samarbeidet mellom skole og hjem og bygge gode nærmiljøer.

- Plan for omsorgssvikt og atferdsproblemer ble vedtatt av kommunestyret i mai 2024 (sak 21/24). Dette er en lovpålagt handlingsplan som beskriver tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Mål og strategier i planen er hentet fra Å høre til – temaplan for oppvekst. Handlingsplanen følges opp gjennom blant annet kompetanseheving av barnehageansatte. I arbeidet med planen ble det gjennomført workshops med kommunale tjenester, private virksomheter, lag og foreninger.

Trygge og aktive lokalsamfunn

- Det er startet et samarbeid mellom kulturskolen og skole/SFO med mål om å få i stand gode og varige ordninger for kulturtilbud til barn og unge. Det vurderes blant annet løsninger for skolekor, klassekorps og et utvidet kulturtilbud i SFO.
- Prosjektet «Verdens beste Heggedal – et sted å høre til» er et treårig samarbeidsprosjekt mellom tjenesteområdene Oppvekst og Medborgerskap. Målet for prosjektet er å utvikle en modell for hvordan Askersamfunnet kan ha en helhetlig tilnærming til barns oppvekst i skole og fritid for å hindre ungt utenforskap og bidra til økt deltakelse og tilhørighet i samfunnet.
- Det er i samarbeid med tjenesteområde Medborgerskap påbegynt et arbeid om åpne og tilgjengelige lokaler. Dette er en del av målet om å videreutvikle barnehager og skoler som aktive nærmiljøarenaer.

Utviklingsorienterte tjenester med relevant kompetanse

- Kommunen samarbeider med universiteter, høyskoler og ulike kompetansesentre om strategiene i temaplanen, og arrangerer ledersamlinger med faglige innspill, workshops og nettverk.
- Tjenestene i Oppvekst og Medborgerskap vil i fellesskap jobbe med strategien om å sørge for at alle som arbeider med barn og unge har nok kunnskap og handlingskompetanse til å forebygge og redusere risiko for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, samt utvikling av atferdsvansker.
- Det er satt i gang et treårig innovasjonsprosjekt for å se på læringsmulighetene som ligger i kunstig intelligens. Prosjektet heter «Læring i algoritmens tidsalder». Det er etablert et nettverk med lærere som skal bidra til utprøving og forskning på hvordan kunstig intelligens kan brukes til læring i skolen.

På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne

Temaplan På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne ble vedtatt av kommunestyret 9. mai 2023 (sak 25/23). Temaplanen er inndelt i 7 innsatsområder og har til sammen 20 strategier.

Vurdering og analyse

Temaplanen skal legge til rette for at personer med nedsatt funksjonsevne kan delta aktivt i samfunnet gjennom selvbestemmelse, medvirkning, inkludering og tilhørighet på lik linje med andre innbyggere i kommunen. Temaplanen skal videre bidra til en samfunns- og tjenesteutvikling i tråd med FN-konvensjonen om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Planen er en felles temaplan for tjenesteområdene Oppvekst og Velferd, og har et livsløpsperspektiv.

Asker kommune jobber målrettet med å videreutvikle tjenester som støtter opp under målet om at innbyggerne skal bo og trives i egen bolig, og motta ambulante tjenester ved behov. Det har i 2024 vært fokus på arbeidet med å sikre gode og trygge overganger, og det er satt i gang prosjekter og prosesser for å bedre overgangene for målgruppen. Kommunen ser at en større andel personer med funksjonsnedsettelse mottar tjenester i eget hjem, og at en mindre andel bor i bofellesskap med døgnbemanning.

Asker kommune vil de neste årene i større grad legge vekt på å videreutvikle og sikre flere og mer konkrete veier inn i et inkluderende samfunn. Dette skal blant annet gjøres ved å senke terskler og barrierer som virker ekskluderende og forsterkende på funksjonsnedsettelsen. Med bakgrunn i høringsinnspill i forbindelse med utarbeidelse av temaplanen, vil kommunen særlig ha fokus på å forbedre overgangene og styrke ansattes kompetanse og bevissthet om CRPD i praksis.

Viktige resultater og innsatser

Inkludering, medvirkning og deltakelse

- Ansatte i Asker kommune har deltatt på opplæring i FN-konvensjonen om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD), og kommunen har bidratt i utvikling og testing av e-læringskurs. Det er nedsatt en intern arbeidsgruppe som skal bidra til kompetanseheving og bevissthet rundt CRPD i praksis. Råd for personer med funksjonsnedsettelse er koblet på arbeidet med kompetanseheving i kommunen.
- Det er opprettet «husråd» og en egen rådgivningsgruppe for personer med nedsatt funksjonsevne som mottar tjenester av kommunen. Målet er å styrke den systematiske brukermedvirkningen i utviklingen av tjenester.
- Det er arbeidet målrettet med universell utforming og klarspråk på kommunes nettsider. Videre er det arbeidet med bedre informasjon om kommunale helse- og omsorgstjenester og tilbud.

- Tjenesteområdene Velferd og Medborgerskap har i 2024 samarbeidet om å legge til rette for at flere personer med nedsatt funksjonsevne kan bidra inn i rollen som frivillig. Frivillige hjelper fast til på Leve livet-treff på Tofte, Sætre og Spikkestad.
- 3. desember 2024 markerte Asker kommune FN-dagen for personer med nedsatt funksjonsevne. Det ble gjennomført et frokostseminar om resultatene fra prosjektet «På lik linje – tjenesteutvikling i overgangen til egen bolig for unge med funksjonsnedsettelse». Dagen ble også markert på Borgen, Sætre, Heggedal og Holmen innbyggertorg.

Familie og pårørende

- Mange barn med alvorlig sykdom eller nedsatt funksjonsevne har behov for langvarige og sammensatte tjenester. Ordningen med barnekoordinator er etablert for å sikre mer sammenhengende og bedre koordinerte tjenester til familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom eller nedsatt funksjonsevne.
- Det er i 2024 gjennomført workshop med pårørende for å få innspill til hvilke områder kommunen bør jobbe med. Innspill om behov for mer og bedre informasjon fra kommunen har resultert i faste temakvelder for pårørende to ganger i året.
- I 2024 er det gjennomført informasjonstorg for pårørende og andre interesserte. Målet er å gi god og riktig informasjon om hvilke tjenester som finnes for målgruppen. Det første arrangementet ble svært godt mottatt og hadde ca. 300 besøkende. Tilsvarende informasjonstorg vil gjennomføres årlig fremover.
- I samarbeid med det nasjonale Pårørendesenteret er det utviklet et enkelt og kort undervisningsopplegg om «Hvordan møte pårørende». Dette er et kompetansehevingsprogram for ansatte i utførende tjenester.

Barnehage og skole

- Temaplanene Å høre til – temaplan for oppvekst og På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne har flere sammenfallende strategier knyttet til inkludering og tilhørighet, og krever en tverrsektoriell tilnærming. Strategiene i Å høre til – temaplan for oppvekst gjelder alle barn, uavhengig av funksjonsnivå. Det er gjennomført flere tiltak for å styrke samarbeidet mellom tjenesteområdene Velferd, Oppvekst og Medborgerskap i implementeringsarbeidet.
- Asker kommune har fokus på inkludering i skoler og barnehager. Kommunen har i perioden 2020-2024 deltatt i den nasjonale satsingen «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis». Satsingen innebærer blant annet samarbeid med eksterne aktører, opplæring, nettverksbygging og utprøving, med mål om å inkludere flere i det ordinære tilbudet. Deler av temaplanene Å høre til – temaplan for oppvekst og På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne realiseres gjennom denne satsingen.
- Det vises til rapportering på Å høre til – temaplan for oppvekst for en nærmere beskrivelse av innsatsen i barnehager og skoler.

Arbeid og aktivitet

- For å sikre rett dimensjonering i henhold til eksisterende og fremtidige behov, er det i 2024 gjennomført en kartlegging av arealer som benyttes til dagaktivitet for personer med nedsatt funksjonsevne. Kartleggingen legges til grunn for videreutvikling av tilbudet.

Bolig og bomiljø

- I 2024 ble prosjektet «På lik linje – tjenesteutvikling i overgangen til egen bolig for unge med funksjonsnedsettelse» gjennomført i samarbeid med Comte og Rambøll. Prosjektet har gitt Asker kommune god innsikt i hvordan ungdom med nevrodivergens opplever overgangen til egen bolig, og hvordan de opplever møtet med kommunen. Prosjektet ble finansiert av midler fra Husbanken. Tjenesteområdene Oppvekst og Velferd samarbeidet om gjennomføringen.
- Asker kommune arbeider tverrfaglig med utvikling av et variert botilbud og bomiljø, blant annet i boligteamet og ved utvikling av helhetlig boligtrapp.
- I 2023 ble det gjennomført en kartlegging og kategorisering av bygningsmassen som benyttes til bofellesskap til personer med funksjonsnedsettelse. Leilighetene ble delt inn i fem ulike kategorier relatert til fysiske rammebetingelser, boform og målgruppe. Hensikten var å kartlegge hvor mange boenheter Asker kommune har innenfor hver kategori. Kartlegging legges til grunn for fremtidige boligprosjekter, der målet om at flest mulig skal ha en bolig tilpasset sitt behov.
- Samarbeidet om utvikling av ambulante tjenester er styrket som en del av arbeidet med Program Velferd.

Helhetlig og sammenhengende brukerforløp

- Kommunen arbeider med å implementere investeringstankegangen og «Velferdsrab» som metode for å sikre levekårsutsatte barnefamilier og utsatt ungdom helhetlige og koordinerte tjenester.
- Kommunen har gjort et arbeid for å undersøke potensialet for bedre samhandling og tjenesteflyt mellom tjenesteområdene Oppvekst og Velferd for personer med funksjonsnedsettelse.

Kompetanse og innovasjon

- Kommunen arbeider med å styrke det strategiske arbeidet med å rekruttere og beholde relevant fagkompetanse i tjenestene, blant annet gjennom prosjekt heltidskultur, TØRN/oppgavedeling og deltakelse i mentorordningen.
- Kommunen har bidratt i utvikling og testing av DigiMeg, som er en universelt utformet digital samhandlingsplattform.

- Arbeidet med digitalisering og e-helse er styrket. I 2024 er det utarbeidet en handlingsplan for digitalisering og e-helse i Velferd.

Naturmangfold

Temaplan for naturmangfold ble vedtatt av kommunestyret 20. juni 2023 (sak 45/23). Temaplanen er inndelt i 6 innsatsområder og har til sammen 25 strategier.

Vurdering og analyse

Temaplan for naturmangfold skal bidra til at kommunen når målet om å verne om og sikre naturmangfoldet i Asker.

Det er siden planen ble vedtatt i juni 2023 arbeidet systematisk med å innarbeide strategiene i kommunens ordinære drift. Det pågår aktiviteter innenfor alle innsatsområdene, men ingen aktiviteter er så langt fullført.

Som en del av arbeidet med arealregnskap, jobber kommunen med å utarbeide digitale kart som synliggjør arealer med viktige naturverdier og behov for vern. Dette blir et godt verktøy for å sikre verdifull natur fremover.

Kommunen vil fremover prioritere og gjennomføre tiltak og aktiviteter innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer. Det vil bli søkt om eksterne tilskuddsmidler der det er relevant.

Viktige resultater og innsatser

Sårbare arter og naturtyper

- Åpen grunnlendt kalkmark er en sterkt truet naturtype i Norge. Naturtypen omfatter åpne, grunnlendte og naturlig treløse områder på kalkrik berggrunn under skoggrensen, og er viktige leveområder for en sjettedel av Norges karplanter og over 100 rødlistede arter. I 2024 startet kommunen restaurering av to lokaliteter med åpen grunnlendt kalkmark, Koiatangen og Slemmestadodden, med finansiering fra statsforvalteren. Restaureringen vil fullføres i 2025.
- Kommunen fikk i 2024 tilskudd fra Miljødirektoratets natursats-ordning til å gjennomføre artskartlegging med fokus på insekter og lav i strandsonen i Asker nord. Prosjektet ble utført av Stiftelsen Biofokus. Kartleggingen omfattet 49 lokaliteter for insekter og 21 lokaliteter for lav. Det ble registrert 656 artsfunn fordelt på 269 arter av insekter, sopp, lav og karplanter, inkludert 33 rødlistede arter. Brønnøya ble identifisert som nasjonalt viktig for bevaring av sjeldne lav og insekter, med høy tetthet av avgrensede lokaliteter.
- Det er gjennomført skjøtsel av følgende kulturbetingede naturtyper på kommunal grunn: Tre slåtteenger (Solli, Verket, Hvalstrand), en naturbeitemark (Slemmestadodden), en strandeng (Kuodden) og åpen grunnlendt kalkmark (Hvamodden).
- Fremmedarten kjempespringfrø er bekjempet på utvalgte lokaliteter langs Skitthegge/Årosvassdraget og langs Neselven. Fremmedarten kjempebjørnekjeks er bekjempet på ni lokaliteter.

- Fremmedarten stillehavsøsters er bekjempet på seks kommunale strender (Hvamodden, Holmenskjæret, Hvalstrand, Vollen, Beston og Sandspollen). Til sammen ble 2 tonn stillehavsøsters fjernet i 2024. Stillehavsøsters som ble ryddet i prosjektet ble levert til Lindum AS som en del av prosjektet «Stillehavsøsters fra avfall til ressurs», støttet av Viken fylkeskommune. Prosjektet er et samarbeid mellom bedriftsklyngen No17, Lindum AS, Oslofjorden Friluftsråd og Nesodden, Oslo, Bærum og Asker kommuner. Fem ålegrasenger ble kartlagt for forekomst av stillehavsøster.

Natur i arealplanleggingen

- Kommunen fikk i 2024 tilskudd fra Miljødirektoratet for å gjennomgå eldre arealplaner, for slik å avdekke planer som kan endres eller oppheves for å bedre ivareta naturen. Prosjektet ble igangsatt i 2024 og avsluttes i 2025.
- Asker har vært pilotkommune i et prosjekt om utvikling av arealregnskap i regi av Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner. Dette er et pilotregnskap som skal utvikles de neste årene, og danne grunnlag for utvikling av arealregnskap for kommunene i Akershus, Buskerud og Østfold.
- For å kunne vurdere behovet for nye utbyggingsarealer og innspill til ny kommuneplan, er det utarbeidet arealregnskap for kommunen. Arealregnskapet viser hvor stor utbyggingsreserve kommunen har av ulike formål. Arealregnskapet skal inngå som en del av vurderingen når ny arealdel skal behandles.
- Arealnøytralitet er omtalt i planprogrammet for rullering av kommuneplanen. Det er gitt føringer om at det i kommuneplanarbeidet skal vurderes områder som er avsatt til utbyggingsformål og eventuelle konflikter knyttet til naturmangfold og muligheten for å oppnå arealnøytralitet. Det er ikke vedtatt at kommunen skal være arealnøytral, og det er heller ikke fastsatt referanseår for arealnøytralitet.

Skog og kulturlandskap

- Asker kommune har tilbudt statsforvalteren 10 lokaliteter i kommuneskogen for vern etter vedtak i formannskapet. Ordningen går ut på at grunneier tilbyr lokaliteter for vern, vernemyndighetene vurderer naturkvalitetene, og dersom disse er til stede kan det opprettes et naturreservat etter naturmangfoldloven.
- Landbruksforvaltningen har hatt økt fokus på kontroll av buffersoner mot vassdrag i jordbruket. Det ble gjennom kontrollene ikke oppdaget brudd på kravet til buffersone.
- Det er arbeidet med forvaltning av tilskuddsordninger som fremmer natur- og kulturverdier i jordbruket. Tilskuddsordningen «Spesielle miljøtiltak i jordbruket» hadde i 2023 en ramme på ca. 0,67 mill. kroner. Hovedandelen av tilskuddet gikk til tiltak som reduserer forurensing fra jordbruket (hydrotekniske tiltak), mens ca. 48 000 kroner gikk til tiltak som fremmer natur- og kulturverdier.

Livet i vann

- Miljørådgiving til landbruket er et prosjekt hvor hovedmålet er å redusere avrenning og erosjon fra jordbruksarealene i kommunen, for slik å bedre vannkvaliteten i utvalgte vannforekomster og i Oslofjorden. Norsk landbruksrådgiving har vært engasjert til arbeidet. I 2024 ble det gjennomført en markdag i forbindelse med såing, og en samling der temaet var miljøvennlig landbruk. De fleste områdene i kommunen med store utfordringer har nå fått tilbud om miljørådgiving.

Natur og klima

- Alle intakte myrer i hele Asker er kartlagt. Til sammen er det registrert 178 myrer med restaureringsbehov. Sju restaureringsobjekter (3,9 prosent) har hele sin avgrensning innenfor statsgrunn og 11 har hele sin avgrensning innenfor kommunal grunn. Breimåsan i Hurum ble restaurert i 2024. Arbeidet ble gjennomført i samarbeid med Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statens naturoppsyn.
- Asker har vært pilotkommune for en kartbasert klimagasskalkulator for arealbrukssektoren, utarbeidet av Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO). Kalkulatoren beregner utslippseffekter som følge av arealbruk og arealbruksendringer, og skal brukes i forbindelse med arealplanlegging i kommuner og fylker.

Forankring, kompetanseheving og samarbeid

- Prosjektet «Land Use and Planning for Infrastructure and Nature» (LUPINA) ble tildelt midler fra Norges forskningsråd i 2024. SINTEF leder prosjektet i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet. Brukerpartnerne inkluderer kommunene Asker, Nordre Follo, Malvik og Trondheim, samt fylkeskommunene Akershus og Trøndelag, Miljødirektoratet og Statens Vegvesen. Prosjektet har som mål å styrke planleggings- og beslutningsprosesser for bedre ivaretagelse av natur- og arealbrukshensyn på tvers av forvaltningsnivåer, sektorer og politikkområder. Prosjektperioden er fra 2025 til 2029.

Eiendom

Temaplan for eiendom ble vedtatt av kommunestyret 30. januar 2024 (sak 3/24). Temaplanen er inndelt i 5 innsatsområder og har til sammen 14 strategier.

Vurdering og analyse

Temaplanen for eiendom skal tilrettelegge for en helhetlig og fremtidsrettet eiendomsvirksomhet til det beste for innbyggere og ansatte i Asker kommune. Gode bygg og uteområder er avgjørende for at kommunen skal kunne yte gode tjenester til innbyggerne. Det er et mål at byggene skal være egnet for de tjenestene de huser, og at de bidrar til at tjenestene kan driftes på en bærekraftig og arealeffektiv måte med minst mulig belastning på økonomi og miljø.

Temaplanen ble vedtatt i 2024. Arbeidet med gjennomføring av planen har likevel kommet godt i gang, og det er gjennomført aktiviteter innenfor alle innsatsområdene. Det er blant annet arbeidet med arealeffektivitet gjennom strategisk plan for kontorarbeidsplasser, salg av eiendom, energieffektivisering og ombruk av møbler. Arbeidet videreføres i årene fremover.

Viktige resultater og innsatser

Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne

- Sak om strategisk plan og masterplan for utforming og lokalisering av kontorarbeidsplasser i Asker kommune ble vedtatt av kommunestyret i 2024 (sak 9/24). Strategisk plan for kontorarbeidsplasser har som hovedmål å skape attraktive arbeidsplasser hvor tjenestekvaliteten til innbyggere er i fokus. Dette innebærer fleksible lokaler med fokus på bærekraft, levende møteplasser og samlokalisering som bidrar til verdifull samhandling. Planen legger til grunn ca. 20 m² bruttoareal per ansatt og en dekningsgrad på 70 prosent. Økt samlokalisering vil redusere arealbruken med 25 000 m² i Asker sentrum, noe som vil gi et lavere klimafotavtrykk. Masterplanen er en langsiktig plan for utvikling av eiendommer for å realisere den strategiske planen.

Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer

- Formannskapet vedtok høsten 2024 en prioriteringsliste for salg av kommunens eiendommer (sak 165/24). Dette er en del av omstillingsbehovet, men samtidig i tråd med temaplanens strategi om å sørge for verdiskapende eiendomsutvikling. Som en strategisk eiendomsutvikler må Asker kommune aktivt forvalte og utvikle eiendomsporteføljen på en bærekraftig, langsiktig og verdibevarende måte i tråd med kommuneplanens samfunnsdel.

Klima- og miljøvennlige bygg

- Kommunen jobber med langsiktige planer for energibesparende tiltak. Energiforbruket ble redusert med mer enn 2 mill. kWt i 2024. Energiledelse er satt mer i system, og arbeidet vil fortsette i 2025.

- Kommunen gjennomførte i 2024 tre ENØK-prosjekter. Dette gjelder etablering av nye energibrønner på Bråset bo- og omsorgssenter, installering av varmepumpe på Vettre skole og installering av bergvarme på Vollen skole.
- EU har innført forbud mot å produsere lysstoffrør og lyskilder av halogen som inneholder kvikksølv eller andre miljøgifter. Kommunen har om lag 430 000 m² bygningsmasse i tillegg til 11 fotballbaner, to friidrettsanlegg, skianlegget i Vardåsen og deler av lysløypa på Solli med denne typen belysning. Kommunen har kartlagt konsekvensene og utarbeidet en behovs- og gjennomføringsplan. Overgangen til LED-belysning vil skje over en 6-årsperiode fra 2025, jf. sak 162/24 til formannskapet. Overgangen vil kreve store investeringer, men samtidig gi store reduksjoner i energibruk og driftskostnader på sikt.

Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning

- Bærekraftig møbelvalg er en viktig strategi i Asker kommune. Ombruk skal være førstevalg for alle virksomheter, og dette gjelder både i eksisterende bygg og i nye prosjekter. I 2024 sparte kommunen 1,2 mill. kroner, 10 tonn avfall og 36,8 tonn CO₂e gjennom ombruk av møbler. Det ble i 2024 også etablert en ny digital ombruksplattform.

Profesjonell eiendomsvirksomhet

- Riktig fagkompetanse, kapasitet og fleksibilitet i eiendomsvirksomheten er en strategi i temaplanen. På denne bakgrunn ble det satt i gang en organisasjonsutviklingsprosess der alle ansatte har vært involvert. Forslag til ny organisering ble drøftet og besluttet høsten 2024, og implementering av ny organisering skjer våren 2025.
- Kommunen skal aktivt benytte nøkkeltall for eiendomsvirksomheten til benchmarking og forbedringsarbeid. Det er i planlegging av omstillingsarbeidet knyttet til Handlingsprogram 2025-2028 vært benyttet nøkkeltall som et viktig faktagrunnlag. Det har blant annet vært viktig å få økt kunnskap om Asker kommunes arealeffektivitet, samt hvor kostnadseffektiv eiendomsvirksomheten er sammenlignet med andre kommuner. Et bedre kunnskapsgrunnlag gir et bedre beslutningsgrunnlag i krevende prosesser.

Samferdsel og mobilitet

Temaplan for samferdsel og mobilitet ble vedtatt av kommunestyret 10. september 2024 (sak 45/24). Temaplanen er inndelt i 4 innsatsområder og har til sammen 21 strategier.

Vurdering og analyse

Temaplan for samferdsel og mobilitet skal tilrettelegge for at innbyggerne får et samferdselstilbud som dekker deres behov uten at klima og miljø blir ytterligere overbelastet. Samferdsel er en stor utfordring i en langstrakt kommune som Asker. Det er også en utfordring at ansvaret er fordelt på en rekke ulike aktører, der ikke minst kollektivoperatørene er en viktig samarbeidspartner og premissleverandør.

Temaplan for samferdsel og mobilitet omhandler problemstillinger hele Askersamfunnet er opptatt av. Iverksettelse av planen er i oppstartsfasen, og mye av arbeidet er organisert i et samferdselsteam. Medieoppslag knyttet til kødannelser, E18, ønsket om et utvidet hurtigbåttilbud, parkering og behov for mer stabil kollektivtransport er eksempler som viser planens aktualitet.

Viktige resultater og innsatser

Reduksjon av transportbehovet

- Kommuneplanens arealdel ble vedtatt av kommunestyret 13. juni 2023, og oppdatert 30. april 2024. Kommuneplanen er grunnlaget for all arealplanlegging i kommunen, og med den skal Asker kommune gjennom en hensiktsmessig stedsutvikling og god arealdisponering minimere innbyggernes transportbehov.
- Asker kommune har i samarbeid med Asker idrettsråd et klimasatsprosjekt der formålet er å redusere klimafotavtrykket til idretten. Gjennom idretten kan kommunen nå mange av innbyggerne med viktige budskap. Prosjektet jobber blant annet med å redusere transportbehovet i form av privat kjøring til trening og arrangementer. Det har i 2024 blitt arrangert flere webinarer som omhandler temaet, og det skal jobbes videre med konkrete piloter i 2025.
- Prosjekt hjertesone er i gang, og det er satt av ressurser til en hjertesonekoordinator.
- Det er startet opp evalueringsarbeid av kommunens egen parkeringsstrategi. Denne inkluderer vurdering av virkemidler for å heve terskelen for bilbruk.

Kvalitet på kommunale veianlegg

- Forslag til prinsipper for kommunal vei er ute på høring. Denne følger opp behovet for et tydeligere skille mellom kommunalt og privat veiansvar.

Aktiv og grønn mobilitet

- Asker kommune har finansiert og bygget ny brygge tilpasset nye el-ferger. Bryggen sto ferdig høsten 2024, og kommunen forventer at laderobot er klar i løpet av høsten 2025. Dagens båt vil dermed bli erstattet av en moderne og utslippsfri båt, og det er også tilpasset for at det kan bli økt båttrafikk på Oslofjorden.
- Asker kommune bidrar sammen med Ruter og Bærum kommune i arbeidet med regulering av og tilbud knyttet til deleløsninger for mikromobilitet som spiller sammen med kollektivsystemet.

Kunnskap, samarbeid og innovative løsninger

- Gjennom arbeidsgruppene i Osloregionen er det utarbeidet en veileder for hvordan kommunen kan jobbe med overgang til lavutslipp i tungtrafikken, som en del av kommunenes ansvar for arealplanlegging og søknadsbehandling. Veilederen heter «Energistasjoner for grønn næringstransport». Veilederen kan forenkle prosessen med å behandle en søknad, men også benyttes som et verktøy for å tilrettelegge arealer i forkant.

Bærekraftig boligutvikling

Temaplan for bærekraftig boligutvikling ble vedtatt av kommunestyret 10. september 2024 (sak 46/24). Temaplanen er inndelt i 4 innsatsområder og har til sammen 22 strategier.

Vurdering og analyse

Temaplan for bærekraftig boligutvikling skal bidra til å sikre gode, trygge og helsefremmende oppvekst- og bomiljøer. Hovedmålet med temaplanen er å sikre gode boliger til innbyggerne, stimulere markedet til en utvikling i tråd med kommunens overordnede mål og sikre et variert, inkluderende og mangfoldig boligmarked. Asker kommune får flere eldre i årene som kommer. Et godt tilbud av aldersvennlige boliger blir viktig for at eldre skal kunne leve selvstendige og gode liv i eget hjem lengst mulig.

Temaplanen ble vedtatt høsten 2024, og arbeidet med iverksettelse av planen er godt i gang. Ettersom det er få virkemidler som ligger til kommunen, er det viktig å kartlegge de grepene kommunen kan gjøre innenfor dagens strukturer og ressurser, og legge innsatsen der den vil ha størst effekt.

Viktige resultater og innsatser

Gode og varierte boliger

- Asker kommune er i gang med å se på hvordan kommunen kan regulere kommunale tomter til mikrohus. Mikrohus svarer på en rekke av temaplanens strategier, og vil kunne bidra til boliger med «grønne» kvaliteter innenfor den økonomiske rammen til startlån-mottakere. Selvbygging vil også være aktuelt å vurdere i sammenheng med mikrohus på kommunal tomt. Det er satt i gang et internt arbeid for å vurdere aktuelle tomter, og kommunen vil forsøke å gjennomføre en pilot med egeninnsats fremfor bruk av innleide konsulenter. Det planlegges å legge frem sak om mikrohus til politisk behandling i 2025.

Bærekraftige nabolag

- Det ble i 2024 satt i gang et arbeid med å utvikle en arkitekturveileder for kommunen. Denne vil ha et helhetlig perspektiv for å bygge opp om ønskede kvaliteter, og vil også omfatte nabolag, sosiale boformer og blågrønne løsninger. Det er også aktuelt å utvikle utdypende tematiske veiledere om for eksempel alternative boformer og mikrohus.

Samarbeid og utvikling

- I november 2024 ble det gjennomført et frokostmøte for boligaktører i Asker. Dette er en del av arbeidet med å knytte tettere kontakt med de som bygger boliger i kommunen, og legge grunnlaget for god dialog og gode prosjekter. Det planlegges gjennomført ytterligere to slike arrangementer i 2025.

Status verbale vedtak

Mulig forsering av enkelte effektiviseringstiltak

Kommunestyret behandlet i juni 2024 sak om strategiske mål og økonomiske rammer for Handlingsprogram 2025-2028 (sak 31/24).

Stortinget vedtok i juni 2024 nytt inntektssystem for kommunene. Det nye inntektssystemet medfører at Asker kommunes inntekter blir varig redusert, og innebærer at kommunen må forsterke omstillingsprogrammet og tilpasse seg nye rammebetingelser allerede fra 2025.

Kommunestyret vedtok i oktober 2024 revidert økonomireglementet for Asker kommune (sak 60/24). Med bakgrunn i at nytt inntektssystem for kommunene gir Asker kommune endrede økonomiske rammer fra 2025, ble det vedtatt noen justeringer i kommunens handlingsregler.

Evaluering og gjennomgang av områder innenfor medborgerskap

Lokalisering av frivilligsentraler og innbyggertorg er per i dag ikke samordnet. I tillegg er lokalisering av de ikke-kommunale frivilligsentralene gjort ut fra andre hensyn enn kommunens planer for tettstedsstruktur. Ordningen med områdeforum ble vedtatt av kommunestyret i juni 2023. Det ble signert samarbeidsavtale mellom kommunen og sju områdefora i 2024, og disse avtalene ligger tilgjengelig på kommunens nettsider.

Som en del av prosessen med omstilling og effektivisering, er det gjort et arbeid for å se nærmere på sammenhengen mellom innbyggertorgene, frivilligsentralene og områdeforaene. Arbeidet ble presentert i forbindelse med tilleggssinnstillingen til kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 i oktober 2024.

KPI og gjennomgang innenfor plan- og byggesaksbehandlingen

Kommunedirektøren fremmet høsten 2024 sak om effektivisering og service i kommunens byggesaksbehandling. Denne ble behandlet i utvalg for plan og byggesak 21. august 2024 (sak 42/24) og i formannskapet 3. september 2024 (sak 123/24).

Saken viser til at Asker kommune har vedtatt ny gebyrforskrift, innført et nytt saksbehandlingssystem og gjort en rekke tiltak for å få kortere saksbehandlingstid og bedre service. I tillegg kommer konkrete tiltak som planvask, digitale løsninger, verdistrømsanalyse og gjennomgang av tidsbruk. Saken viser at tiltakene i sum fører til noe kortere saksbehandlingstid. Det er imidlertid fortsatt utfordringer knyttet til tidsfrister, innsynsbegjæringer, overgang til digital innsendelse og ufullstendige søknader.

Bruk av teknologi og kunstig intelligens i kommunen

Digitalisering og smart bruk av teknologi er avgjørende for å bedre ressursutnyttelsen i de ulike sektorene i Asker kommune. I løpet av 2023 ble kunstig intelligens (KI) en sentral del av dette fremtidsbildet. Kunstig intelligens inngår i arbeidet med å implementere temaplan for

digitalisering og smart bruk av teknologi. Kommunen har etablert prosjektet KI-løftet for å vurdere muligheter, utfordringer og konkrete prosjekter knyttet til bruk av kunstig intelligens i Asker kommune.

Formannskapet behandlet i oktober sak om bruk av teknologi og kunstig intelligens i Asker kommune (sak 143/24). Saken omhandlet en gjennomgang av aktuelle teknologier og områder hvor Asker kommune allerede har tatt i bruk løsninger, samt offentlig samarbeid både nasjonalt og felleskommunalt. Det ble vedtatt at kommunedirektøren kommer tilbake til mål, innsatsområder og strategier for det videre arbeidet i forbindelse med ny temaplan for innovasjon, digitalisering og bruk av kunstig intelligens.

Forsterket innsats for Oslofjorden

Kommunestyret har vedtatt temaplan for vann og vannmiljø, temaplan for naturmangfold og temaplan for handling mot klimaendringene. Oppfølgingen av disse temaplanene er viktig for Asker kommunes innsats for å redde Oslofjorden.

Formannskapet behandlet i juni sak om helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden – oppfølging 2024 (sak 86/24). Saken redegjorde for kommunens oppfølging og organisering av arbeidet med helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden og oppfølging av tiltakskort i tiltaksplanen. Videre ga saken en oversikt over utslipp av nitrogen fra ulike kilder i Asker, konkrete prosjekter og tilskuddsordninger.

Formannskapet vedtok å be kommunedirektøren fremlegge sak som utreder muligheten for å etablere to nye hummerfredningssoner i kommunen, samt å utrede muligheten for å etablere marine nyttehager på utvalgte strender i Asker. Kommunedirektøren vil legge frem sak om hummerfredningssoner i løpet av 1. kvartal 2025 og sak om marine nyttehager i løpet av 4. kvartal 2025.

Løpende barnehageopptak

Kommunestyret behandlet i juni sak om løpende barnehageopptak i Askerbarnehagene (sak 38/24). Saken redegjorde for ulike modeller for barnehageopptak, inkludert kostnadsberegning. Det ble vedtatt å videreføre gjeldende regler for barnehageopptak. I tillegg ble det vedtatt at ordfører og kommunedirektør følger opp temaet overfor nasjonale myndigheter for å gjøre det økonomisk mulig for kommuner å innføre rullerende barnehageopptak.

Asker kommune er en del av ASSS-nettverket som består av de 12 største kommunene i landet. Kommunedirektøren vil ta opp spørsmålet om løpende barnehageopptak i dette nettverket, og diskutere hvordan kommunene samlet kan henvende seg til nasjonale myndigheter.

Beredskap

Kommunestyret behandlet i oktober 2024 sak om Asker kommunes arbeid for å sikre innbyggerne i tilfelle en internasjonal forsyningskrise, med vekt på beredskapshager og skogen som beredskapslager (sak 63/24).

Saken redegjorde for Asker kommunes langsiktige og systematiske arbeid for å møte ulike beredskapsutfordringer. Beredskapsarbeidet tar utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalysen for Asker og Bærum kommuner som kartlegger hvilke scenarier som kan ramme kommunene og hvordan disse skal håndteres. Matsikkerhet og matforsyning skal vurderes tatt inn i denne analysen fremover, og skal være tema i Egenberedskapsuken.

Muligheter for flere elevplasser i kulturskolen

Hver uke får rundt 2200 elever undervisning i kulturskolen, individuelt eller i grupper. Til sammen har kulturskolen i Asker tilbud ved 25 ulike undervisningssteder. I 2025 skal det blant annet jobbes videre med å utvikle kulturskolens gruppetilbud, noe som kan gi plass til flere barn og redusere ventelistene innenfor dagens rammer.

Verbalvedtaket om muligheter for flere elevplasser i kulturskolen ble besvart muntlig av kommunedirektøren i utvalg for medborgerskap 29. august 2024.

Helsestasjon for eldre

Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker ble vedtatt av kommunestyret i mars 2022. Temaplanen skal bidra til utvikling av et aldersvennlig samfunn som legger til rette for aktiv aldring.

Kommunestyret behandlet i juni sak om utredning om mulig etablering av helsestasjon for eldre (sak 39/24). Saken viser til eksempler fra andre kommuner og hvilke tjenester Asker kommune allerede har til eldre hjemmeboende. Det ble vedtatt at det på det nåværende tidspunkt ikke opprettes en ny generell helsestasjon for eldre. I stedet vil Asker kommune vurdere og teste ut hvordan rådgivningstilbudet rettet mot eldre kan styrkes ut fra behovene og kommunens ressursituasjon. Asker kommune vil i tillegg følge med på utviklingen av forebyggende tilbud og gode ideer i andre kommuner.

Formueskatt

Asker kommune engasjerte Stolp Kommunekompetanse til å utarbeide et notat om mulige økonomiske virkninger dersom satsen på formueskatt settes ned ved et vedtak av Asker kommune.

Notatet om redusert formueskatt ble lagt frem for kommunestyret i forbindelse med 1. tertialrapport 2024, som ble behandlet i juni (sak 25/24). Notatet ble tatt til orientering. Det ble vedtatt å ikke gjennomføre en videre utredning av effektene ved å redusere eller fjerne den kommunale andelen av formueskatten.

Omstilling og effektivisering

Asker kommune har i flere år hatt stort fokus på omstilling og effektivisering for å sikre en bærekraftig økonomi og tjenesteutvikling. Alle tjenesteområder arbeider kontinuerlig med dette.

Arbeidet med omstilling og effektivisering må forsterkes vesentlig i årene fremover som en følge av Stortingets vedtatte endringer i inntektssystemet for kommunene.

Kommunestyret behandlet i november sak om bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser (sak 71/24). Asker kommune har mye erfaring med ulike driftsmodeller, inkludert konkurranseutsetting. Saken redegjorde for status for bruk av virkemidlene konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne, private og frivilligheten i forbindelse med kommunens omstillings- og effektiviseringsarbeid. Saken omhandlet ikke forslag om konkurranseutsetting av nye tjenester. Eventuell konkurranseutsetting av nye tjenester fremmes i egne saker. Kommunestyrets vedtak gir imidlertid føringer om vurdering av alternative driftsformer knyttet til badene, renovasjon, tekniske tjenester, institusjoner/bofellesskap og samarbeid på VA-området.

Egen sak om badene ble behandlet i formannskapet i januar 2025 (sak 16/25). Det legges frem egne saker om tekniske tjenester i utvalg for Samfunnstjenester våren 2025. Videre vil det i løpet av 2025 bli lagt frem sak om drift av nytt sykehjem i Heggedal.

Heltidsprosjektet må styrkes

Heltidskultur er viktig for at Asker kommune skal kunne rekruttere kompetanse, løse samfunnsoppdraget og være en attraktiv arbeidsgiver. Handlingsplan for heltidskultur legger grunnlaget for kommunens arbeid på dette området, og det er etablert et eget heltidsprosjekt for å sikre god gjennomføring.

Formannskapet behandlet i februar 2024 sak om styrking av heltidskulturarbeidet i Asker kommune (sak 31/24). Det ble vedtatt å utarbeide et revidert mandat for heltidskulturarbeidet, og at temaet heltidskultur skal settes på agendaen på alle møter i Partssammensatt utvalg (PSU). Det ble videre vedtatt å utarbeide et årshjul med hovedaktiviteter for heltidskulturprosjektet, og at det hvert år skal utarbeides en årsrapport som legges frem for PSU. Politisk forhandlingsutvalg skal ha en forberedende og koordinerende rolle i heltidsarbeidet.

Politisk ordliste

Klarspråk er lovpålagt og et viktig virkemiddel for å fremme demokrati og rettssikkerhet. Klarspråk er i tillegg viktig for å skape tillit, forståelse og god kommunikasjon.

Asker kommune har i flere år jobbet systematisk med klarspråk, og har blant annet en egen språkprofil, skriveprinsipper og verktøykasse som skal bidra til at kommunen kommuniserer på et klart og korrekt språk. Kommunen gjennomfører også jevnlig kurs og opplæring av ansatte i klarspråk.

Det kan likevel av og til være vanskelig å forstå tekster i ulike dokumenter. Kommunen har derfor utarbeidet ordlister og ordforklaringsfunksjoner som ligger tilgjengelig på Asker kommunes nettsider. De viktigste av disse er:

- Liste over mye brukte [ord og uttrykk i politikken](#).

- Oversikt over ord og uttrykk i [plan- og byggesaker](#).
- Ordforklaringsfunksjon innenfor området [vann og vannmiljø](#). Tilsvarende ordforklaringer vil bli benyttet på alle nettsider der det er aktuelt fremover.

Det finnes i tillegg flere ordlister på statlig nivå som forklarer ord og uttrykk innenfor ulike fagområder.